

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Навчально-науковий інститут економіки і управління

Кафедра фінансів

«До захисту в ЕК»
Директор інституту

(підпис)

Олег ШЕРЕМЕТ
(ім'я та прізвище)

«__» _____ 2024 р.

«До захисту допущено»
Завідувач кафедри

(підпис)

Лада ШПІНЯН
(ім'я та прізвище)

«__» _____ 2024 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ МАГІСТРА

зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(код і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми Фінанси, банківська справа та страхування
на тему: **Управління фінансовою стійкістю підприємства**

Виконала: здобувач 2 курсу, групи ЗФІ-2-4М

Соломко Микола Ігорович
(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

(підпис)

Керівник: Чернелевська Олена Леонідівна
(прізвище, ім'я, по батькові повністю)

(підпис)

Рецензент Людмила Духновська
(ім'я та прізвище)

(підпис)

Я, як здобувачка Національного університету харчових технологій, розумію і підтримую політику університету з академічної доброчесності. Я, не надавала і не одержувала недозволеної допомоги під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Здобувачка _____

(підпис)

Київ – 2024 р.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Інститут (факультет) Навчально-науковий інститут економіки і управління
 Кафедра фінансів
 Освітній ступінь магістр
 Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(шифр і назва)
 Освітньо-професійна програма Фінанси, банківська справа та страхування
(назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри фінансів
/Лада ШПІНЯН/
 «___» _____ 2023 року

З А В Д А Н Н Я

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧА

Соломко Микола Ігорович

(прізвище, ім'я, по батькові)

- Тема роботи Управління фінансовою стійкістю підприємства
керівник проекту (роботи) Чернелевська О.Л., д.е.н., проф.,
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)
затверджені наказом закладу вищої освіти від «09» жовтня 2023 р. № 818-КС
 - Строк подання здобувачем роботи 13 лютого 2024 р.
 - Вихідні дані до роботи монографії, підручники, навчальні посібники, періодичні видання, статті, матеріали фінансових звітів про діяльність дослідної підприємства
 - Зміст пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) _____
- Розділ 1. Теорія управління фінансовою стійкістю підприємства
Розділ 2. Аналіз ефективності господарської діяльності ТОВ «АНДРЕАС ШТІЛЬ»
Розділ 3. Напрями підвищення ефективності управління фінансовою стійкістю ТОВ «АНДРЕАС ШТІЛЬ»
- Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень) _____
Рис. 1.1. Зміст поняття фінансової стійкості підприємства Рис. 1.3 Структура механізму управління фінансовою стійкістю підприємства, табл. 2.3. Розрахункова таблиця конкурентного становища підприємств з оптової торгівлі інструментами сільського та лісового господарства, табл. 2.4. Основні показники фінансово-господарської діяльності ТОВ «Андреас Штіль» 2019-2022 рр., табл. 2.5. Аналіз абсолютних показників та визначення типу фінансової стійкості підприємства ТОВ

«Андреас Штіль» за 2019 – 2022 роки, табл. 2.6. Відносні показники фінансової стійкості ТОВ «Андреас Штіль» за 2019-2022 роки, табл. 2.8. Показники порогу рентабельності та запасу фінансової стійкості ТОВ «Андреас Штіль» за 2019 – 2022 роки, табл. 2.9. Аналіз складу, структури активів ТОВ «Андреас Штіль» за 2019 – 2022 рр , табл. 2.12. Аналіз показників ділової активності ТОВ «Андреас Штіль» за 2019- 2022 роки , табл. 3.2. Оптимізація структури капіталу за критерієм максимізації рівня фінансової рентабельності, табл. 3.4. Частка капіталу ТОВ «Андреас Штіль» за мінімізацією рівня фінансового ризику, табл. 3.7. Обсяги оборотних активів для різних значень коефіцієнта покриття, табл. 3.9. Оцінка тенденцій ліквідності ТОВ «Андреас Штіль».

6. Консультанти розділів проекту (роботи)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
I	Чернелевська О.Л.		
II	Чернелевська О.Л.		
III	Чернелевська О.Л.		

7. Дата видачі завдання 09 жовтня 2023 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломного проекту (роботи)	Строк виконання етапів проекту (роботи)	Примітка
1	Вибір теми, написання заяви і узгодження плану кваліфікаційної роботи з керівником	до 09.10.2023	
2	Робота над 1-м розділом та перевірка керівником	до 06.11.2023	
3	Робота над 2-м розділом та перевірка керівником	до 30.11.2023	
4	Робота над 3-м розділом та перевірка керівником	до 21.12.2023	
5	Оформлення роботи і подання керівникові для проходження попереднього захисту	до 08.01.2024	
6	Подання кваліфікаційної роботи з підтвердження керівника на перевірку академічного плагіату.	30.01.2024	
7	Доопрацювання кваліфікаційної роботи після попереднього захисту та перевірки на плагіат, узгодження змісту доповіді та презентації з керівником, отримання відзивів на роботу, підпис керівника	до 09.02.2024	
8	Підпис остаточного варіанту роботи завідувачем кафедри	13.02.2024	

Здобувач

(підпис)

Соломко М.І.

(прізвище та ініціали)

Керівник роботи

(підпис)

Чернелевська О.Л.

(прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

Соломко М.І. «Управління фінансовою стійкістю підприємства»

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня «магістр» за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування. Національний університет харчових технологій, Київ, 2022.

Кваліфікаційна робота присвячена розв'язанню теоретичних, методичних та практичних проблем забезпечення управління фінансовою стійкістю підприємства.

Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, використаної літератури і додатків.

У вступі обґрунтовано актуальність теми та сформульовано завдання дослідження.

У першому розділі розкрито сутність та зміст фінансової стійкості, управління фінансовою стійкістю, механізм управління фінансовою стійкістю підприємства, показники оцінки фінансової стійкості підприємства.

Другий розділ присвячено аналізу ефективності господарської діяльності ТОВ «Андреас Штіль» та оцінці його фінансової стійкості.

У третьому розділі обґрунтовано напрями підвищення ефективності управління фінансовою стійкістю підприємства.

Ключові слова: *фінансова стійкість, управління фінансовою стійкістю підприємства, абсолютні показники фінансової стійкості, відносні показники фінансової стійкості, власний капітал, позиковий капітал.*

SUMMARY

Solomko M.I. "Management of the financial stability of the enterprise"

Master's work for obtaining Master's degree in specialty 072 Financial, Banking and Insurance. National University of Food Technologies, Kyiv, 2022.

The master's work is devoted to solving theoretical, methodological and practical problems of ensuring the management of the financial stability of the enterprise.

The work consists of an introduction, three chapters, conclusions, a list of used literature and appendices.

The introduction substantiates the relevance of the topic and formulates the task of the research.

In the first chapter, the essence and content of financial stability, management of financial stability, mechanism of management of financial stability of the enterprise, indicators of assessment of financial stability of the enterprise are revealed.

The second chapter is devoted to the analysis of the economic efficiency of "Andreas STIHL" LLC and the assessment of its financial stability.

In the third section, directions for increasing the efficiency of managing the financial stability of the enterprise are substantiated.

Key words: *financial stability, management of financial stability of the enterprise, absolute indicators of financial stability, relative indicators of financial stability, equity capital, loan capital.*

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРІЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА.....	10
1.1. Сутність та зміст управління фінансовою стійкістю підприємства.....	10
1.2. Механізм управління фінансовою стійкістю підприємства.....	18
1.3. Показники оцінки фінансової стійкості підприємства.....	25
Висновки до розділу 1.....	33
РОЗДІЛ 2. °АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «АНДРЕАС ШТІЛЬ».....	35
2.1. Загальна характеристика діяльності ТОВ «Андреас Штіль» та фактори впливу.....	35
2.2. Аналіз фінансової стійкості ТОВ «Андреас Штіль».....	45
2.3. Оцінка фінансового стану ТОВ «Андреас Штіль».....	53
Висновки до розділу 2.....	67
РОЗДІЛ 3. °НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ ТОВ «АНДРЕАС ШТІЛЬ».....	70
3.1. Оптимізація структури капіталу ТОВ «Андреас Штіль».....	70
3.2. Шляхи удосконалення процесу управління фінансовою стійкістю ТОВ «Андреас Штіль».....	70
3.3. Резерви підвищення фінансової стійкості ТОВ «Андреас Штіль».....	86
Висновки до розділу 3.....	91
ВИСНОВКИ.....	93
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	97
ДОДАТКИ.....

ВСТУП

Актуальність теми. Нині, в умовах воєнного стану в Україні, політичної та економічної нестабільності фінансовий стан багатьох підприємств є нестійким, а подекуди кризовим.

Основою фінансової стабільності та ефективності діяльності підприємства є його фінансова стійкість. Підприємству, щоб стабільно та безперебійно виконувати свої фінансові зобов'язання перед кредиторами, партнерами, працівниками, державою, виживати та отримувати прибуток, потрібно побудувати таку систему управління фінансовою стійкістю, яка б була ефективною за будь-яких умов.

Концепція управління фінансовою стійкістю повинна бути спрямована на мінімізацію негативних впливів внутрішнього і зовнішнього середовища та збереження платоспроможності і кредитоспроможності підприємства, швидке реагування на непередбачувані ситуації, через виконання комплексу завдань, які зможуть забезпечити дотримання фінансової рівноваги між власними й позиковими фінансовими ресурсами, досягти стабільного фінансового стану підприємства як в поточному році так і в майбутніх періодах.

Одним із пріоритетних завдань українських підприємств на сучасному етапі є ефективне управління формуванням, розподілом та використанням фінансових ресурсів з одночасним збереженням платоспроможності, що дозволить досягти оптимальної структури капіталу, оптимального співвідношення власних і позикових коштів, оптимального співвідношення активів та джерел їх фінансування. Нажаль, частина підприємств стають збитковими, так як не враховують тактичні і стратегічні аспекти управління, не розраховуються за своїми зобов'язаннями у визначений термін, допускають невиправдану дебіторську та кредиторську заборгованість. Саме тому проблема управління фінансовою стійкістю підприємства є актуальною.

Розгляду теоретичних та практичних питань в контексті управління фінансовою стійкістю підприємства приділяли увагу вітчизняні та закордонні вчені: М.М Бердар [4], Г.В. Васильченко [6], Н.М. Григорська [13], Л.М. Докієнко [18], Т.В. Донченко [19], С.Я. Єлецьких [20], Н.А. Мамонтова [28], О.А. Островська [30], Г.Б. Погріщук та В.В. Руденко [33], Ю.М. Тютюнник [40], І.В. Фурман [48] та інші. В їх працях висвітлені основні питання, що пов'язані з ефективністю управління фінансовою стійкістю, механізмом управління фінансовою стійкістю та показниками оцінки фінансової стійкості на підприємстві. Проте, питання управління фінансовою стійкістю підприємств залишається актуальним, враховуючи сучасний стан економіки країни, в якому підприємства функціонують.

Метою дослідження є розроблення практичних рекомендацій щодо удосконалення управління фінансовою стійкістю підприємства.

Поставлена мета зумовлює необхідність вирішення наступних **завдань**:

- охарактеризувати наукові підходи щодо визначення сутності управління фінансовою стійкістю підприємства;
- дослідити механізм управління фінансовою стійкістю підприємства;
- розглянути показники оцінки фінансової стійкості підприємства;
- представити загальну характеристику підприємства та визначити фактори впливу зовнішнього та внутрішнього середовища;
- провести аналіз фінансової стійкості підприємства;
- здійснити оцінку фінансового стану підприємства;
- обґрунтувати доцільність оптимізації структури капіталу підприємства;
- запропонувати шляхи удосконалення процесу управління фінансовою стійкістю підприємства;
- визначити резерви підвищення фінансової стійкості підприємства.

Об'єктом дослідження є управління фінансовою стійкістю підприємства.

Предметом дослідження є теоретичні засади та практичні аспекти управління фінансовою стійкістю підприємства на прикладі ТОВ « Андрес-Штіль».

Методи дослідження. Теоретичною та методологічною основою дослідження стали фундаментальні положення економічної теорії, монографії, наукові статті вітчизняних і зарубіжних вчених. В роботі використано як загальнонаукові, так і спеціальні методи досліджень. Реалізацію поставлених завдань здійснено за допомогою використання: діалектичного аналізу – для розкриття сутності фінансової стійкості підприємства; методу теоретичного узагальнення з метою обґрунтування змісту і механізму управління фінансовою стійкістю підприємства; аналіз конкурентних переваг: ситуаційний аналіз для визначення факторів впливу зовнішнього і внутрішнього середовища на підприємстві та метод картування стратегічних груп для оцінки конкурентів на ринку; горизонтальний та вертикальний аналіз – під час аналізу фінансової звітності підприємства; системний аналіз – для аналізу основних фінансово-економічних показників та фінансового стану підприємства; метод порівняння – для дослідження коефіцієнтів впливу на фінансовий стан підприємства та їх значущості; таксономічний метод – для розрахунку інтегрального показника фінансової стійкості підприємства, графічний і табличний методи – при побудові таблиць, графіків і діаграм.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що узагальнена методика оцінки та розроблені в роботі рекомендації можуть бути використані для розв'язання проблем удосконалення системи управління фінансовою стійкістю на підприємстві. Основні положення кваліфікаційної роботи, що мають прикладний характер, можуть бути використані в практиці ТОВ «Андрес-Штіль».

РОЗДІЛ 1

ТЕОРІЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність та зміст управління фінансовою стійкістю підприємства

Фінансовий стан підприємства є найважливішою характеристикою фінансової діяльності будь-якого суб'єкта господарювання і характеризується, першочергово, показниками фінансової стійкості. Фінансова стійкість є основою ринкової стійкості підприємства та підтримки його конкурентоспроможності, дає можливість визначити фінансовий запас його міцності. Ефективне управління фінансовою стійкістю підприємства є важливим елементом фінансового менеджменту та запорукою стабільного функціонування підприємства, його платоспроможності, виживання, розвитку, стійкого фінансового стану у майбутньому та досягнення визначених цілей.

В умовах війни в Україні, економічної та політичної нестабільності, жорстокої конкуренції підприємствам особливо важко забезпечити безперервність та стабільність їх діяльності. Фінансові можливості будь-якого підприємства майже завжди обмежені, тому для забезпечення фінансової стійкості необхідно використання усіх наявних ресурсів у найефективніший спосіб у межах цих обмежень. Для ефективного управління фінансовою стійкістю потрібно створювати резерви та нарощувати фінансовий потенціал підприємства, грамотно будувати фінансову політику бухгалтерського обліку, що дозволить керівникам і власникам підприємств оперативно реагувати на різні виклики зовнішнього та внутрішнього середовища.

Обґрунтоване пояснення змісту та сутності поняття «фінансова стійкість підприємства» та «управління фінансовою стійкістю підприємства» є початком до успішного дослідження управління фінансовою стійкістю підприємства.

У науковій економічній літературі існує велика кількість підходів щодо визначення сутності поняття «фінансова стійкість підприємства». Представимо їх у таблиці 1.1:

Таблиця 1.1

Визначення поняття «фінансова стійкість підприємства» різними авторами

Автор	Фінансова стійкість підприємства - це
Бердар М. М. [4, с.260]	У вузькому розумінні - це фінансово економічний стан підприємства, при якому воно є ліквідним, платоспроможним, має достатньо коштів для нормального функціонування (у тому числі достатньо фінансово-економічних ресурсів). У широкому розумінні - це здатність підприємства функціонувати в станах, щонайменше, близьких до фінансово-економічної рівноваги в умовах постійних зовнішніх і внутрішніх впливів.
Білик М.Д., Павловська О.В., Притуляк Н.М., Невмержицька Н.Ю. [5, с.323]	Стан його фінансових ресурсів, за якого раціональне розпорядження ними є гарантією наявності власних коштів, стабільної прибутковості та забезпечення процесу розширеного відтворення.
Довбня С.Б.[18, с.89]	Це його можливість в повному обсязі забезпечувати своєчасне виконання фінансових зобов'язань, здійснювати поточну діяльність та розвиток за рахунок власних і залучених джерел при збереженні раціональної структури капіталу та підтримці його фінансової незалежності.
Крамаренко Г.О., Чорна О.Є. [27, с.167]	Платоспроможність підприємства в часі з дотриманням умови фінансової рівноваги між власними і позиковими коштами.
Мамонтова Н.А.[29, с.16]	Це стан фінансових ресурсів підприємства і такий ступінь їхнього використання, при якому підприємство, вільно маневруючи грошовими засобами, здатне забезпечити безперервний процес виробництва й реалізації продукції, а також витрати на його розширення й оновлення.
Островська О.А. [31, с.182]	Здатність підприємства функціонувати та розвиватися, зберігати рівновагу своїх активів та пасивів у мінливому внутрішньому та зовнішньому середовищі, яка гарантує його постійну платоспроможність та інвестиційну привабливість у межах допустимого рівня ризику
Савицька Г.В. [35, с.619]	Це здатність суб'єкта господарювання функціонувати і розвиватися, зберігати рівновагу своїх активів і пасивів у мінливому внутрішньому і зовнішньому середовищі, що гарантує його платоспроможність та інвестиційну привабливість у довгостроковій перспективі в межах допустимого рівня ризику.
Сімах Ю.А.[37, с.12]	Це потенційні можливості підприємства повернутися у стан рівноваги, в якому підприємство має позитивну динаміку функціонування або не виходить за межі встановлених границь.

Джерело: складено автором за працями [4, 5, 18, 27, 31, 35, 37]

Проаналізувавши визначення науковців у табл.1.1 в їх дослідженнях та працях, які визначають сутність та зміст поняття «фінансова стійкість підприємства», можна виділити декілька характерних ознак:

- фінансова стійкість розглядається як здатність підприємства зберігати рівновагу у мінливому середовищі;
- фінансова стійкість розглядається через рівень забезпечення ресурсами;
- фінансова стійкість розглядається як можливість в повному обсязі виконувати фінансові зобов'язання;
- фінансова стійкість розглядається через призму аналізу платоспроможності;
- фінансова стійкість розглядається як можливість відновлювати початковий стан рівноваги.

На основі дослідження визначень різних науковців сформуємо власне визначення поняття «фінансова стійкість підприємства». Отже, фінансова стійкість підприємства – це комплексне поняття, в якому відображається стабільний фінансовий стан підприємства, за якого раціонально формуються та використовуються фінансові ресурси, зберігається рівновага активів і пасивів у мінливому середовищі, забезпечується здатність відновлювати початковий стан або покращувати його, фінансова незалежність, платоспроможність та рентабельність у поточному та майбутньому періодах.

Вчені Школьник І. О., Боярко І. М., Дейнека О. В. [51, с. 121] пропонують загальний зміст поняття фінансова стійкість підприємства (рис.1.1):

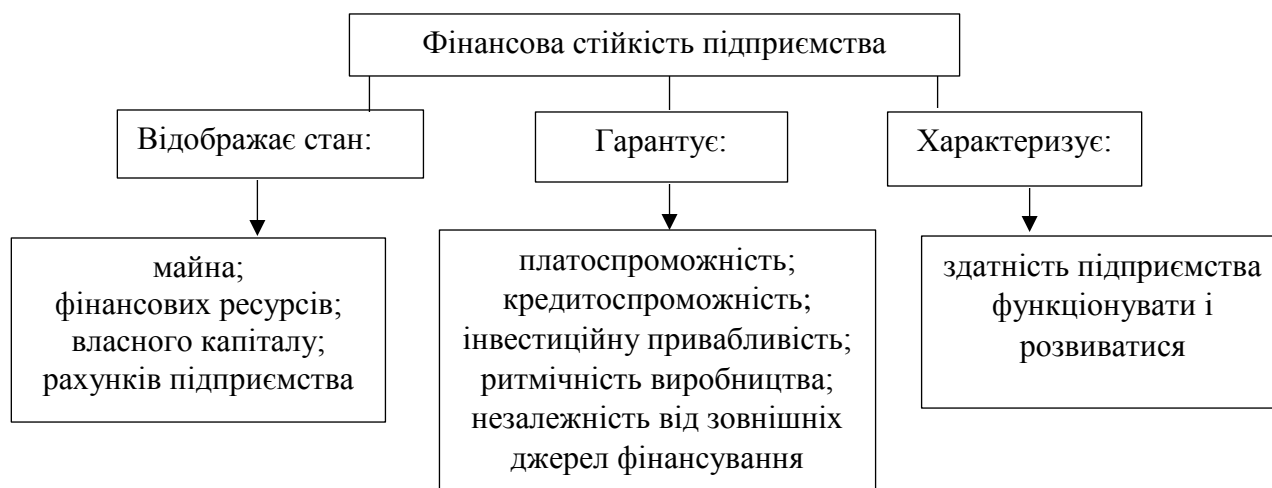

Рис. 1.1. Зміст поняття фінансової стійкості підприємства

Джерело: складено за працею [51]

Науковці стверджують, що найважливішою ознакою фінансової стійкості підприємства є його здатність функціонувати та розвиватися в умовах мінливого внутрішнього та зовнішнього середовища.

Серед науковців не існує єдиного трактування сутності поняття «управління фінансовою стійкістю підприємства».

Таблиця 1.2

**Визначення поняття «управління фінансовою стійкістю підприємства»
різними авторами**

Автор	Управління фінансовою стійкістю підприємства -це
Васильченко Г.В. [6, с.46]	сукупність процесів, які підпорядковуються системі принципів та методів розроблення і реалізації управлінських рішень, спрямованих на розвиток фінансових відносин суб'єкту господарювання, що визначаються формуванням, розподілом та використанням його фінансових ресурсів внаслідок ведення господарської діяльності.
Гарасюк О.А., Богачевська К.В.[8, с. 231]	мистецтво забезпечення безперебійної діяльності підприємства та наявності достатньої частки власних коштів, а також рівномірного їх використання, розміщення та накопичення для підтримання фінансової стійкості на довгостроковий період.
Докієнко Л.М. [19, с.63]	процедура розробки й реалізації управлінських рішень, пов'язаних із забезпеченням такого стану фінансових ресурсів і активів, їх формування та розподілу, який би дозволив підприємству розвиватися на основі зростання прибутку і капіталу при збереженні платоспроможності й кредитоспроможності, забезпечення та підтримання його фінансової рівноваги.
Єлєцьких С.Я. [21, с.45]	система принципів та методів розробки і реалізації управлінських рішень, пов'язаних із забезпеченням такого стану фінансових ресурсів і активів, їх формування та розподілу, яка б дозволила підприємству розвиватися на основі зростання прибутку та капіталу при збереженні плато- і кредитоспроможності та забезпечення і підтримання фінансової рівноваги.
Кузенко О.Л. [28, с.156]	процес планування, аналізу, організації, мотивації, контролю, пов'язаний із забезпеченням такого стану фінансових ресурсів їх формуванням і розподілом, який дозволяє підприємству досягти необхідного рівня фінансової стійкості.
Приймак І.І. [33, с.145]	система принципів і методів розроблення та реалізації управлінських рішень щодо формування й розподілу фінансових ресурсів задля забезпечення зростання вартості підприємства та її фінансової рівноваги у тривалому періоді.
Фурман І.В. [49, с.31]	процес розробки та впровадження управлінських рішень, які на основі діагностики стану фінансової стійкості, виявлення факторів, що дестабілізують стійкість розвитку, дозволяють привести цілі та завдання діяльності підприємства у відповідність до умов внутрішнього і зовнішнього середовища, забезпечити збалансованість формування, розподілу та використання фінансових ресурсів на всіх стадіях відтворювального процесу.

Джерело: складено автором за працями [6, 8, 19, 21, 28, 33, 49]

Отже, аналіз наукових дефініцій поняття «управління фінансовою стійкістю підприємства» показав, що більшість науковців розглядають управління фінансовою стійкістю підприємства на мікрорівні, як методичний інструментарій, який здійснює вплив на діяльність підприємства. А метою управління вони вбачають безперебійну діяльність підприємства, наявність достатньої частки власних коштів, забезпечення постійної платоспроможності та кредитоспроможності, забезпечення фінансової рівноваги у тривалому періоді, зростання прибутку і капіталу, збереження задовільного стану підприємства.

Погрішук Г. Б., Руденко В. В. [34, с.776], аналізуючи теоретичні аспекти управління фінансовою стійкістю підприємства з позицій системного підходу, вказують на тісний зв'язок керуючої підсистеми (суб'єкта управління) та керованої підсистеми (об'єкта управління). Суб'єкт, за допомоги виконуваних ним функцій, змушує процеси, що відбуваються в об'єкті розвиватися у відповідності із заданими параметрами.

Автори Ареф'єва О.В., Пілецька С.Т., Кравчук Н.М. [1, с. 86] розглядають управління фінансовою стійкістю з адаптивного підходу, враховуючи мінливе зовнішнє та внутрішнє середовище. Науковці стверджують, що процес управління фінансовою стійкістю підприємства являє собою сукупність циклічних дій, пов'язаних з виявленням факторів, які впливають на фінансову стійкість; з пошуком і організацією виконання прийнятих фінансових рішень.

На думку Григорської Н.М. [13, с. 247] застосування системно-процесного підходу в управлінні фінансовою стійкістю забезпечує збалансованість та взаємоузгодженість всіх елементів, функцій та видів діяльності підприємства, орієнтованих на досягнення стійкості функціонування та розвитку. Особливістю даного підходу є побудова розгалужених систем основних процесів, сукупність яких утворюють «дерево процесів», а аналіз дерева процесів розкриває справжній стан справ на підприємстві.

Узагальнюючи отримані підходи провідних науковців до визначення даного поняття, ми вважаємо, що управління фінансовою стійкістю підприємства слід розглядати як системний процес прийняття оперативних та стратегічних

управлінських рішень, який спрямований на забезпечення платоспроможності, кредитоспроможності та зростання прибутку і капіталу, підтримання його фінансової рівноваги.

Визначення основної мети в системі управління фінансовою стійкістю є важливим елементом, оскільки вона поєднана з головною метою фінансового менеджменту та визначає концепцію розвитку підприємства.

Слецьких С.Я. [24, с. 75] наголошує, що головною метою управління фінансовою стійкістю є забезпечення фінансової безпеки та стабільності функціонування і розвитку підприємства в поточному та перспективному періодах, що дозволяє, в кінцевому підсумку, максимізувати його ринкову вартість. Для досягнення даної мети управління суб'єкт господарювання має забезпечити виконання таких завдань:

- оптимальну та гнучку структуру капіталу і активів;
- постійну платоспроможність та кредитоспроможність;
- оптимальну структуру грошових потоків.

Зокрема, Пігуль Н.В., Дехтяр Н.А.[32, с.200] визначають основною метою управління фінансовою стійкістю підприємства – досягнення оптимальної структури капіталу, за якої у суб'єкта підприємництва буде досягнутий достатній рівень ліквідності та платоспроможності, відбудеться максимізація прибутковості діяльності в умовах можливого ризику, а це, в свою чергу, позитивно вплине на стабільність функціонування і підвищення ринкової вартості підприємства. Науковці вказують, що процес управління фінансовою стійкістю підприємства базується на таких принципах:

- загальних (системність управління фінансовою стійкістю; комплексний характер формування управлінських рішень; науковість методів оцінки фінансової стійкості; визначення найважливіших напрямів першочергового спрямування коштів тощо);
- специфічних (врахування рівня фінансового ризику; орієнтованість на стратегічні цілі розвитку підприємства тощо).

Управління фінансовою стійкістю підприємства починається із формування етапів цього процесу.

Погрішук Г.Б., Руденко В.В. [34, с. 776] визначають три основні етапи процесу управління фінансовою стійкістю підприємства: підготовчий, аналітичний та етап прийняття та реалізації управлінських рішень (рис 1.2).

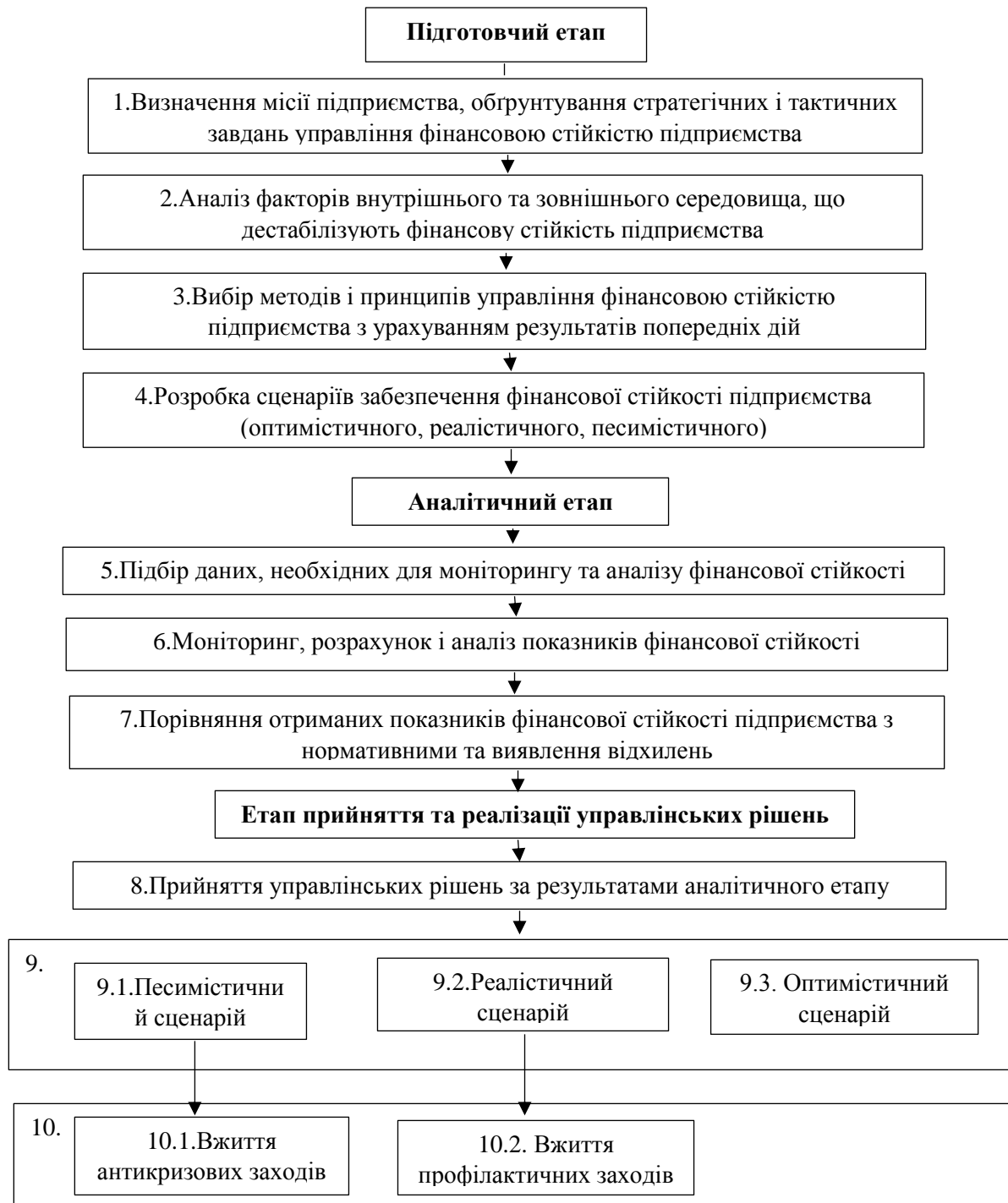

Рис. 1.2. Процес управління фінансовою стійкістю підприємства

Джерело: складено автором на основі праці [34]

На першому етапі визначається місія підприємства і обґрунтування завдань управління фінансовою стійкістю підприємства. На думку науковців це своєчасна діагностика передкризового фінансового стану, усунення неплатоспроможності підприємства, мінімізація негативних наслідків кризових явищ. Важливим є виявлення факторів (внутрішніх і зовнішніх) та причин які впливають на фінансову стійкість. Обираються методи та принципи для управління фінансовою стійкістю підприємства.

На другому етапі відбувається пошук потрібної інформації та виокремлення даних які потрібні для реалізації сценаріїв забезпечення фінансової стійкості, постійне спостереження параметрів фінансової стійкості, аналіз та оцінка відповідних показників, порівняння отриманих даних з нормативами і виявлення відхилень.

На третьому етапі відбувається аналіз відхилень і надалі прийняття та реалізація управлінських рішень з визначенням сценарію дій – песимістичного, реалістичного, оптимістичного. При позитивній динаміці, коли показники відповідають нормативним значенням, обирають оптимістичний сценарій та відбувається повернення до моніторингу (постійного спостереження). Якщо в результаті аналізу та оцінки показники дорівнюють реалістичному сценарію, то запроваджуються профілактичні заходи. Якщо результати аналізу та оцінки вказують на песимістичний сценарій – розробляються і вживаються відповідні антикризові заходи.

Ареф'єва О. В., Пілецька С. Т., Кравчук Н. М. [1, с.82] виокремлюють такі принципи управління фінансовою стійкістю, як: цільової орієнтації, пріоритету заходів раннього попередження, системності та безперервності.

Зокрема, Погріщук Г.Б., Руденко В.В. [34, с. 775] виокремлюють концепцію управління фінансовою стійкістю, яка ґрунтується на принципах: гнучкості, багатоваріантності, збалансування результатів, динамічної різноманітності структури капіталу. А вже на основі принципів та методів розробляються сценарії підтримки фінансової стійкості – оптимістичний, реалістичний, песимістичний.

На думку Собчишин В.М., Дроботя Я.А. [39, с. 124] управління фінансовою стійкістю підприємства формується з шести таких етапів (табл.1.3).

Таблиця 1.3

Етапи управління фінансовою стійкістю підприємства

Етап	Зміст етапу
1. Визначення цілей, суб'єктів та об'єктів управління.	- мета – забезпечення оптимального рівня фінансової стійкості підприємства з позиції фінансового менеджменту; - визначення стратегічних і тактичних цілей на шляху реалізації мети; - об'єкти – діяльність підприємства або його окремого підрозділу, певний виробничий процес, фінансова діяльність, прибуток, фінансові ресурси; - суб'єкти – керівники вищої ланки, фінансові менеджери, фінансові служби і відділи, аналітики з фінансової безпеки
2. Виявлення елементів об'єкта управління	- оцінювання поточного стану та рівня фінансової стійкості; - визначення та оцінювання чинників, що впливають на елементи управління.
3. Визначення методів впливу на чинники управління	- застосування інструментарію управління фінансовою стійкістю: засоби, методи, важелі, способи здійснення.
4. Розроблення стратегії забезпечення фінансової стійкості підприємства	- формування конкретної стратегії щодо управління фінансовою стійкістю на основі мети й цілей, що були визначені стосовно управління стійкістю; - узгодження сформованої стратегії із загальною стратегією підприємства.
5. Реалізація стратегії	- реалізація тактичних цілей; - реалізація стратегічних цілей
6. Моніторинг	- аналіз фінансової стійкості підприємства; - контроль за виконанням завдань і досягненням мети діяльності підприємства (забезпечення оптимального рівня фінансової стійкості підприємства); - коригування процесу реалізації стратегії.

Джерело: систематизовано автором на основі праці [39]

На першому етапі визначається об'єкт, суб'єкт та головна мета управління. На другому етапі проводиться оцінка поточного стану та рівня фінансової стійкості підприємства. Оцінка здійснюється за допомоги різних методів фінансового аналізу. Отримані результати будуть визначати обсяги та напрямки впливу суб'єктів управління на діяльність підприємства. Також здійснюється аналіз внутрішніх та зовнішніх чинників, які впливають на об'єкт, для визначення слабких та сильних місць, резервів, можливих напрямків розвитку [20, с. 25].

Третій етап включає визначення методів впливу на чинники управління. В залежності чи внутрішні чи зовнішні чинники розробляються заходи для нейтралізації загроз і визначаються методи, які спрямовані для реалізації цих заходів. На цьому етапі вибір інструментарію управління фінансовою стійкістю залежить від виду діяльності підприємства, від його можливостей, фінансового стану тощо.

Четвертий етап включає розробку стратегії управління фінансовою стійкістю підприємства, тобто визначення цілей, стратегічних напрямів та перспектив розвитку підприємства [20, с. 25].

Для реалізації п'ятого етапу потрібні методики та моделі, на основі яких будуть прийматися доречні та раціональні управлінські рішення. Система контролю є дуже важливою на цьому етапі, так як завдяки їй, визначається ступінь наближеності підприємства до стратегічної цілі [20, с. 26].

На заключному етапі проводиться моніторинг. Він включає аналіз та оцінку рівня фінансової стійкості суб'єкта господарювання; розрахунок досягнутих результатів реалізації стратегії та їх порівняння з встановленими стандартами; коригування стратегії та формування коригуючих заходів [20, с. 26]. При порівнянні стандартів контролю з фактичними результатами пропонується висновок, чи успішна стратегія, та визначається ступінь досягнення цілей. На основі результатів аналізу пропонується інтегральна оцінка діючої стратегії і виявляються стратегічні проблеми підприємства. Отже, враховуючи погляди науковців можна зробити висновок, що етап моніторингу забезпечує гнучкість управління фінансовою стійкістю суб'єкта господарювання, а це в свою чергу зменшує ризики, дає можливість до адаптування мінливого зовнішнього середовища.

Представлені етапи управління фінансовою стійкістю є комплексом функцій управління. Послідовність їх виконання дозволить своєчасно вишукувати проблемні аспекти у фінансовій діяльності та розробляти шляхи їх подолання, і поряд з цим підвищувати фінансову стійкість підприємства.

Узагальнюючи результати проведеного дослідження наукових підходів, ми можемо вважати, що управління фінансовою стійкістю підприємства слід розглядати як системний процес прийняття оперативних та стратегічних управлінських рішень, який спрямований на забезпечення платоспроможності, кредитоспроможності та зростання прибутку і капіталу, підтримання його фінансової рівноваги. Формування послідовних етапів цього процесу дає уявлення про зміст управління фінансовою стійкістю підприємства.

1.2. Механізм управління фінансовою стійкістю підприємства

Для ефективного управління фінансовою стійкістю підприємства та його адаптації до зовнішнього середовища необхідна побудова механізму забезпечення фінансової стійкості для організації системи взаємодії всіх елементів процесу.

На думку Кальченко О. М. [26, с.322] механізм управління фінансовою стійкістю підприємства – це сукупність принципів, форм, методів, фінансових інструментів та важелів, ефективна взаємодія яких забезпечує високий рівень фінансової стійкості підприємства.

Автор Скляр Г.П. [38, с.51] дає визначення механізму управління фінансовою стійкістю підприємства як системи форм, прийомів, методів, норм, важелів і нормативів, а також нормативно-правового, програмно-технічного, інформаційного та кадрового забезпечення, за допомогою яких на підприємстві досягається такий стан фінансових ресурсів, їх формування, розподіл та використання, що сприяє розвитку підприємства на основі формування стійкої тенденції збільшення прибутку, зберігаючи при цьому платоспроможність та кредитоспроможність в умовах допустимого рівня ризику.

Інші автори, Геворкян А.Ю., Гаврик А.А. [11, с.45], наголошують, що процес реалізації головної мети механізму забезпечення фінансової стійкості підприємств, а саме, забезпечення належного рівня фінансової стійкості підприємства, за якого підприємство було б платоспроможним,

конкурентоспроможним, інвестиційно привабливим і рентабельним, повинен бути спрямований на вирішення таких цілей:

- досягнення оптимальної структури джерел фінансування підприємства;
- оптимізація структури активів;
- формування оптимального співвідношення активів та джерел їх фінансування;
- забезпечення розширеного відтворення;
- досягнення стану постійної платоспроможності та кредитоспроможності підприємства.

На думку Кальченко О. М. [26, с. 322] до складу механізму управління фінансовою стійкістю підприємства слід також включити такі елементи, як: мета, завдання і функції управління, організаційна структура, система забезпечення механізму та критерії оцінювання рівня фінансової стійкості.

Головною метою механізму забезпечення фінансової стійкості підприємства є досягнення фінансової безпеки та стабільності його функціонування і розвитку в поточному та перспективному періодах [11, с. 125]

На думку Геращенко І.О.[12, с. 125] процес реалізації основної мети механізму управління фінансовою стійкістю підприємства повинен бути спрямований на вирішення певних завдань:

- можливості вчасно та в повному обсязі виконувати свої зобов'язання;
- забезпечення оптимальної структури капіталу;
- збалансування грошових потоків підприємства;
- максимізація рентабельності операційної, фінансової, інвестиційної діяльності;
- відповідності обсягу залученого капіталу, сумі потреби в активах, що формуються;
- мінімізація витрат щодо залучення позикових коштів підприємством.

Науковець Скляр Г.П. [38, с. 86] представляє механізм управління фінансовою стійкістю підприємства у взаємозв'язку всіх його елементів,

налаштованості кожного елемента на виконання властивого йому навантаження та у зворотньому зв'язку усіх елементів механізму рис. 1.3:

Рис. 1.3 Структура механізму управління фінансовою стійкістю підприємства

Джерело: систематизовано автором на основі праці [38]

На думку Скляр Г.П. [38, с. 87] основою ефективного функціонування механізму управління фінансовою стійкістю підприємства лежить целеспрямоване та узгоджене функціонування усіх складових елементів механізму.

Управління фінансовою стійкістю будь якого суб'єкта господарювання, залежить від обраного типу фінансової політики, яка застосовується, адже саме

від неї залежить допустимі межі ризиків та рентабельності і цільові показники фінансової стійкості.

Автор Кальченко О. [26, с. 323] при формуванні механізму управління фінансової стійкості підприємства виділяє такі основні функції як: фінансове планування та прогнозування, фінансовий аналіз, фінансове забезпечення та регулювання, фінансовий контроль (рис. 1.4).

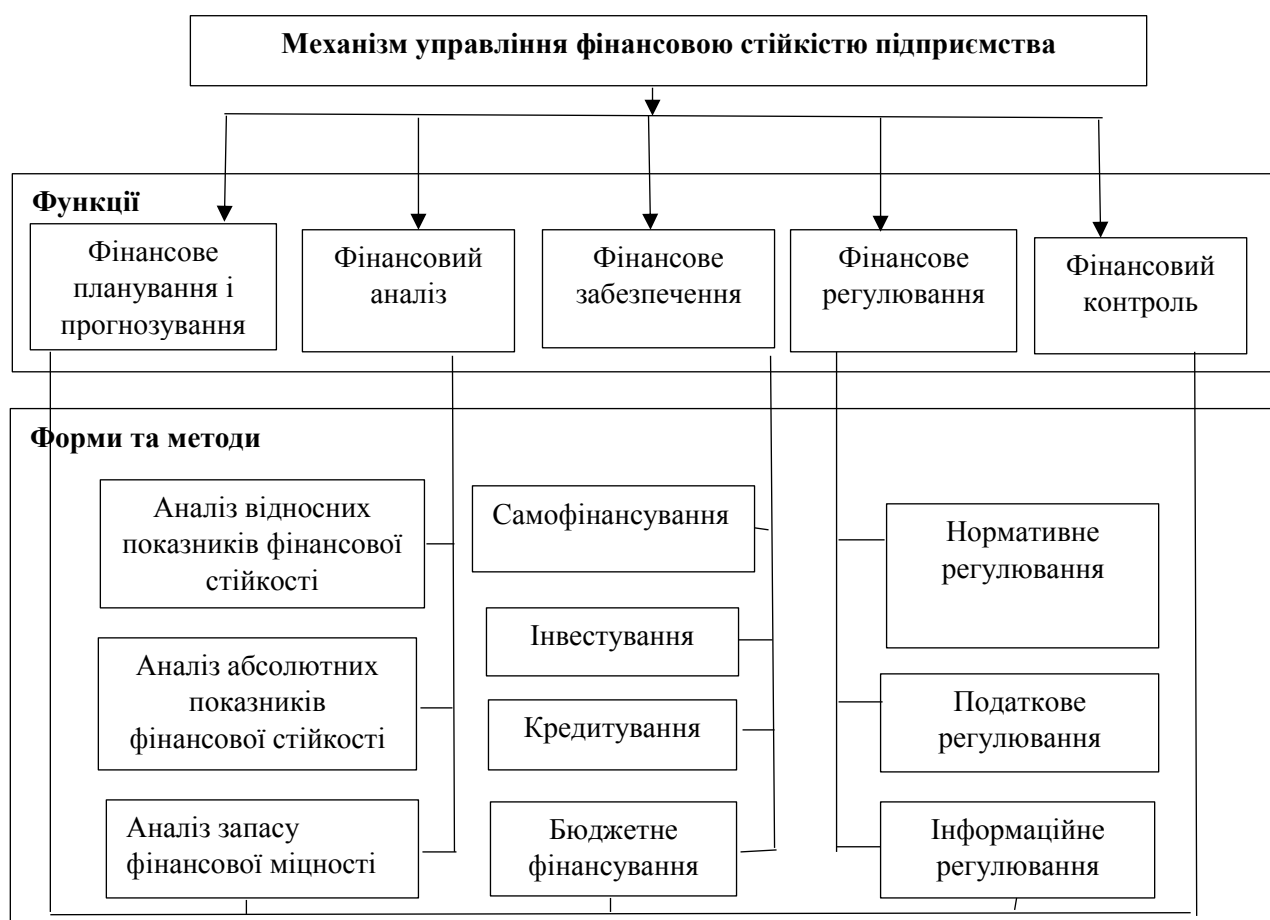

Рис. 1.4 Структура механізму управління фінансовою стійкістю підприємства

Джерело: систематизовано автором на основі праці [26]

Для реалізації кожної функції управління фінансовою стійкістю підприємства виступають відповідні фінансові форми та методи. Такі форми, як інвестування та кредитування, пов'язані з вивільненням фінансових ресурсів з обігу, а це негативно проявляється на стабільності підприємства. Саме тому в процесі управління фінансовою стійкістю бажано враховувати достатність

розміру додаткового прибутку для погашення заборгованості за розрахунками [14, с. 3].

Фінансові інструменти, такі як: фінансові показники, коефіцієнти, відсоткові ставки, тарифи, фінансові плани, фінансові прогнози тісно пов'язані між собою та мають певне економічне навантаження та об'єктивні межі застосування.

Важелі, а саме: відрахування, податки, кредити банків, бюджетні субсидії, дивіденди та інші – конкретизують дію фінансових інструментів в механізмі і призначені для стимулювання або обмеження певної діяльності. [26, с.323]. У механізмі управління фінансовою стійкістю важливим є фінансовий важіль, розрахунок його сили та ефекту для прийняття фінансових управлінських рішень.

Обсяг дії методів, фінансових інструментів, важелів механізму фінансової стійкості підприємства забезпечують складові системи забезпечення, а саме:

- нормативно-правове забезпечення – регламентує права та обов'язки підприємницької діяльності, норми, нормативи. Це законодавча база. Також нормативно-правове забезпечення включає накази, положення, інструкції та інші документи, які складаються на підприємстві, та потрібні для фінансово-господарської діяльності і є обов'язковими у виконанні;

- фінансово-економічне забезпечення – складається з фінансових ресурсів, які мобілізуються з різних джерел для забезпечення стабільного розвитку підприємства та постійного відновлення та вдосконалення;

- науково-технічне забезпечення – це теоретико-методологічні напрацювання які стосуються діагностики та управління фінансовою стійкістю підприємств, інформаційні технології та програмне забезпечення для аналізу, планування та прогнозування рівня фінансової стійкості підприємства;

- інформаційне забезпечення включає інформаційну базу (фінансову звітність, показники тощо), яка важлива для оцінки та забезпечення фінансової стійкості підприємства;

- організаційне забезпечення – це наявність відповідної організаційної структури, яка відповідає за рівень фінансової стійкості на підприємстві;

- кадрове забезпечення складається з підготовки і підвищення кваліфікації персоналу, які володіють відповідними навичками стосовно оцінювання та підвищення рівня фінансової стійкості підприємства.

На думку Гончар Л.О., Беляк А.О [14, с. 4] до складу механізму забезпечення фінансової стійкості підприємства відносяться наступні функції управління, які дозволяють забезпечити фінансову стійкість:

- планування руху капіталу суб'єкта господарювання відповідно до його потреб. Звернути увагу потрібно на узгодження платежів та надходження фінансових ресурсів у короткостроковому періоді. Це вплине на можливість виявити проблемні терміни розрахунків та встановлювати резервні кошти для операцій майбутніх періодів;

- мотивація і стимулювання менеджерів фінансових служб усіх рівнів. Реалізація цієї функції допоможе організувати діяльність менеджерів, зменшити рівень впливу суб'єктивних чинників та дозволить вчасно реагувати на фінансові негативні фактори, які виникають в процесі фінансово-господарської діяльності;

- облік та аналіз фінансової інформації, що пов'язана з формуванням та використанням капіталу суб'єкта господарювання;

- контроль за досягненням нормативних значень показниками оцінки фінансової стійкості, а також за виконанням розроблених фінансових планів;

- постійний контроль ефективності управління фінансовою стійкістю суб'єкта господарювання у процесі реалізації заходів стосовно збереження або поліпшення фінансового стану.

Собчишин В.М., Дроботя Я.А. [39, с. 125] представляють механізм управління фінансовою стійкістю підприємства з деталізацією стратегічних, тактичних цілей, інструментів реалізації та елементів забезпечення цих цілей. При його розробленні, на думку науковців, доцільно визначати конкретні інструменти для кожного етапу цього процесу.

Представимо механізм управління фінансовою стійкістю у табл. 1.4:

Механізм управління фінансовою стійкістю підприємства з урахуванням цілей підприємства

Механізм управління фінансовою стійкістю підприємства		
Стратегічні цілі	Тактичні цілі	Інструменти реалізації цілей
Збалансованість активів і пасивів	-забезпечення необхідних обсягів капіталу загалом та власного капіталу зокрема; -забезпеченість власним капіталом для фінансування оборотних активів; -формування оптимальної структури капіталу підприємства, балансуючи між фінансовою стійкістю, вартістю капіталу та досягненням максимальної рентабельності; -організація руху капіталу.	-аналіз абсолютних і відносних показників фінансової стійкості; -аналіз структури капіталу; -формування структури капіталу з позиції фінансового менеджменту та управління фінансовими ризиками.
Збалансованість доходів і витрат	-достатній рівень рентабельності; - зміна структури витрат (врахування операційного левериджу); -збільшення обсягу реалізації продукції.	-аналіз абсолютних і відносних показників доходів і витрат; -врахування операційного левериджу; -аналіз ринку, споживачів, цін.
Збалансованість грошових потоків	-забезпечення платоспроможності та самофінансування; -збалансованість між високоліквідними, середньоліквідними та низьколіквідними коштами, враховуючи позиції платоспроможності та прибутковості підприємства; - формування оптимальної з точки зору фінансової стійкості дебіторської заборгованості з урахуванням можливості збільшення клієнтської бази та максимізації прибутку; - забезпечення кредитоспроможності.	-аналіз грошових потоків; -аналіз абсолютних і відносних показників ліквідності та платоспроможності; -аналіз кредиторської і дебіторської заборгованості на підприємстві та їх співвідношень; -формування оптимальної з погляду фінансового ризику і фінансового менеджменту обсягу заборгованості.

Джерело: систематизовано автором на основі праці [39]

На думку авторів Собчишин В.М. та Дроботя Я.А. [39, с.124] використання механізму управління фінансовою стійкістю з урахуванням цілей підприємства дозволяє фінансовому менеджменту більш ефективно розпізнавати наявні проблеми та розробляти заходи щодо їх усунення.

Узагальнюючи результати проведеного дослідження наукових підходів, ми можемо вважати, що механізм управління фінансовою стійкістю підприємства – це система методів, фінансових інструментів та важелів, принципів розроблення та реалізації запропонованих управлінських рішень, які стосуються забезпечення

на такому рівні фінансових активів та ресурсів, їх формування і розподілення, щоб це дозволило суб'єкту господарювання підтримувати розвиток, спираючись на зростання капіталу та прибутку при збереженні кредитоспроможності та платоспроможності. Управління фінансовою стійкістю із застосуванням фінансового механізму може досягти необхідного результату лише за умови поєднання доцільно спрямованого взаємовпливу всіх його елементів.

1.3. Показники оцінки фінансової стійкості підприємства

Важливим етапом в процесі здійснення управління фінансовою стійкістю підприємства є аналіз фінансової стійкості, який допомагає здійснити оцінку можливостей та здатності суб'єкта господарювання адаптуватися до мінливого середовища та визначити його незалежність від зовнішнього фінансування.

На думку авторів Гапак Н.М, Капштан С.А [10, с.192] в основі оцінки фінансової стійкості лежить розрахунок фінансових показників, які вказують на зміни в структурі активів та пасивів підприємства, дебіторської та кредиторської заборгованості, прибутків або збитків підприємства. За допомоги таких показників можна встановити наскільки раціонально та ефективно проводилося управління фінансовою стійкістю підприємства.

Фінансові показники найбільш точно дозволяють визначити слабкі й сильні сторони діяльності суб'єкта господарювання, проблеми, які потребують подальшого дослідження, і виявити основні напрями динаміки показників та рівень впливу факторів на зміну результативного показника [9, с. 22].

Єдиного загального підходу до алгоритму оцінки фінансової стійкості немає.

Так, наприклад, Захарова Ю.Ю. [25, с. 311] пропонує перелік основних показників фінансової стійкості, розрахунок яких зможе допомогти отримати загальне уявлення про її стан, а саме:

- коефіцієнтний аналіз та оцінка абсолютних показників фінансової стійкості;
- оцінка фінансової стійкості відповідно до забезпеченості запасами підприємства;
- оцінка фінансової стійкості за рівнем безпеки господарської діяльності;
- інтегральна оцінка фінансової стійкості.

Автор Єлецьких С.Я. [24, с. 75] визначає доцільність застосування класифікації показників оцінки фінансової стійкості за ознаками:

1. За елементами оцінки (часткові та інтегральні);
2. За рівнем значимості (основні – обов’язкові, допоміжні – для більш детальної оцінки окремих складових);
3. За характером визначення (абсолютні – характеризують забезпеченість запасів різними видами джерел фінансування та відносні – характеризують співвідношення різних складових активів, капіталу та грошових потоків);
4. За можливістю визначення: (показники з нормативним значенням та показники для яких нормативні значення не встановлюються).

Автори Гаркуша Н.М., Сідорова Т.О., Руденко І.В. [9, с. 22] відносять до показників оцінки фінансової стійкості, з позиції їх раціональності та достатності, показники рентабельності, платоспроможності, структури і стану капіталу, стану основних та оборотних засобів, комерційної активності підприємства (оборотності активів), ліквідності активів. Науковці зазначають, що оцінювати фінансову стійкість суб’єкта господарювання необхідно на основі розрахунку кількісних і якісних показників фінансової стійкості підприємства та порівняння окремих показників з їх нормативними значеннями.

Автори Дехтяр Н.А., Дайнека О.В., Черговец К.В.[16, с.196] пропонують для оцінки фінансової стійкості використання різних підходів: агрегатний, коефіцієнтний, матричний, маржинальний, інтегральний, які включають в себе аналіз та розрахунок певних показників.

Науковці Багацька К.В., Говорушко Т.А. Шеремет О.О [2, с. 149] пропонують систему аналізу та оцінки фінансової стійкості через:

- аналіз абсолютних показників;
- аналіз відносних показників;
- визначення порогу рентабельності та запасу фінансової стійкості;
- розрахунок інтегрального показника оцінки фінансової стійкості підприємства.

Науковці зазначають, що фінансова стійкість є комплексним поняттям, складові (платоспроможність, ефективна структура капіталу та оптимальний ступінь забезпеченості активів джерелами фінансування) якого мають великий набір показників для оцінки. Тому можуть застосовуватися ряд моделей фінансової стійкості (експертний метод оцінки, метод таксономії, інтегральний критерій фінансової стійкості, розрахований М.Н. Крейніною тощо).

Тютюнник Ю.М. [42, с. 109] вказує на проведення аналізу та оцінки фінансової стійкості у такій послідовності:

- загальна оцінка фінансової стійкості через дослідження стійкості джерел формування капіталу, ресурсної стійкості, стійкості управління;
- відносні показники, які характеризуються зі сторони структури і стану майна та джерел формування капіталу;
- абсолютні показники, які характеризують забезпеченість запасів джерелами формування та дають можливість визначити відповідний тип фінансової стійкості підприємства;
- поріг рентабельності та запас фінансової стійкості.

Узагальнюючи підходи науковців до визначення показників оцінки фінансової стійкості, можемо запропонувати послідовність проведення дослідження:

- розрахунок абсолютних показників та визначення типу фінансової стійкості;
- розрахунок відносних показників;
- розрахунок порогу рентабельності та запасу фінансової стійкості;

- розрахунок інтегрального показника фінансової стійкості.

Вихідною інформацією для розрахунків показників при оцінці фінансової стійкості підприємства є фінансова звітність підприємства.

Багацька К.В., Говорушко Т.А., Шеремет О.О. [2, с.149] зазначають, що визначення абсолютних показників відбувається поетапно.

Спочатку розраховують показники наявності відповідних джерел формування запасів:

- Наявність власних оборотних коштів (В) розраховується як різниця між власним капіталом (ВК) та необоротними активами (НА) підприємства згідно статей форми 1 Балансу:

$$В = ВК - НА = \Phi 1. \text{ p.1495} - \Phi 1. \text{ p.1095} \quad (1.1)$$

- Наявність власних та довгострокових позикових коштів (ВД) розраховується як збільшення попереднього показника на суму довгострокових зобов'язань (ДЗ):

$$ВД = В + ДЗ = \Phi 1. \text{ p.1495} + \Phi 1. \text{ p.1595} - \Phi 1. \text{ p.1095} \quad (1.2)$$

- Наявність загальної величини джерел формування запасів (ЗВ) розраховується збільшенням попереднього показника на суму короткострокових кредитів банків (КК):

$$ЗВ = ВД + КК = \Phi 1. \text{ p.1495} - \Phi 1. \text{ p.1595} + \Phi 1. \text{ p.1600} - \Phi 1. \text{ p.1095} \quad (1.3)$$

Наступний етап – розрахунок абсолютних показників забезпеченості запасів відповідними джерелами їх формування:

- Надлишок (+), нестача (-) власних оборотних коштів для формування запасів (ФВ):

$$\Phi В = В - \text{Запаси} = (\Phi 1. \text{ p.1495} - \Phi 1. \text{ p.1095}) - \Phi 1. \text{ p.1100} \quad (1.4)$$

- Надлишок (+), нестача (-) власних оборотних коштів і довгострокових позикових коштів для формування запасів (ФВД):

$$\Phi ВД = ВД - \text{Запаси} \quad (1.5)$$

- Надлишок (+), нестача (-) загальної величини джерел формування запасів (ФЗВ):

$$\Phi ЗВ = ЗВ - \text{Запаси} \quad (1.6)$$

Розраховані значення абсолютних показників забезпечення запасів відповідними джерелами формування надають можливість визначити типи фінансової стійкості підприємства:

1. Абсолютна фінансова стійкість – коли власні оборотні кошти повністю покривають запаси. Дотримується умова: $ФВ \geq 0$; $ФВД \geq 0$; $ФЗВ \geq 0$.

2. Нормально стійкий фінансовий стан присутній коли запаси покриваються власними оборотними коштами і довгостроковими кредитами банків. Характеризується оптимальним використанням власних і позикових коштів. Дотримується умова: $ФВ < 0$; $ФВД \geq 0$; $ФЗВ \geq 0$.

3. Нестійкий фінансовий стан коли запаси покриваються за рахунок усіх джерел формування запасів. Дотримується умова: $ФВ < 0$; $ФВД < 0$; $ФЗВ \geq 0$.

4. Кризовий фінансовий стан коли запаси не покриваються джерелами їх формування. Ситуація на межі банкрутства, оскільки підприємство не може розрахуватися за своїми зобов'язаннями вчасно. Дотримується умова: $ФВ < 0$; $ФВД < 0$; $ФЗВ < 0$.

Проведемо оцінку фінансової стійкості за допомоги відносних показників. Скористаємося запропонованою системою Тютюнник Ю. М. [42, с.112] у табл. 1.5:

Таблиця 1.5

Відносні показники оцінки фінансової стійкості підприємства

Показник	Економічний зміст	Порядок розрахунку за даними форми № 1 (рядки)	Нормативне значення
1	2	3	4
Коефіцієнт фінансової автономії	Власний капітал/ Валюта балансу	1495 /1900	$\geq 0,5$
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	Позиковий капітал/ Валюта балансу	1595+1695+1700 / 1900	$< 0,5$
Коефіцієнт фінансового ризику	Позиковий капітал/ Власний капітал	1595+1695+1700 /1495	< 1
Коефіцієнт фінансової стабільності	Власний капітал /Позиковий капітал	1495/1595+1695+1700	≥ 1
Коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів	Довгострокові зобов'язання і забезпечення/ Власний капітал та довгострокові зобов'язання і забезпечення	1595/1495+1595	Зниження
Коефіцієнт	Довгострокові зобов'язання і	1595/1595+1695+1700	Зниження

довгострокових зобов'язань і забезпечень	забезпечення /Позиковий капітал		
Коефіцієнт поточних зобов'язань і забезпечень	Поточні зобов'язання і забезпечення/ Позиковий капітал	1695/1595+1695+1700	Підвищення
Коефіцієнт страхування власного капіталу	Резервний капітал/Власний капітал	1415/1495	Підвищення
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	Власні оборотні кошти/ Власний капітал	1495–1095/1495	> 0,1
Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів власними оборотними коштами	Власні оборотні кошти/ Оборотні активи	1495–1095/ 1195	≥ 0,1
Коефіцієнт забезпеченості запасів власними оборотними коштами	Власні оборотні кошти/ Запаси	1495–1095/ 1100	≥ 0,5
Коефіцієнт маневреності власних оборотних коштів	Гроші та їх еквіваленти/ Власні оборотні кошти	1165/ 1495–1095	Підвищення
Коефіцієнт реальної вартості основних засобів	Основні засоби/ Валюта балансу	1010/ 1300	Підвищення
Коефіцієнт співвідношення оборотних і необоротних активів	Оборотні активи/ Необоротні активи	1195 /1095	Підвищення

Джерело: систематизовано автором на основі праці [42]

Враховані коефіцієнти не вичерпують усієї системи відносних показників, але вони є більш вживаними при оцінці фінансової стійкості підприємства.

Для визначення порогу рентабельності та запасу фінансової стійкості потрібна інформація форми №2 «Звіт про фінансові результати» підприємства.

На початку розрахунків важливим питанням є поділ операційних витрат підприємства на змінні та постійні. Тютюнник Ю.М. [41, с.125] представляє розрахунок операційних витрат за Звітом про фінансові результати:

$$\text{Змінні витрати (ЗВ)} = \Phi.2.p.2050 * ((2500+2505+2510)/2510) + 2180 \quad (1.7)$$

$$\text{Постійні витрати (ПВ)} = \Phi.2.p.2050 * ((2515+2520)/2550) + 2130 + 2150 \quad (1.8)$$

Поріг рентабельності (ПР) – показник беззбитковості операційної діяльності підприємства, який вказує яка сума операційного доходу забезпечує повне покриття операційних витрат:

$$\text{ПР} = \text{ПВ} / \text{ЧМД}, \quad (1.9)$$

де ЧМД - частка маржинального доходу в операційному доході:

Зона фінансової стійкості (ЗНФС) – абсолютний показник, який вказує на скільки фактичний обсяг реалізації продукції перевищує критичний обсяг продажу:

$$\text{ЗНФС} = \text{ОД} - \text{ПР}, \quad (1.10)$$

де ОД – операційний дохід

Запас фінансової стійкості – це відносний показник, який характеризує максимально допустимий відсоток зменшення фактичного операційного доходу доти, доки операційна діяльність залишатиметься беззбитковою [Тютюнник с.126]:

$$\text{ЗПФС} = \text{ЗНФС} / \text{ОД} * 100\%$$

Запас фінансової стійкості визначає міру захищеності операційної діяльності суб'єкта господарювання, яким можна скористатися при несприятливих обставинах.

Автори Дехтяр Н.А., Дейнека О.В., Черговець К.В.[16, с.196] пропонують оцінку фінансової стійкості за допомогою інтегрального показника на основі таксономічного підходу. Таксономічний показник може перебувати в інтервалі [0;1], чим ближче значення узагальненого показника до одиниці, тим більший потенціал до розвитку. Етапи прововення інтегральної оцінки:

1. Формування інформаційної бази оцінювання показників, які прямо впливають на ступінь ефективності фінансової стійкості підприємства та представлені у формі матриці. Інтегральний показник оцінки фінансової стійкості формується з використанням наступних коефіцієнтів: коефіцієнт автономії, коефіцієнт фінансового ризику, коефіцієнт фінансової стабільності, коефіцієнт забезпечення запасів власними коштами, коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними оборотними коштами, коефіцієнт концентрації позикового капіталу, коефіцієнт маневреності власного капіталу.

2. Стандартизування значень показників. Скористаємося формулою:

$$y_{ij} = \frac{x_{ij} - \bar{x}_i}{\sigma}, \quad (1.11)$$

де u_{ij} – стандартизоване значення i в період часу j ; x_{ij} – значення показника i в період часу j ; \bar{x}_i – середньоарифметичне значення показника i за всіма періодами; σ – стандартне відхилення показників.

Для розрахунку середніх значень по кожному показнику скористаємося формулою:

$$\bar{x}_i = \sum x_{ij} / m, \quad (1.12)$$

де m – кількість періодів, що взяті для дослідження

Розрахунок стандартне відхилення показників:

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum_{j=1}^m (x_{ij} - \bar{x})^2}{m}} \quad (1.13)$$

3. Розподіл показників на стимулятори та дестимулятори. Показники з позитивним стимулюючим впливом називаються стимуляторами. Показники, які уповільнюють фінансову стійкість підприємства називаються дестимуляторами.

4. Визначення вектору-еталону на основі стимуляторів та дестимуляторів. Використовуючи стандартизовану матрицю визначаються координати точки еталону.

5. Розрахунок відстань між окремими елементами матриці стандартизованих значень та вектором еталонном:

$$dio = \sqrt{\sum_{i=1}^n (y_{ij} - y_{oj})^2} \quad (1.14)$$

6. Розрахунок середньої відстані між спостереженнями:

$$\bar{d} = \frac{(d_{2019} + d_{2020} + d_{2021} + d_{2022})}{m} \quad (1.15)$$

7. Розрахунок стандартного відхилення:

$$So = \sqrt{\frac{1}{m} (dio - \bar{d})^2} \quad (1.16)$$

8. Максимально можливе відхилення від еталону:

$$do = \bar{d} + 2So \quad (1.17)$$

9. Розрахунок проміжного значення показника оцінки ефективності управління фінансовою стійкістю:

$$di = \frac{dio}{do} \quad (1.18)$$

10. Розрахунок зведеного (інтегрального) показника оцінки ефективності управління фінансовою стійкістю (показника таксономії):

$$K = 1 - d_i \quad (1.19)$$

Інтегральна оцінка фінансової стійкості підприємства за допомоги інтегрального показника таксономії є оперативною, інформативною, не складною у використанні, може включати інші показники.

Отже, науковці пропонують різноманітні показники оцінки фінансової стійкості підприємства. Доцільно застосовувати ті показники, на основі розрахунку яких можна виявити фактори впливу на фінансову стійкість підприємства. Критерії оцінки фінансової стійкості для конкретного суб'єкта господарювання визначаються власниками, менеджерами.

Висновки до розділу 1

Вивчення теорії управління фінансовою стійкістю підприємства дозволили зробити висновки:

1. На основі систематизації наукових підходів до визначення сутності та змісту управління фінансовою стійкістю управління сформульовано, що управління фінансовою стійкістю слід розглядати як системний процес прийняття оперативних та стратегічних управлінських рішень, який спрямований на забезпечення платоспроможності, кредитоспроможності та зростання прибутку і капіталу, підтримання його фінансової рівноваги. Охарактеризовано головну мету, завдання та етапи процесу управління фінансовою стійкістю підприємства, а саме: підготовчий, аналітичний та етап прийняття та реалізації управлінських рішень.

2. Досліджено механізм управління фінансовою стійкістю підприємства для адаптації до зовнішнього середовища. Визначено механізм управління як систему методів, фінансових інструментів та важелів, принципів розроблення та реалізації запропонованих управлінських рішень, які стосуються забезпечення на такому рівні фінансових активів та ресурсів, їх формування і розподілення, щоб

це дозволило суб'єкту господарювання підтримувати розвиток, спираючись на зростанні капіталу та прибутку при збереженні кредитоспроможності та платоспроможності. Встановлено, що управління фінансовою стійкістю із застосуванням фінансового механізму може досягти необхідного результату лише за умови поєднання доцільно спрямованого взаємовпливу всіх його елементів.

3. Розглянуто різні наукові підходи щодо визначення показників оцінки фінансової стійкості підприємства. Встановлено, що єдиного загального підходу до алгоритму оцінки фінансової стійкості немає. Дослідження показало, що найчастіше для оцінки фінансової стійкості суб'єкта господарювання використовують:

- розрахунок абсолютних показників та визначення типу фінансової стійкості;
- розрахунок відносних показників;
- розрахунок порогу рентабельності та запасу фінансової стійкості;
- розрахунок інтегрального показника фінансової стійкості.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВ «АНДРЕАС ШТІЛЬ»

2.1. Загальна характеристика діяльності ТОВ «Андреас Штіль» та фактори впливу зовнішнього та внутрішнього середовища

Об'єктом дослідження обрано ТОВ «Андреас Штіль» - дочірню компанію транснаціональної холдингової компанії Andreas STIHL Ag &Co.KG.

Група компаній STIHL є розробником, виробником і продавцем моторизованих інструментів сільського та лісового господарства. Вироби STIHL реалізуються через спеціалізовану торгово-сервісну мережу, в яку входять 36 дистриб'юторських та маркетингових компаній, більш ніж 120 імпортерів і близько 45 тисяч дилерів у багатьох країнах.

Організаційно-правова характеристика підприємства, як суб'єкта господарювання представлена у табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Організаційно-правова характеристика підприємства ТОВ «Андреас Штіль», як суб'єкта господарювання

Ознака	Характеристика
Організаційно-правова форма	Товариство з обмеженою відповідальністю
ПІБ генерального директора	Д'яченко Едуард Леонідович
КОД ЄДРПОУ	32250480
Дата реєстрації	24.12.2002
Статус юридичної особи	Не перебуває в стані припинення
Види діяльності	Основний: 46.61 Оптова торгівля сільськогосподарськими машинами й устаткуванням
Юридична та фактична адреса	08135, Київська область, Бучанський р-н, с. Чайки, вул. Антонова, будинок 10
Статутний капітал	49 947 711 грн

Джерело: складено автором за даними підприємства [47]

ТОВ «Андреас Штіль» веде самостійний баланс, є юридичною особою з рахунками в установах банку, печатку зі своїм найменуванням та ідентифікаційним кодом.

За Статутом ТОВ «Андреас Штіль» Вищим органом Товариства є Загальні Збори учасників Товариства. Керівник – Д’яченко Едуард Леонідович – є виконавчим органом Товариства та Генеральним директором. За Статутом вирішує всі питання, окрім тих що належать до виключної компетенції Зборів учасників. Кінцевим бенефіціарним власником є Штіль Ханс Петерс, який може здійснювати вирішальний вплив на діяльність підприємства.

Згідно з внутрішніми установчими документами предметом діяльності ТОВ «Андреас Штіль» є імпорт та оптовий продаж інструментів для сільського та лісового призначення.

Підприємство не є виробником продукції STIHL, а здійснює дистрибуторські функції через спеціалізовану мережу магазинів. ТОВ «Андреас Штіль» є єдиним імпортером продукції STIHL в Україну та має найбільший офісно-складський комплекс в цьому сегменті ринку, загальною площею 5.800 кв.м, з яких 3.600 кв.м займає склад, інші – офісні приміщення.

Види та різновиди продукції ТОВ «Андреас Штіль» представлені у табл. 2.2:

Таблиця 2.2

Види та різновиди продукції ТОВ «Андреас Штіль»

№	Види продукції	Різновиди
1.	Вироби розпилювання та різання	Бензопили, електропили, мотоножиці, секатори, гілкорізи, сокири, висоторізи.
2.	Скошування газонів	Газонокосарки, райдери, садові трактори, роботи косарки.
3.	Підстригання й розчищування	Травокосарки, тримери, кущорізи.
4.	Догляд за ґрунтом та землею	Повітродуви, культиватори, снігоочисники, розпушувачі, землебури, ранцеві та ручні обприскувачі.
5.	Чищення	Мийки високого тиску, пирососи, садові подрібнювачі, підмітальні машини.
6.	Живлення від акумулятора	Зарядні пристрої, монопомпи
7.	Захисний одяг та аксесуари	Куртки, комбінезони, захисні навушники, захист обличчя, шоломи, захисні рукавиці.

Джерело: складено автором за даними підприємства [47]

ТОВ «Андреас Штіль» має дилерську мережу, в яку входить понад 250 дилерів - фірм, компаній, приватних підприємців, які займаються реалізацією та сервісним обслуговуванням продукції STIHL і де клієнт отримує додаткові можливості у виборі інструменту, консультації по використанню, гарантійному та сервісному обслуговуванню. У кожного дилера є сервісний центр з обслуговування та ремонту продукції STIHL.

Найбільші дилери у Києві [47]:

- ТОВ «ВіталТехно»;
- ТОВ «Аніта і К»;
- ТОВ «Проінструмент»;
- ТОВ «Агротехсоюз»;
- ТОВ «Торгівельна компанія «Євроінструмент».

ТОВ «Андреас Штіль» налічує 40 співробітників.

ТОВ «Андреас Штіль» – підприємство, яке має лінійно-функціональну структуру управління та характеризується розділенням функцій управління за напрямками і чіткою підлеглистю.

Організаційну структуру підприємства представлено на рис. 2.1:

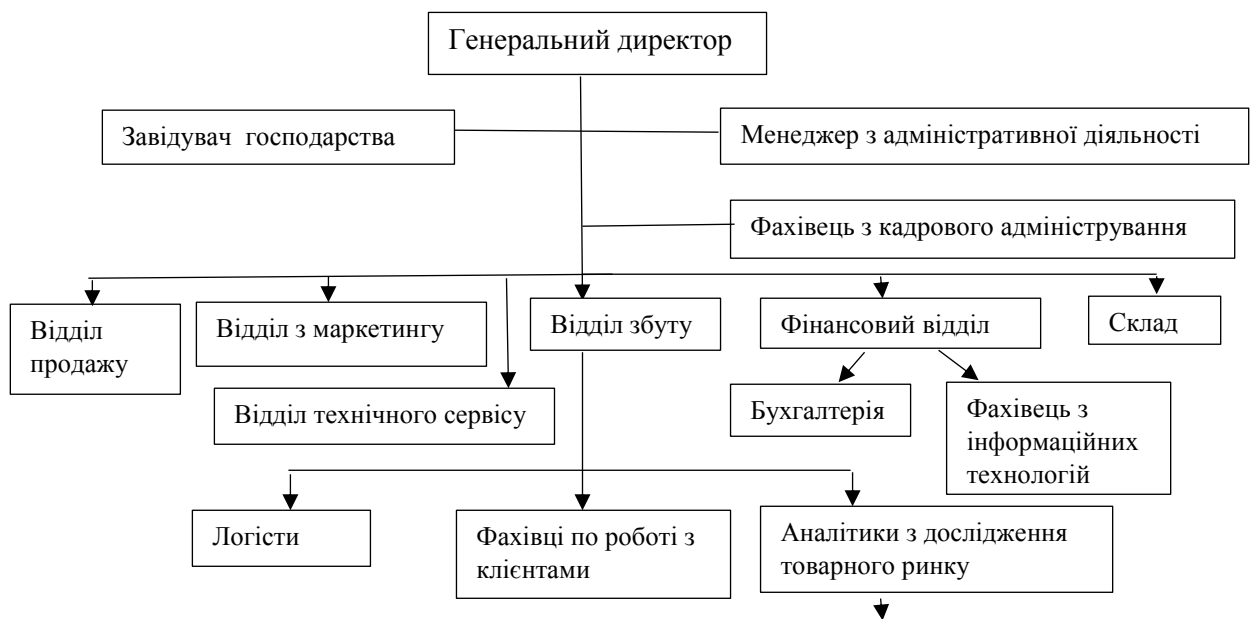

Рис. 2.1. Організаційна структура ТОВ «Андреас Штіль»

Джерело: складено за даними підприємства [47]

Відповідальність по всіх розпорядчих та організаційних функціях несе Генеральний директор підприємства.

До переваг сформованої організаційної структури ТОВ «Андреас Штіль» можна віднести те, що для якісного використання своєї функції кожен підрозділ організації затрачає максимум необхідних зусиль.

Недоліки лінійно-функціональної структури ТОВ «Андреас Штіль»:

- складність регулювання відносин лінійних і функціональних керівників;
- втрата гнучкості у взаєминах працівників апарату управління через застосування формальних правил і процедур.

Лінійно-функціональна структура управління досить ефективна на підприємстві, так як застосовується при вирішенні задач, які чітко виконуються на постійній основі, та забезпечують максимальну стійкість ТОВ «Андреас Штіль».

ТОВ «Андреас Штіль» веде самостійний баланс, є юридичною особою з рахунками в установах банку, печатку зі своїм найменуванням та ідентифікаційним кодом.

З метою дослідження загального становища підприємства на ринку з продажу моторизованих інструментів сільського та лісового господарства необхідно провести конкурентний аналіз ТОВ «Андреас Штіль». Застосуємо методику картування стратегічних груп. Вона дозволяє отримати загальну картину конкуренції на ринку, оцінити місце кожного суб'єкта господарювання в ній.

Отже, стратегічна група конкурентів ТОВ «Андреас Штіль» – це певна кількість великих підприємств - оптових продавців інструментів сільського та лісового господарства, які посідають близькі позиції на ринку та конкурують між собою на основі одних і тих самих конкурентних переваг і однаковими методами. Чим ближчими є параметри у підприємств-конкурентів, частіше зустрічаються ті самі конкурентні переваги, тим ретельніше слід вивчати їхню діяльність, оскільки саме вони є основними конкурентами, що входять до однієї групи [35, с. 75].

Побудуємо «карту стратегічних груп конкурентів» ТОВ «Андреас Штіль» на регіональному ринку оптових продавців інструментів сільського та лісового господарства.

Розрахуємо обрані характеристики за кожним підприємством, що функціонує на зазначеному ринку. Здійснимо вивчення фінансової звітності підприємств-конкурентів на регіональному ринку за чистим доходом від реалізації товарів за 2022 рік:

1. ТОВ «АЛ-КО КОБЕР» – 346 104.00 грн [43];
2. ТОВ «Андреас Штіль» – 1 816 742 грн [47];
3. ТОВ «Ведерстад» – 550 274.00 грн [46];
4. ТОВ «Ерідон Тех» – 1 716 096.00 грн [45];
5. ТОВ «Тайтен Машинері Україна» – 1 330 452.00 грн[48];
6. ТОВ «Хускварна Україна» – 199 730.00 грн [44].

Побудуємо розрахункову таблицю конкурентного становища підприємств з оптової торгівлі інструментами сільського та лісового господарства (табл. 2.3):

Таблиця 2.3

**Розрахункова таблиця конкурентного становища підприємств
з оптової торгівлі інструментами сільського та лісового господарства**

Підприємство	Оцінка ціни, балів	Оцінка якості, балів	Співвідношення ціна/якість	Потужність підприємства (обсяги реалізації), тис.грн.	Частка на ринку, %
1. ТОВ «АЛ-КО КОБЕР»	6	4	5,0	346,1	6,72
2. ТОВ «Андреас Штіль»	9	8	8,5	1816,7	35,28
3. ТОВ «Ведерстад»	6	5	5,5	550,2	10,68
4. ТОВ «Ерідон Тех»	8	7	7,5	1716,0	33,32
5. ТОВ «Тайтен Машинері Україна»	7	6	6,5	1330,4	25,83
6. ТОВ «Хускварна Україна»	5	4	4,5	199,7	3,87
Всього	X	X	X	5149,1	100,00

Джерело: складено автором

Проведемо бальну оцінку ціни та якості товарів підприємств, що функціонують в галузі. Для цього скористаємось фінансовою звітністю даних підприємств за 2022 рік.

Розраховуються розміри кіл кожного підприємства пропорційно до частки конкретного підприємства на ринку. Будуємо карту стратегічних груп конкурентів ТОВ «Андреас Штіль» на регіональному ринку оптової торгівлі інструментами сільського та лісового господарства (рис.2.2).

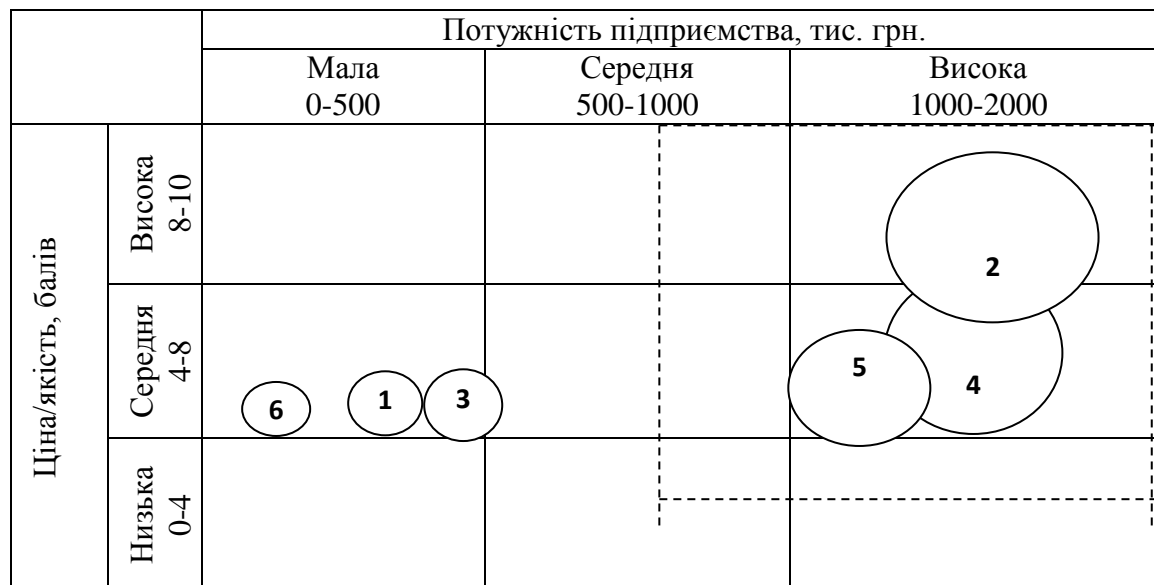

Рис. 2.2. Карта стратегічних груп конкурентів ТОВ «Андреас Штіль» на регіональному ринку оптової торгівлі інструментами сільського та лісового господарства

Джерело: розроблено автором на основі проведених розрахунків

За 10-бальною шкалою оцінки: 8-10 балів – надзвичайно високі значення оцінюваних параметрів; 4-8 балів – середні значення; 0-4 балів – низькі значення. Надалі визначимо потужність підприємств, які діють на регіональному ринку, яка дорівнює чистому доходу від реалізації продукції.

Отже, дослідження засвідчили, що ТОВ «Андреас Штіль» відноситься до потужних підприємств, яке займає лідируючі позиції на регіональному ринку оптової торгівлі інструментів сільського та лісового господарства в середовищі великих підприємств. Підприємства, що опиняються близько один від одного об'єднуються в одну стратегічну групу. В нашому випадку в одну групу конкурентів разом з ТОВ «Андреас Штіль» доцільно віднести ще такі, як ТОВ «Ерідон Тех» та ТОВ «Тайтен Машинері Україна». Це означає, що в своїй господарській

діяльності ТОВ «Андреас Штіль» повинно звертати увагу передусім на конкурентну боротьбу саме з цими конкурентами.

Для визначення факторів впливу зовнішнього та внутрішнього середовища на діяльність ТОВ «Андреас Штіль» проведемо SWOT-аналіз та побудуємо матрицю (рис.2.3).

Показники	Можливості	Загрози
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Розширення асортименту продукції. 2. Збільшення частки продажів на внутрішньому та зовнішньому ринках. 3. Збільшення попиту на продукцію. 4. Залучення інвестицій. 	<ol style="list-style-type: none"> 1.Зменшення платоспроможності споживачів. 2. Зниження цін конкурентів 3. Війна в Україні, збільшення військово-політичної нестабільності. 4.Пандемія на COVID. 5.Ризик непогашення дебіторської заборгованості
<p>Сильні сторони</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Висока якість продукції 2. Високий рівень сервісу 3.Ринкова ціна 4. Широкий асортимент продукції 5. Збільшення обсягів реалізації 6. Висока кваліфікація персоналу 7. Стійка позиція на ринку 8. Взаємодія різних структурних підрозділів в процесі досягнення цілей організації 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Висока якість продукції, ринкова ціна та широкий асортимент дозволяють збільшити обсяги реалізації на існуючих ринках та розширити ринки збуту. 2. Взаємодія різних структурних підрозділів в процесі досягнення цілей підприємства та загальна для всієї організації система контролю дозволяють отримати значні прибутки. 3. Висока кваліфікація управлінського персоналу дозволяє вчасно та ефективно приймати рішення. 4. Налагодження міцних зв'язків з дилерами через регіональних менеджерів, встановлення кредит лімітів для дилерів. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. За рахунок високої якості, широкого асортименту та ринкової ціни знизити вплив конкурентів. 2. Висока кваліфікація управлінського персоналу дозволить чітко визначитись з напрямком руху підприємства у нестабільній військово-політичній ситуації. 3.Збільшення обсягів реалізації дозволить посунути конкурентів на ринку.
<p>Слабкі сторони</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Слабка система маркетингу. 2.Призупинення поточних стратегічних інвестиційних проектів через війну. 3.Зниження попиту на продукцію 4. Середня заробітна плата 5. Залежність від коливань валюти 	<ol style="list-style-type: none"> 1. За допомоги навчальних семінарів-конференцій з практичним показом можливостей продукції збільшити частку продажів. 2. Шляхом зміни керівництва середньої ланки можливо удосконалити систему збуту та організувати повноцінну службу маркетингу. 3. Шляхом залучення інвестицій та збільшення попиту на продукцію можна підвищити заробітну плату. 4. Розширення асортименту можливе відповідно до наявних потреб споживачів. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Запровадження акцій за зниженими цінами. 2. Доповнення послуг новим сервісом. 3. Моніторинг стану дилерів через регіональних менеджерів., 4. Обмеження контактів під час загострення епідеміологічного становища та вакцинація. 5. Для працівників запровадження системи заохочування, медичного страхування. 6. Страхування валютних ризиків, складання зовнішньоторговельного контракту.

Рис. 2.3. Оцінка факторів впливу зовнішнього та внутрішнього середовища на господарську діяльність ТОВ «Андреас Штіль» за результатами SWOT-аналізу

Джерело: складено автором

Ми провели комплексний аналіз виявлення сильних і слабких сторін підприємства, основних загроз і можливостей, та встановили зв'язки між ними для формування стратегії підприємства на ринку оптової торгівлі інструментів сільського та лісового господарства.

Отже, в процесі стратегічного аналізу виявлено першочергову важливість для підприємства в використанні зовнішніх можливостей, а тому головні дії ТОВ «Андреас Штіль» повинні відповідати тим, що сформовані в лівій частині SWOT-матриці, а саме:

1. Висока якість продукції, ринкова ціна та широкий асортимент дозволяють збільшити обсяги реалізації на існуючих ринках та розширити ринки збуту.

2. Взаємодія різних структурних підрозділів в процесі досягнення цілей підприємства та загальна для всієї організації система контролю дозволяють отримати значні прибутки.

3. Висока кваліфікація управлінського персоналу дозволяє вчасно та ефективно приймати рішення.

4. Налагодження міцних зв'язків з дилерами через регіональних менеджерів сприяє вчасним розрахункам та іміджу підприємства.

При врахуванні слабких сторін ТОВ «Андреас Штіль» за наявності відповідних можливостей для стратегії підприємства важливо збільшувати частку продажів та підвищувати попит за допомогою навчальних семінарів-конференцій з практичною демонстрацією можливостей продукції на великих підприємствах, онлайн-ресурсах.

При існуючих загрозах подолати слабкі сторони підприємства можливо за рахунок доповнення послуг новим сервісом, запровадження акцій за зниженими цінами, моніторингу стану дилерів через регіональних менеджерів, для працівників запровадження системи заохочування та медичного страхування,

вдалої кредитної політики та страхування валютних ризиків, складання зовнішньоторговельного контракту.

З початком пандемії COVID у 2020 році ТОВ «Андреас Штіль» не припиняло свою діяльність. Але з 25 лютого 2022 року через повномасштабне воєнне вторгнення РФ в Україну ТОВ «Андреас Штіль» (офісно-складський комплекс) за рішенням Учасника Товариства було законсервоване. Проте керівництво підприємства вишукувало можливості для ведення торгівлі. Так з 16.03 2022 року у м. Чернівці було орендовано склад та здійснено реалізацію товарів без крупного опту.

З 01.05.2022 року після виведення військ РФ з Київської області ТОВ «Андреас Штіль» за рішенням Учасника Товариства відновив свою роботу.

Важливим елементом дослідження загальної організаційно-економічної характеристики підприємства є аналіз основних результатів фінансової діяльності (табл. 2.4):

Таблиця 2.4

Основні показники фінансово-господарської діяльності ТОВ «Андреас Штіль» 2019-2022 рр.

Показник	Рік				Абсолютні відхилення, тис грн				Відносні відхилення %	
	2019	2020	2021	2022	2020/2019	2021/2020	2022/2021	2022/2019	2022/2021	2022/2019
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	1111002	1113352	1491169	1816742	2350	377817	325573	705740	21,8	63,5
Операційні витрати	1035621	1077812	1324156	1485749	42191	246344	161593	450128	12,2	43,4
у тому числі:	930620	921187	1197652	1286779	-9433	276465	89127	356159	7,4	38,2
а) собівартість реалізованої продукції										
б) адміністративні витрати	17653	20070	23338	35717	2417	3268	12379	18064	53,0	102,3
в) витрати на збут	74244	72344	83765	77840	-1900	11421	-5925	3596	-7,1	4,8
г) інші операційні витрати	13104	64211	19401	85413	51107	-44810	66012	84099	340,2	641,7
Валовий: прибуток (збиток)	180382	192165	293517	529963	11783	101352	236446	349581	80,5	193,8
Інші операційні доходи	55052	13110	31151	19721	-41942	18041	-11430	-35331	-36,6	-64,1
Операційний прибуток	130433	48650	198164	350714	-81783	149514	152550	220281	76,9	62,8

Продовження таблиці 2.4

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Чистий прибуток (збиток)	106932	40145	162506	287650	-66787	122361	125144	180718	77,0	169,0
Рентабельність господарської діяльності	0,10	0,03	0,12	0,19	-0,07	0,09	0,07	0,09	-	-

Джерело: розраховано на основі фінансової звітності

Як ми бачимо з таблиці 2.4, чистий дохід ТОВ «Андреас Штіль» за досліджуваний період має тенденцію до підвищення. Так у 2022 році порівняно з 2021 роком він зріс на 325573 тис грн, або на 21,8%, а порівняно з 2019 роком – на 705740 тис грн, або на 63,5%. Відповідну тенденцію до зростання має валовий прибуток. У 2022 році порівняно з 2021 роком показник зріс на 236446 тис грн, або на 80,5%, а порівняно з 2019 роком – на 349581 тис грн, або на 193,8%.

Собівартість реалізації продукції має тенденцію до підвищення. Тільки у 2019 році порівняно з 2019 роком вона знизилася на 9433 ти грн, або на 1%. У 2022 році порівняно з 2021 роком собівартість зросла на 89127 тис грн, або на 7,4%, а порівняно з 2019 роком – на 356159 тис грн, або на 38,2%.

Операційні витрати у 2020 році порівняно з 2019 роком зросли на 4% та мають тенденцію до зростання. Так у 2022 році порівняно з 2021 роком показник підвищився на 161593 тис грн, або на 12,2%, а порівняно з 2019 роком на 450128 тис грн, або на 43,4%. Витрати на збут мають нестійку тенденцію. Так у 2020 році вони скоротилися на 1900 тис грн порівняно з 2019 роком, у 2021 році – зросли на 11421 тис грн, а у 2022 році – знову скоротилися на 5925 тис грн. Інші операційні витрати мають схожу тенденцію. Так у 2020 році порівняно з 2019 роком вони збільшилися на 51107 тис грн, у 2021 році – скоротилися на 44810 тис грн, а у 2022 році – зросли на 66012 тис грн.

Інші операційні доходи у 2020 році знизилися порівняно з 2019 роком на 76,1%. У 2021 році показник збільшився на 18041 тис грн, а у 2022 році – знову зменшився на 36,6%.

Чистий прибуток у 2020 році знизився на 180718 тис грн, або 62,4% внаслідок збільшення операційних витрат та зменшення інших операційних

доходів. У 2022 році порівняно з 2021 роком чистий прибуток зріс на 125144 тис грн, а порівняно з 2019 роком – на 180718 тис грн.

Зростання рентабельності господарської діяльності у 2022 році на 19% свідчить про ефективність діяльності підприємства та покриття собівартості достатніми коштами.

Аналіз основних показників фінансово-господарської діяльності ТОВ «Андреас Штіль» свідчить про те, підприємство покращує свою фінансово-господарську діяльність за рахунок збільшення чистого доходу.

2.2. Аналіз фінансової стійкості ТОВ «Андреас Штіль»

Аналіз показників фінансової стійкості має важливу роль в управлінні фінансовою стійкістю підприємства та виробленні оптимальних управлінських рішень для ефективної діяльності підприємства.

Аналіз проведемо у наступній послідовності: 1) розрахунок за даними балансу системи абсолютних показників, які характеризують забезпеченість запасів джерелами формування і дають можливість визначити відповідний тип фінансової стійкості підприємства; 2) розрахунок за даними балансу системи відносних показників фінансової стійкості; 3) розрахунок за даними звіту про фінансові результати порогу рентабельності і запасу фінансової стійкості.

Проведемо аналіз абсолютних показників фінансової стійкості ТОВ «Андреас Штіль» (табл. 2.5):

Таблиця 2.5

Аналіз абсолютних показників та визначення типу фінансової стійкості підприємства ТОВ «Андреас Штіль» за 2019 – 2022 роки

№	Показник	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік	Абсолютні відхилення	
						2019/ 2022	2021/ 2022
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Власні оборотні кошти (Власний капітал – Необоротні активи)	163347	153743	234349	515464	352117	281115
2.	Довгострокові кредити банків	-	-	-	-	-	-
3.	Короткострокові кредити банків	-	-	-	-	-	-

Продовження таблиці 2.5

1	2	3	4	5	6	7	8
4.	Запаси і витрати	236818	220173	365997	422891	186073	56894
5.	Наявність власних оборотних коштів і довгострокових кредитів банків для формування запасів (п.1+п.2)	163347	153743	234349	515464	352117	281115
6.	Загальна величина джерел формування запасів (п.1+п.2+п.3)	163347	153743	234349	515464	352117	281115
7.	Надлишок (+), нестача (-) власних оборотних коштів для формування запасів (п.1-п.4)	-73471	-66430	-131648	92573	166044	224221
8.	Надлишок (+), нестача (-) власних оборотних коштів і довгострокових кредитів банків для формування запасів (п.5-п.4)	-73471	-66430	-131648	92573	166044	224221
9.	Надлишок (+), нестача (-) загальної величини джерел формування запасів (п.6-п.4)	-73471	-66430	-131648	92573	166044	224221
10.	Тривимірний показник фінансового стану(п.7, п.8,п.9)	(0,0,0) кризовий фінансовий стан	(0,0,0) кризовий фінансовий стан	(0,0,0) кризовий фінансовий стан	(1,1,1) абсолютна фінансова стійкість		
11.	Коефіцієнт забезпеченості запасів відповідними джерелами формування(п.1 ÷ п.4)	0,68	0,69	0,64	1,21	0,53	0,57
12.	Надлишок (+), нестача (-) відповідних джерел формування на 1 грн запасів, грн (п.7 ÷ п.4)	-0,31	-0,30	-0,36	0,29	0,60	0,65

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності

Результати проведеного аналізу показали, що вартість власних оборотних коштів протягом 2019-2022 років має тенденцію до зростання, але у 2020 році спостерігаємо зменшення показника на 9604 грн порівняно з 2019 роком, але збільшення у 2022 році на 352117 грн порівняно з 2019 роком. Запаси і витрати мають тенденцію до збільшення протягом 2019 - 2022 років, окрім 2020 року- де спостерігалось незначне зменшення показника на 16645 грн. Так, у 2022 році показник зріс на 186073 грн порівняно з 2019 роком. Зростання запасів та витрат негативно впливає на фінансову стійкість підприємства.

Відсутність кредитних коштів свідчить про те, що у фінансуванні основної діяльності підприємства бере участь лише власний оборотний капітал. Але його з 2019 по 2021 рік недостатньо для покриття запасів та витрат. За рахунок власних коштів тільки у 2022 році підприємство змогло покрити запаси і витрати.

У 2019 році нестача коштів на 1 грн запасів склала 31 коп., на 2020 рік – 30 коп., у 2021 році – 36 коп. У 2022 році спостерігається надлишок джерел фінансування на 1 грн запасів, а саме 29 коп.

Отже, згідно даними аналізу табл. 2.4 ТОВ «Андреас Штіль» з 2019 по 2021 рік не мало можливостей для покриття усіма основними джерелами запасів та мало кризовий тип фінансового стану. У 2022 році завдяки збільшенню власного оборотного капіталу підприємство змогло досягнути абсолютної фінансової стабільності та вивести підприємство з фінансової кризи.

Аналізуючи фінансову стійкість необхідно розрахувати комплекс відносних показників (табл. 2.6):

Таблиця 2.6

**Відносні показники фінансової стійкості ТОВ «Андреас Штіль»
за 2019-2022 роки**

Показник	Роки				Абсолютні відхилення			
	2019	2020	2021	2022	2020/ 2019	2021/ 2020	2022/ 2021	2022/ 2019
Коефіцієнт фінансової незалежності(автономії)	0,60	0,53	0,54	0,92	-0,06	0,01	0,37	0,32
Коефіцієнт фінансової залежності	1,66	1,87	1,84	1,08	0,21	-0,03	-0,76	-0,58
Коефіцієнт фінансової стабільності	1,51	1,14	1,18	11,78	-0,36	0,03	10,59	10,27
Коефіцієнт фінансового ризику	0,66	0,87	0,84	0,08	0,21	-0,02	-0,76	-0,58
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,79	0,78	0,86	0,92	-0,01	0,08	0,06	0,13
Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними оборотними коштами	0,54	0,47	0,50	0,91	-0,07	0,03	0,41	0,37
Коефіцієнт забезпечення запасів власними коштами	0,68	0,69	0,64	1,22	0,01	-0,06	0,57	0,54
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	0,39	0,46	0,45	0,07	0,06	-0,01	-0,37	-0,32

Джерело: складено та розраховано автором на основі фінансової звітності

[Додаток К]

Аналіз відносних показників показав, що коефіцієнт автономії ТОВ «Андреас Штіль» зменшився у 2020 році на 0,06 порівняно з 2019 роком, але у наступних роках мав тенденцію до збільшення. Так, у 2022 році показник зріс на 0,32 порівняно з 2019 роком, а порівняно з 2021 роком на 0,37. Це є позитивним для діяльності підприємства, так як вказує на фінансову стійкість та незалежність від кредиторів, а значить воно здатне профінансувати за рахунок власних коштів

92% активів.

Коефіцієнт залежності з 2019 по 2022 рік відповідає нормативним значення та є більше 1. З 2019 року по 2020 рік показник збільшується на 0,21, а потім 2021-2022 роках має тенденцію до зниження. Так у 2022 році коефіцієнт фінансової залежності зменшився на 0,76 порівняно з 2021 роком та на 0,58 порівняно з 2019 роком. Аналіз даного показника вказує, що фінансування підприємства відбувається за рахунок власного капіталу.

Коефіцієнт фінансової стабільності збільшився у 2022 році на 10,27 порівняно з 2019 роком, але є нестабільним, так як зменшується у 2021 році на 0,36 порівняно з 2019 роком, а у 2021 році збільшується на 0,03 порівняно з 2020 роком. У 2022 році спостерігається підвищення показника за рахунок нерозподіленого прибутку. ТОВ «Андреас Штіль» фінансово стабільно. На кожну гривню зобов'язань у 2022 році припадає 11,78 грн власного капіталу.

Коефіцієнт фінансового ризику відповідає нормативному значенню, менше 1. У 2020 році показник підвищився на 0,21, а потім в період з 2021-2022 роки мав тенденцію до зниження. Так у 2022 році коефіцієнт фінансового ризику знизився на 0,76 порівняно з 2021 роком, та на 0,58 порівняно з 2019 роком. Показник вказує на кількість позикових коштів, залучених підприємством на 1 грн вкладених в активи власних коштів.

Коефіцієнт маневреності власного капіталу з 2019-2022 роки мав тенденцію до зростання, тільки у 2020 році спостерігається незначне зменшення показника на 0,01 порівняно з 2019 роком. У 2022 році показник збільшився на 0,06 порівняно з 2021 роком та на 0,13 – порівняно з 2019 роком. Це свідчить про підвищення можливостей ТОВ «Андреас Штіль» вільно маневрувати власними коштами.

Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними оборотними коштами у 2020 році знизився на 0,07, потім до 2022 року мав тенденцію до підвищення. Так, у 2022 році показник підвищився на 0,41 порівняно з 2021 роком, та на 0,37 порівняно з 2019 роком. Показник за весь аналізований період знаходиться в межах нормативного значення, що вказує на активну діяльність ТОВ «Андреас

Штіль» при відсутності позикових коштів. Підприємство здатне профінансувати у 2022 році 91% всіх своїх оборотних активів за рахунок власного капіталу.

Коефіцієнт забезпечення запасів власними коштами має тенденцію до збільшення, тільки у 2021 році спостерігається зниження показника на 0,06 порівняно з 2020 роком. Показник збільшився у 2022 році на 0,54 порівняно з 2019 роком, та на 0,57 порівняно з 2021 роком. Коефіцієнт покриття запасів у період з 2019-2021 роки нижче за нормативне значення (менше одиниці), що вказує про недостатність джерел фінансування тільки за рахунок власного капіталу.

Коефіцієнт концентрації позикового капіталу вказує яка частка активів фінансується за рахунок зобов'язань. Показник знаходиться у межах норми у 2019-2021 роках, хоча і не стабільний. У 2020 році коефіцієнт концентрації позикового капіталу зріс на 0,06 порівняно з 2019 роком, а у 2021 році знизився на 0,01. У 2022 році показник знизився на 0,37 та став менше за нормативне значення(0,4-0,6). Отже частка активів ТОВ «Андреас Штіль» яка фінансувалася за рахунок зобов'язань зменшилася на 0,32 порівняно з 2019 роком.

Як свідчить аналіз відносних показників, ТОВ «Андреас Штіль» не залежить від позикових коштів, фінансування відбувається за рахунок власного капіталу. У 2022 році порівняно з 2019 та 2021 роком підприємство підвищило свою фінансову незалежність, фінансову стабільність, оборотність активів, за рахунок власного капіталу, збільшило можливості маневрувати власними коштами, знизило рівень фінансового ризику за рахунок збільшення власного капіталу. У 2019-2021 роках спостерігалася негативна тенденція коефіцієнту покриття запасів, який вказував на про недостатність джерел фінансування тільки за рахунок власного капіталу.

Управління фінансовою стійкістю включає аналіз факторів формування показників, які характеризують стабільність діяльності підприємства з позиції забезпечення прибутковості операційної діяльності. Для цього проводиться розрахунок за даними Звіту про фінансові результати порогу рентабельності і запасу фінансової стійкості (табл. 2.7).

**Вихідна інформація для розрахунку порогу рентабельності та запасу
фінансової стійкості**

Показник	Порядок розрахунку за даними форми №2 (рядки)
Операційний дохід	2000+2120
Операційні витрати	2050+2130+2150+2180
у тому числі: змінні витрати	$2050 \times ((2500+2505+2510) \div 2550) + 2180$
постійні витрати	$2050 \times ((2515+2520) \div 2550) + 2130 + 2150$
Маржинальний дохід	Операційний дохід – змінні витрати
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток (збиток)	2190 (2195)

Джерело: складено автором на основі праці [35]

Розрахуємо показники порогу рентабельності та запасу фінансової стійкості за даними Звіту про фінансові результати ТОВ «Андреас Штіль» за 2019 – 2022 роки (табл. 2.8):

Таблиця 2.8

**Показники порогу рентабельності та запасу фінансової стійкості ТОВ
«Андреас Штіль» за 2019 – 2022 роки**

№	Показник	Роки				Абсолютне відхилення			
		2019	2020	2021	2022	2020/ 2019	2021/ 2020	2022/ 2021	2022/ 2019
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Операційний дохід, тис. грн	1166054	1126462	1522320	1836463	-39592	395858	-314143	670409
2.	Операційні витрати, тис. грн	1035621	1077812	1324156	1485749	42191	246344	161593	450128
	в тому числі								
	а) змінні	298804,3	287138,2	445765,1	476599,8	-11666,1	158626,9	30834,7	177795,5
	б) постійні	735886,0	789752,5	877193,2	1007868,4	53866,5	87440,7	130675,2	271982,4
3.	Фінансовий результат від операційної діяльності (п.1-п.2)	130433	48650	198164	350714	-81783	149514	152550	220281
4.	Маржинальний дохід (п.1-п.2а)	867249,7	839323,8	1076554,9	1359863,2	-27925,9	237231,1	283308,3	492613,3
5.	Частка маржинального доходу в операційному доході (п.4-п.1)	0,743	0,745	0,707	0,740	0,002	-0,038	0,033	-0,003
6.	Поріг рентабельності (п.2б/п.5)	990425,3	1060070,4	1240725,8	1361984,3	69645,1	180655,4	121258,5	371559

Продовження таблиці 2.7

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
7.	Частка порогу рентабельності в операційному доході (п.6/п.1*100%)	84,9	94,1	81,5	74,1	9,2	-12,6	-7,4	-10,8
8.	Зона фінансової стійкості (п.1-п.6)	175628,7	66391,6	281594,2	474478,7	-109237,1	215202,6	192884,5	298850
9.	Запас фінансової стійкості (п.8/п.1*100%)	15,1	5,9	18,5	25,8	-9,2	12,6	7,3	10,7

Джерело: розраховано автором на основі Звіту про фінансові результати

На рис. 2.4 представлено діапазон зміни показника запасу фінансової стійкості ТОВ «Андреас Штіль» за 2019 – 2022 роки:

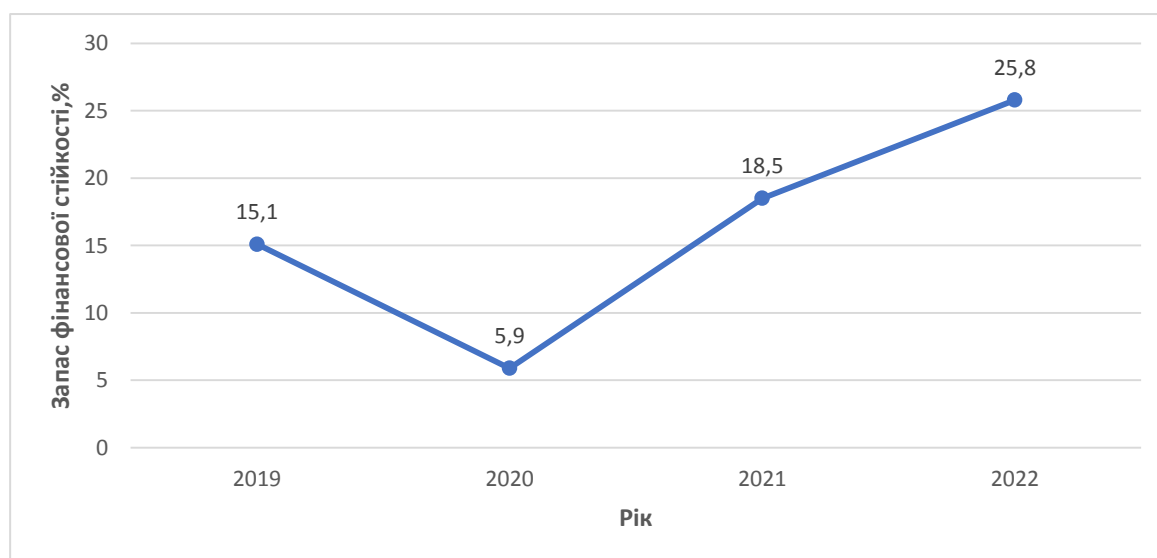

Рис. 2.4. Діапазон зміни показника запасу фінансової стійкості ТОВ «Андреас Штіль» за 2019 – 2022 роки

Джерело: складено автором за даними Звіту про фінансові результати

Аналіз порогу рентабельності і запасу фінансової стійкості ТОВ «Андреас Штіль» показав, що підприємство знаходиться в прибутковій зоні. Операційний дохід у 2022 році зріс на 314143 тис грн порівняно з 2021 роком, або на 20,63%. Відповідно зросли операційні витрати у 2022 році порівняно з 2021 роком на 161593 тис грн, або на 12,20%. У 2022 році ТОВ «Андреас Штіль» при

операційних доходах 1836463 тис грн поріг рентабельності склав 1361984,3 тис. грн. Поріг рентабельності це сума операційних доходів, що забезпечують покриття операційних витрат. Чим нижчий цей показник, тим скоріше настане точка беззбитковості і буде вище фінансова стійкість підприємства. На підприємстві показник збільшується, так як не спостерігається зниження операційних витрат.

Отже, у 2022 році підприємству потрібно 1361984,3 тис грн, щоб покрити постійні витрати 1007868,4 тис грн. Зона фінансової стійкості це обсяг реалізації понад критичний рівень, який забезпечує одержання прибутку. У 2022 році запас фінансової стійкості ТОВ «Андреас Штіль» склав 25,8% від суми операційних доходів, або 474478,7 тис грн. Запас фінансової стійкості показує, на скільки відсотків фактичний обсяг продажів вищий від критичного, при якому рентабельність дорівнює нулю.

2.3. Оцінка фінансового стану та фінансової стійкості ТОВ «Андреас Штіль»

Запорукою ефективності управління фінансовою стійкістю є оцінка використання капіталу та майна, так як наявність необхідної суми капіталу у підприємства та різних видів майна дає можливість стверджувати про стабільність фінансового стану.

Вертикальний аналіз майна ТОВ «Андреас Штіль» за 2019 – 2022 роки показав (табл.2.9), що за досліджуваний період у структурі майна відбулися позитивні зміни. Вартість майна у 2022 році зросла до 606559 тис грн, що на 21,1% більше ніж у 2021 році та на 77,4% порівняно з 2019 роком.

Частка оборотних активів у загальній структурі активів у 2022 році складає 92,8%, що на 21,4% більше ніж у 2021 році, а порівняно з 2019 роком на 87,9%.

Частка оборотних активів має тенденцію до збільшення на протязі всього періоду. Так, у 2022 році порівняно з 2019 роком показник зріс на 99334 тис. грн, або на 21,4%, а порівняно з 2019 роком – на 263456 тис грн, або на 87,9%.

У складі оборотних активів ТОВ «Андреас Штіль» за досліджуваний період найбільшу частку становлять запаси. У 2022 році порівняно з 201 роком запаси зросли на 56894 тис грн, або на 15,5%, а порівняно з 2019 роком – на 186073 тис грн, що є негативним та вказує на повільну реалізацію товарів зі складу. Найбільша частка у запасах є товари, враховуючи специфіку підприємства. Їх частка у загальній структурі запасів у 2022 році зменшилася порівняно з 2021 роком на 3,86%.

Друге місце у структурі оборотних активів займають гроші та їх еквіваленти. У 2022 році порівняно з 2021 роком вони зросли на 87044 тис грн, а порівняно з 2019 роком – на 109653 тис грн, що є дуже позитивним, оскільки вони є наймобільнішими активами підприємства і повинні покривати першочергові платежі підприємства.

Аналіз складу, структури активів ТОВ «Андреас Штіль» за 2019 – 2022 рр

Активи	2019 рік		2020 рік		2021 рік		2022 рік		2022/2021			2022/2019		
	сума, тис. грн	у % до під сумку	сума, тис. грн	у % до під сумку	сума, тис. грн	у % до під сумку	сума, тис. грн	у % до під сумку	сума, тис. грн	у струк турі	у %	сума, тис. грн	у струк турі	у %
Необоротні активи														
Нематеріальні активи	573	1,35	393	0,93	406	1,09	138	0,31	-268	-0,78	-66,0	-435	-1,04	-75,9
Незавершені капітальні інвестиції	432	1,01	1078	2,55	77	0,20	1999	4,59	1922	4,39	2496,1	1567	3,58	362,7
Основні засоби	37340	88,08	35880	85,14	31872	85,89	35976	82,77	4104	-3,12	12,8	-1364	-5,31	-3,6
Довгострокові фінансові інвестиції	3312	7,81	3620	8,59	3718	10,01	3814	8,77	96	-1,24	2,6	502	0,96	15,1
Відстрочені податкові активи	734	1,73	1167	2,76	1034	2,78	1715	3,94	681	1,16	65,8	981	2,21	133,6
Усього	42391	100	42138	100	37107	100	43462	100	6355	0,00	17,1	1071	0,00	2,5
Необоротні активи до валюти балансу	42391	12,40	42138	11,50	37107	7,41	43462	7,16	6355	-0,25	17,1	1071	-5,24	2,5
Оборотні активи														
Запаси	236818	79,08	220173	67,91	365997	78,94	422891	75,12	56894	-3,82	15,5	186073	-3,96	78,5
-виробничі запаси	311	0,10	484	0,15	422	0,09	748	0,13	326	0,04	77,2	437	0,03	140,5
-товари	236507	78,97	219689	67,76	365575	78,85	422143	74,99	56568	-3,86	15,4	185636	-3,98	78,4
Дебіторська заборгованість за товари	42313	14,13	39942	12,31	40362	8,70	6533	1,16	-33829	-7,54	-83,8	-35780	-12,97	-84,5
Дебіторська заборгованість за розрахунками:														
-за виданими авансами	3130	1,04	2440	0,75	6770	1,46	3585	0,63	-3185	-0,83	-47,0	455	-0,41	14,5
-з бюджетом	63	0,02	118	0,03	10390	2,24	16	0,00	-10374	-2,24	-99,8	-47	-0,02	-74,6
-з нарахованих доходів	0	0	0	0	0	0	658	0,11	658	0,11	0	658	0,11	0
-із внутрішніх розрахунків	164	0,05	80	0,02	189	0,04	192	0,03	3	-0,01	1,5	28	-0,02	17,0
Інша поточна дебіторська заборгованість	268	0,08	114	0,03	4	0,00	72	0,01	68	0,01	1700	-196	-0,07	-73,1
Гроші та їх еквіваленти	15709	5,25	59997	18,51	38318	8,26	125362	22,27	87044	14,01	227,1	109653	17,03	698,0
-рахунки в банках	15709	5,25	59997	18,51	38318	8,26	114312	20,30	75994	14,01	227,1	98603	15,06	627,6
Витрати майбутніх періодів	972	0,33	1155	0,35	963	0,20	2121	0,37	1158	0,17	120,2	1149	0,05	118,2
Інші оборотні активи	24	0,02	194	0,06	590	0,12	1487	0,26	897	0,14	152,0	1463	0,25	6095,8
Усього	299461	100	324213	100	463583	100	562917	100	99334	0,00	21,4	263456	0,00	87,9
Оборотні активи до валюти балансу	299461	87,60	324213	88,50	463583	92,59	562917	92,84	99334	0,25	21,4	263456	5,24	87,9
Разом активів	341852	100	366351	100	500690	100	606559	100	105869	0,00	21,1	264707	0,00	77,4

Джерело: розраховано автором на основі фінансової звітності [Додаток А, Г, Ж]

Дебіторська заборгованість має тенденцію до зниження. Так, у 2022 році порівняно з 2021 роком дебіторська заборгованість за товари скоротилася на 33829 тис грн, або на 83,8%, а порівняно з 2019 роком – на 35780 тис грн, або на 84,5%.

Витрати майбутніх періодів у 2022 році порівняно з 2021 роком збільшилися на 1158 тис грн, а порівняно з 2019 роком на 1149 тис грн.

Частка необоротних активів у загальній структурі активів у 2022 році складала 7,16%. Це на 0,25% менше ніж у 2021 році. В загальній кількості у 2022 році порівняно з 2021 роком необоротні активи зросли на 6355 тис грн, або на 17,1%, а порівняно з 2019 роком – на 1071 тис грн, або 2,5%. Найбільшу частку необоротних активів займають основні засоби – у 2022 році 35976 тис грн, або 82,7%. У 2022 році порівняно з 2021 роком відбулося зростання показника на 4104 тис грн, або на 12,8%, а порівняно з 2019 роком зменшення на 1364 тис грн, або на 3,6%.

Отже, аналіз складу та структури майна ТОВ «Андреас Штіль» за 2019 – 2022 роки показав, що відбулося зростання вартості активів балансу до 606559 тис грн, за рахунок збільшення запасів та грошових коштів та їх еквівалентів, збільшення необоротних активів на 17,1% у 2022 році, зменшення дебіторської заборгованості.

Збільшення коштів на рахунках у банку свідчить про зміцнення фінансового стану підприємства і в майбутньому вони будуть використанні для розширення діяльності підприємства. Структура активів з низькою заборгованістю та високою часткою грошових коштів свідчить про позитивні зрушення в маркетинговій політиці підприємства, а також про переважно грошовий характер розрахунків.

Щоб визначити, наскільки виправдане збільшення запасів можна порівняти темпи зростання запасів з темпами зростання виручки від реалізації: якщо темпи зростання запасів незначно перевищують темпи зростання виручки, то така зміна свідчить про нормальне функціонування підприємства.

У 2022 році: $21,8 > 15,5$; отже, темпи зростання виручки більші, ніж запасів.

З метою оцінки складу та структури капіталу ТОВ «Андреас Штіль» за 2019 – 2022 роки проаналізуємо дані про джерела формування фінансових ресурсів, відображені в пасиві балансу підприємства (табл. 2.10).

Аналіз складу, структури пасивів ТОВ «Андреас Штіль» за 2019 – 2022 рр

Пасиви	2019 рік		2020 рік		2021 рік		2022 рік		2022/2021			2022/2019		
	сума, тис. грн	у % до під сумку	сума, тис. грн	у % до під сумку	сума, тис. грн	у % до під сумку	сума, тис. грн	у % до під сумку	сума, тис. грн	у струк турі	у %	сума, тис. грн	у струк турі	у %
Власний капітал														
Зареєстрований (пайовий) капітал	49948	24,27	49948	25,49	49 948	18,40	49 948	8,93	0	-9,47	0	0	-15,34	0
Додатковий капітал	2870	1,39	2870	1,46	2 870	1,06	2 870	0,51	0	-0,55	0	0	-0,88	0
Резервний капітал	4537	2,20	4537	2,31	4 537	1,67	4 537	0,81	0	-0,86	0	0	-3,08	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	148383	72,12	138526	70,71	214 101	78,87	501 751	89,74	287650	10,87	134,35	353368	17,62	238,14
Усього	205738	100	195881	100	271 456	100	559 106	100	287650	0,0	134,35	353368	0,0	238,14
Власний капітал до валюти балансу	205738	60,18	195881	53,46	271 456	54,22	559 106	92,17	287650	37,95	134,35	353368	31,99	238,14
Позиковий капітал														
Поточна кредиторська заборгованість за:														
товари, роботи, послуги	1497	1,09	1825	1,07	2 572	1,12	2 037	4,29	-535	3,17	-20,80	540	3,20	36,07
розрахунками з бюджетом	7509	5,52	9586	5,62	7 746	3,37	26 366	55,56	18620	52,19	240,38	18857	50,04	251,12
розрахунками зі страхування	0	0	0	0	7	0,0	0	0	-7	0,0	-100,00	0	0	0
розрахунками з оплати праці	5	0,0	24	0,0	3	0,0	0	0	-3	0,0	-100,00	-5	0,0	- 100,00
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	143	0,10	1166	0,68	3 541	1,54	6 718	14,16	3177	12,62	89,72	6575	14,06	4597,9
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	123441	90,68	154062	90,37	210 396	91,78	6031	12,70	-204365	-79,08	-97,13	- 117410	-77,98	-95,11
Поточні забезпечення	2935	2,15	3386	1,98	4 153	1,81	6 165	12,99	2012	11,18	48,44	3230	10,84	110,05
Інші поточні зобов'язання	584	0,43	421	0,24	816	0,35	136	0,28	-680	-0,07	-83,33	-448	-0,15	-76,71
Усього	136114	100	170470	100	229 234	100	47 453	100	-181781	0,0	-79,29	-88661	0,0	-65,13
Позиковий капітал до валюти балансу	136114	39,82	170470	46,53	229 234	45,78	47 453	7,83	-181781	-37,95	-79,29	-88661	-31,99	-65,13
Разом пасивів	341852	100	366351	100	500690	100	606559	100	105869	0,00	21,14	264707	0,00	77,43

Джерело: розраховано на основі фінансової звітності [Додаток А, Г, Ж]

На рис. 2.5 представлено структуру капіталу ТОВ «Андреас Штіль» за 2019 – 2022 роки:

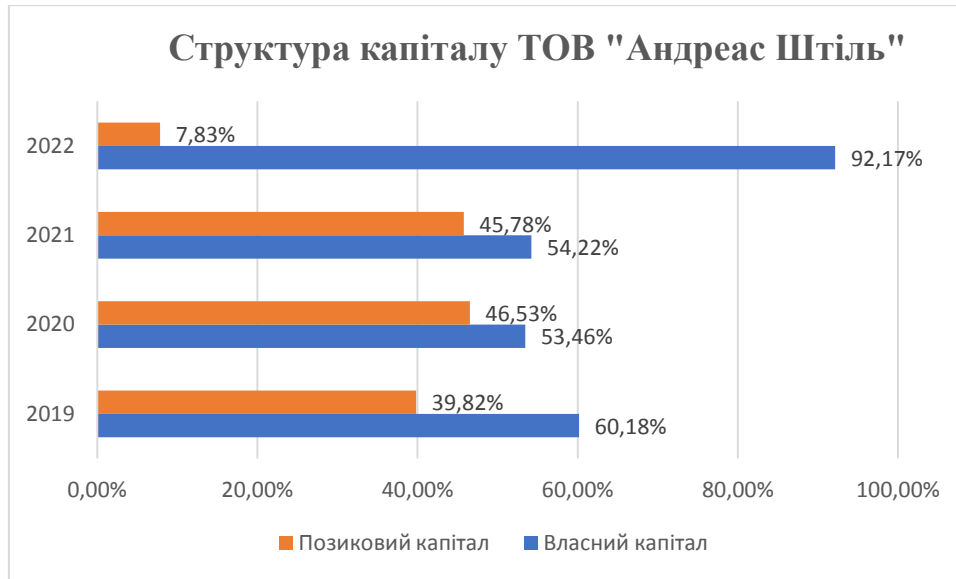

Рис. 2.5. Структура капіталу ТОВ «Андреас Штіль» за 2019-2022 роки
Джерело: складено автором за даними Балансу

Проведений аналіз свідчить, що за досліджуваний період з 2019-2022 роки основну частку капіталу ТОВ «Андреас Штіль» має власний капітал. Так, у 2022 році частка власного капіталу у загальній структурі пасивів складала 92,17%, це на 37,95% більше ніж у 2021 році. Власний капітал збільшується завдяки нерозподіленому прибутку, частка якого у 2022 році становила 89,7%, у 2021 році – 78,87%, у 2020 році – 70,71%, у 2019 році – 72,12%.

Резервний та додатковий капітал не змінюються протягом досліджуваного періоду, тільки їх частка змінюється завдяки збільшенню частки нерозподіленого прибутку. Зареєстрований капітал також не змінювався протягом досліджуваного періоду. Але його частка в загальній структурі власного капіталу у 2022 році зменшилася на 9,47% порівняно з 2021 роком, та на 15,34% порівняно з 2019 роком.

Обсяги позикового капіталу мають тенденцію до зниження. ТОВ «Андреас Штіль» за досліджуваний період з 2019-2022 роки не використовувало довгострокові зобов'язання та короткострокові кредити банків. Позиковий капітал складає поточна та кредиторська заборгованість,

поточні зобов'язання та інші поточні зобов'язання. Частка позикового капіталу в загальному підсумку до валюти балансу у 2022 році складала 7,83%, що на 37,95% менше ніж у 2021 році та на 31,99% менше ніж у 2019 році. Позиковий капітал зменшився у 2022 році порівняно з 2021 роком на 79,29%, а порівняно з 2019 роком на 65,13%, що є позитивною тенденцією для підприємства.

Найбільшу частку у структурі позикового капіталу у 2022 році складала поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом, а саме 55,56%. Показник зріс на 240,38% порівняно з 2021 роком, що є негативним явищем, і може свідчити про те, що у підприємства не було достатньо коштів для вчасного погашення своїх зобов'язань.

У 2021 році найбільшу питому вагу складала поточна кредиторська заборгованість з внутрішніх розрахунків, а саме 91,78%, а у 2019 році - 90,68%. Але у 2022 році показник мав позитивну тенденцію до зниження на 79,08% порівняно з 2021 роком та на 77,98% у 2019 році. У 2022 році спостерігаємо збільшення частки поточної кредиторської заборгованості за одержаними авансами на 12,62% порівняно з 2021 роком та на 14,06% порівняно з 2019 роком.

Поточні забезпечення у 2022 році збільшилися на 48,44% порівняно з 2021 роком, та на 110,05% порівняно з 2019 роком. У структурі показника також відбулися зміни. Його частка у 2022 році зросла порівняно з 2021 роком на 11,18%, а порівняно з 2019 роком – на 10,84%. Протилежну тенденцію мають інші поточні зобов'язання. Вони зменшилися у 2022 році на 83,33% порівняно з 2021 роком, а порівняно з 2019 роком – на 76,71%.

Отже, в результаті оцінки активів (майна у розділі 2.1) та пасивів ТОВ «Андреас Штіль» можна зробити висновок, що підприємство характеризується достатністю власного капіталу та незалежністю від позикових джерел фінансування.

Оцінка фінансового стану підприємства є необхідною передумовою для ведення діяльності ТОВ «Андреас Штіль». Для оцінки фінансового стану

ТОВ «Андреас Штіль» окрім оцінки капіталу підприємства розрахуємо та проаналізуємо такі показники:

- ліквідності та платоспроможності;
- ділової активності;
- рентабельності.

Скористаємося даними фінансової звітності Балансу та Звіту про фінансові результати.

Результати аналізу показників ліквідності представлені у таблиці 2.11

Таблиця 2.11

Аналіз показників ліквідності та платоспроможності

ТОВ «Андреас Штіль» за 2019 – 2022 рр.

Показник	Рік				Абсолютні відхилення			
	2019	2020	2021	2022	2020/ 2019	2021/ 2020	2022/ 2021	2022/ 2019
Коефіцієнт поточної ліквідності	2,20	1,90	2,02	11,86	-0,30	0,12	9,84	9,66
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,45	0,60	0,41	2,87	0,15	-0,19	2,46	2,42
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,11	0,35	0,16	2,64	0,24	-0,19	2,48	2,53
Коефіцієнт покриття запасів	1,26	1,47	1,26	1,33	0,21	-0,21	0,07	0,07

Джерело: розраховано на основі фінансової звітності [Додаток Л]

Проведений аналіз ліквідності та платоспроможності ТОВ «Андреас Штіль» свідчить про те, що підприємство ліквідне та платоспроможне. Коефіцієнт поточної ліквідності свідчить про те що підприємство може забезпечити достатню кількість оборотних активів аби покрити поточні зобов'язання так як був у межах норми. У 2022 році показник зріс на 9,84 порівняно з 2021 роком, що вказує на зменшення ризику неплатоспроможності підприємства.

Коефіцієнт швидкої ліквідності за досліджуваний період 2019 – 2022 роки був нестійкий, у 2019 році та 2021 році знижувався менше нормативного значення, що вказує на неможливість вчасно погасити свої короткострокові зобов'язання з допомогою високоліквідних активів. Але у 2022 році показник збільшився на 2,46 порівняно з 2021 роком і на кожному

гривню поточних зобов'язань припадало 2,87 гривні високоліквідних оборотних активів.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності показує яку частку короткострокових зобов'язань підприємство може погасити в поточний момент. Значення показника за досліджуваний період не стійке, але більше за норму. Так, у 2022 році спостерігається підвищення показника на 2,48 порівняно з 2021 роком, а порівняно з 2019 роком – на 2,53.

Коефіцієнт покриття в досліджуваному періоді був більший за 1, але нестабільний. Показник вказує на частку запасів, яку підприємство здатне покрити поточними активами. У 2022 році коефіцієнт покриття збільшився порівняно з 2021 роком на 7%, що вказує про підвищення фінансової стійкості ТОВ «Андреас Штіль».

Проведемо аналіз показників ділової активності підприємства, так як за їх допомоги визначається рівень використання ресурсів, швидкість та інтенсивність їх обертання (табл.2.12):.

Таблиця 2.12

Аналіз показників ділової активності ТОВ «Андреас Штіль» за 2019- 2022 роки

Показник	Рік				Абсолютні відхилення			
	2019	2020	2021	2022	2020/ 2019	2021/ 2020	2022/ 2021	2022/ 2019
Коефіцієнт оборотності активів	3,24	3,14	3,43	3,28	-0,1	0,29	-0,15	0,04
Тривалість одного обороту активів, днів	111,11	114,64	104,95	109,75	3,53	-9,69	4,8	-1,36
Коефіцієнт закріплення оборотних активів	0,29	0,28	0,26	0,26	-0,01	-0,02	0,00	-0,03
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	3,71	3,57	3,78	3,54	0,16	0,21	-0,24	-0,17
Тривалість одного обороту оборотних активів, днів	97,03	100,84	95,23	101,69	3,81	-5,61	6,46	4,66
Оборотність дебіторської заборгованості	24,18	25,12	29,70	52,12	0,94	4,58	22,42	27,94
Тривалість одного обороту дебіторської заборгованості, днів	14,88	14,33	12,12	6,90	-0,55	-2,21	-5,22	-7,98
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	5,40	5,54	6,34,	4,37	0,14	0,80	-1,97	-1,03
Тривалість одного обороту власного капіталу	66,6	64,9	56,7	82,3	-1,7	-8,2	25,6	15,7
Оборотність кредиторської заборгованості	6,83	6,18	6,12	9,69	-0,65	-0,06	3,57	2,86

Тривалість одного обороту кредиторської заборгованості, днів	52,70	58,25	58,82	37,15	5,55	0,57	-21,66	-15,55
Коефіцієнт обертання запасів	3,92	4,03	4,08	3,26	0,11	0,05	-0,82	-0,66
Тривалість одного обороту запасів, днів	91,83	89,33	88,23	110,42	-2,5	-1,1	22,19	18,59
Тривалість операційного циклу, днів	106,71	103,66	100,35	117,32	-3,05	-3,31	16,97	10,61
Тривалість фінансового циклу, днів	54,01	45,41	41,53	80,17	-8,60	-3,88	38,64	26,16
Рентабельність активів	0,31	0,11	0,37	0,51	-0,20	0,26	0,14	0,20

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності ТОВ «Андреас Штіль» [Додаток М]

Згідно аналізу показників ділової активності ТОВ «Андреас Штіль» можна зробити висновки:

- Коефіцієнт оборотності активів не стійкий, з 2019 до 2021 року мав тенденцію до підвищення, але у 2022 році показник знизився на 0,15 оборотів порівняно з 2021 роком, відповідно збільшився період обороту на 4,8 дні. Порівняно з 2019 роком показник збільшився на 0,04, відповідно період обороту зменшився на 1,36 днів;

- Коефіцієнт закріплення оборотних активів має тенденцію до зниження за досліджуваний період, що є позитивним і свідчить про те що підприємство ефективніше використовує оборотні кошти підприємства;

- Коефіцієнт оборотності оборотних активів у 2022 році порівняно з 2021 роком знизився на 0,24 обороти, відповідно збільшився період обороту на 6,46 днів. Зменшення оборотності оборотних активів і відповідно збільшення тривалості обороту є негативним явищем, так як зменшує швидкість обертання;

- Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості за досліджуваний період має тенденцію до підвищення. У 2022 році порівняно з 2021 р показник збільшився на 22,42 обороти, а це означає, що підприємство стало скоріше отримувати плату по рахункам. Порівняно з 2019 роком у 2022 році спостерігається підвищення показника на 27,94 обороти, та відповідно зменшення тривалості обороту на 7,98 дні;

- Коефіцієнт кредиторської заборгованості має тенденцію до зниження до 2021 року. У 2022 році показник зріс на 3,57 оборотів порівняно з 2021 роком, відповідно період обертання зменшився на 21,66 день. Порівняно з 2019 роком у 2022 році показник зріс на 2,86 обороти, відповідно зменшився період обороту на 15,55 дні. Збільшення швидкості обертання кредиторською заборгованістю позитивно впливає на фінансову стійкість та ліквідність;

- Коефіцієнт обертання запасів з 2019 до 2021 рр має тенденцію до збільшення. У 2022 році порівняно з 2021 роком показник знизився на 0,82 обороти, відповідно зріс період обороту на 22,19 днів. Порівняно з 2019 роком у 2022 році зменшився на 0,66 обороти, відповідно період обороту збільшився на 18,59 днів. Причиною зниження швидкості обертання запасів підприємства, є збільшення запасів та повільна реалізація товарів;

- Тривалість операційного циклу підприємства в період з 2019 по 2021 роки має тенденцію до зниження внаслідок скорочення періоду обороту запасів і прискорення повернення коштів від дебіторів. У 2022 році порівняно 2021 роком показник збільшився на 16,97 дні, що є негативним явищем, та як означає сповільнення операційної діяльності підприємства;

- Тривалість фінансового циклу в період з 2019 по 2021 роки має тенденцію до зниження, що є позитивним для підприємства. Але у 2022 році порівняно з 2021 роком показник зріс на 38,64 дні, внаслідок значного скорочення періоду повернення коштів кредиторам (на 21,66 днів), що є негативним явищем;

- Рентабельність активів значно знизилася у 2020 році, але у 2021 - 2022 рр зросла. Так, у 2022 році порівняно з 2021 роком показник збільшився на 14%, а порівняно з 2019 роком - на 20%. Зростання показника свідчить про ефективне використання активів підприємства ;

У комплексній оцінці фінансового стану застосовують аналіз показників рентабельності (табл. 2.13):

Таблиця 2.13

Розрахунок показників рентабельності ТОВ «Андреас Штіль» за 2019 -2022 роки

Показник	Рік				Абсолютні відхилення			
	2019	2020	2021	2022	2020/ 2019	2021/ 2020	2022/ 2021	2022/ 2019
Рентабельність сукупного капіталу (активів)	0,38	0,13	0,39	0,57	-0,25	0,26	0,18	0,19
Рентабельність власного капіталу	0,72	0,20	0,59	0,51	-0,52	0,39	-0,08	-0,21
Рентабельність продажу за чистим прибутком	0,09	0,03	0,10	0,15	-0,06	0,07	0,05	0,06
Рентабельність продукції за операційним прибутком	0,14	0,05	0,16	0,27	-0,09	0,11	0,11	0,13
Рентабельність господарської діяльності	0,10	0,03	0,12	0,19	-0,07	0,09	0,07	0,09
Загальна рентабельність оборотних активів	0,43	0,15	0,50	0,68	-0,28	0,34	0,18	0,24

Джерело: розраховано на основі фінансової звітності [Додаток Н]

Розрахунок показників рентабельності показав, що у 2020 році на підприємстві відбулося зниження всіх видів рентабельності. Такі негативні тенденції слід пов'язувати з негативними наслідками вірусної пандемії COVID-19, оскільки саме у 2020 році під час карантинних заходів підприємство змушене було скоротити обсяги господарської діяльності. З 2021 року показники рентабельності мають тенденцію до збільшення. Рентабельність сукупного капіталу підвищилася у 2022 році на 18% порівняно з 2021 роком, а порівняно з 2019 роком – на 19%, що вказує на підвищення ефективності віддачі активів підприємства.

Рентабельність власного капіталу показує, скільки чистого прибутку припадає на 1 грн власного капіталу. Так, у 2022 році даний показник знизився порівняно з 2021 роком на 8%, а порівняно з 2019 роком на 21%, що є наслідком зниження коефіцієнта оборотності оборотних активів у 2022 році на 0,24 обороти.

Рентабельність продажу за чистим прибутком у 2022 році порівняно з 2021 роком зростає на 5%, а порівняно з 2019 роком на 6%. Рентабельність продукції за операційним прибутком має тенденцію до збільшення. Так, у 2022 році порівняно з 2021 роком показник збільшився на 11%, а порівняно з 2019 роком – на 13%.

Рентабельність господарської діяльності показує позитивну динаміку

підвищення у 2021 – 2022 роках. Так, показник зріс у 2022 році на 7% порівняно з 2021 роком, а порівняно з 2019 роком на 9%.

Загальна рентабельність оборотних активів у 2022 році порівняно з 2021 роком зросла на 18%, а порівняно з 2019 роком – на 24%.

Для оцінки фінансової стійкості використаємо таксономічний аналіз, застосування якого надає можливість врахувати важливі показники фінансової стійкості ТОВ «Андреас Штіль».

Сформуємо матрицю спостережень (табл. 2.14) де x_{ij} – значення показника i в період часу, \bar{x}_i – середньоарифметичне значення показника i за всіма періодами; σ – стандартне відхилення показників, m – кількість періодів, що взяті для дослідження та занесемо дані в таблицю .

$$\bar{x}_i = \sum x_{ij} / m \quad (2.1)$$

Розрахуємо стандартне відхилення показників:

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum_{j=1}^m (x_{ij} - \bar{x})^2}{m}} \quad (2.2)$$

Таблиця 2.14

Матриця вихідних даних та проміжних показників для здійснення стандартизації

Показник	2019	2020	2021	2022	\bar{x}_i	σ
Коефіцієнт автономії	0,60	0,53	0,54	0,92	0,647	0,079
Коефіцієнт фінансового ризику	0,66	0,87	0,84	0,08	0,612	0,158
Коефіцієнт забезпечення запасів власними коштами	0,68	0,69	0,64	1,22	0,807	0,228
Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними оборотними коштами	0,54	0,47	0,50	0,91	0,605	0,088
Коефіцієнт фінансової стабільності	1,51	1,14	1,18	11,78	3,902	2,274
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	0,39	0,46	0,45	0,07	0,342	0,079
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,79	0,78	0,86	0,92	0,837	0,036

Джерело: розраховано автором [Додаток П]

Розподілимо показники на стимулятори (max значення показника) та дестимулятори (min значення показника) для побудови еталонного значення.

Стимулятори: коефіцієнт автономії, коефіцієнт покриття запасів, коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними оборотними коштами,

коефіцієнт фінансової стабільності, коефіцієнт маневреності власного капіталу.

Дестимулятори: коефіцієнт фінансового ризику, коефіцієнт концентрації позикового капіталу.

Для цього трансформуємо аналітичні ознаки до їх стандартизованого вигляду, застосовуючи формулу:

$$y_{ij} = \frac{x_{ij} - \bar{x}_i}{\sigma} \quad (2.3)$$

Побудуємо таблицю стандартизованих значень та еталонного вектору (табл. 2.15)

Таблиця 2.15

Матриця стандартизованих значень

Показник	2019	2020	2021	2022	Еталонне значення
Коефіцієнт автономії	-0,466	0,141	0,243	0,734	0,734
Коефіцієнт фінансового ризику	0,117	0,686	0,901	-0,722	-0,722
Коефіцієнт покриття запасів	-0,558	0,113	0,166	0,608	0,608
Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними оборотними коштами	-0,513	0,117	0,224	0,711	0,711
Коефіцієнт фінансової стабільності	-0,028	-0,025	-0,020	0,084	0,084
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	0,466	0,867	-0,042	-0,526	-0,526
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	-3,689	0,068	0,091	0,123	0,123

Джерело: розраховано автором [Додаток П]

Проведемо розрахунок коефіцієнта таксономії за допомоги таблиці 2.16:

Таблиця 2.16

Розрахунок токсонічного показника оцінки фінансової стійкості ТОВ

«Андреас Штіль»

Розрахунок показників для токсонічного аналізу	Формула	2019	2020	2021	2022
Відстань між окремими елементами матриці стандартизованих значень та вектором еталонном	$d_{io} = \sqrt{\sum_{i=1}^n (y_{ij} - y_{oj})^2}$	4,532	2,212	1,886	0
Середнє значення відхилень ознак від еталонного вектору	$\bar{d} = \frac{(d_{2019} + d_{2020} + d_{2021} + d_{2022})}{m}$	2,157			
Стандартне відхилення ознак	$S_o = \sqrt{\frac{1}{m} (d_{io} - \bar{d})^2}$	1,610			
Максимально можливе відхилення від еталону	$d_o = \bar{d} + 2S_o$	5,377			

Проміжне значення показника оцінки ефективності управління фінансовою стійкістю	$di = \frac{dio}{do}$	0,842	0,411	0,350	0
Зведений показник оцінки ефективності управління фінансовою стійкістю(коефіцієнт таксономії)	$K = 1 - di$	0,157	0,588	0,649	1

Джерело: складено автором на основі праці [30]

Отже, в результаті проведення оцінки фінансової стійкості ТОВ «Андреас Штіль» встановлено, що у 2019 році показник таксономії був найнижчий, що вказує на неефективність використовуваних джерел фінансування підприємства. З 2020 року коефіцієнт таксономії має тенденцію до збільшення. Найвищий рівень ефективності був у 2022 році 100%, що говорить про оптимізацію джерел фінансування.

Висновки до розділу 2

1. Представлено загальну характеристику діяльності ТОВ «Андреас Штіль» та фактори впливу зовнішнього та внутрішнього середовища. Товариство з обмеженою відповідальністю «Андреас Штіль» є дочірню компанію Andreas STIHL (Німеччина), яке займається оптовим продажем інструментів сільського та лісового призначення, здійснює дистрибуторські функції через дилерську мережу магазинів. Карта стратегічних груп конкурентів виявила лідируючі позиції на регіональному ринку оптової торгівлі інструментів сільського та лісового господарства в середовищі великих підприємств. Побудова SWOT матриці показала слабкі та сильні сторони підприємства, його можливості та загрози. Аналіз основних показників фінансово-господарської діяльності ТОВ «Андреас Штіль» свідчить про те, підприємство покращує свою фінансово-господарську діяльність за рахунок збільшення чистого доходу.

2. Проведено аналіз фінансової стійкості ТОВ «Андреас Штіль».

Аналіз абсолютних показників показав, що фінансуванні основної операційної діяльності підприємства бере участь лише власний капітал. З 2019 по 2021 рік ТОВ «Андреас Штіль» не мало можливостей для покриття усіма можливими джерелами запасів та мало кризовий тип фінансового стану. У 2022 році завдяки збільшенню власного капіталу на 287650 тис грн підприємство змогло досягнути абсолютної фінансової стабільності та вивести підприємство з фінансової кризи.

Аналіз відносних показників показав незалежність від позикових коштів, за рахунок власного капіталу було профінансовано 92% активів, зниження фінансового ризику у 2022 році порівняно з 2021 роком на 76%, збільшення коефіцієнта забезпечення запасів власним капіталом на 57%.

Аналіз порогу рентабельності і запасу фінансової стійкості ТОВ «Андреас Штіль» показав, що підприємство знаходиться в прибутковій зоні. У 2022 році підприємству потрібно 1361984,3 тис грн, щоб покрити постійні витрати 1007868,4 тис грн. Запас фінансової стійкості має тенденцію до підвищення і склав у 2022 році 25,8% від суми операційних доходів.

3. Здійснено оцінку фінансового стану та фінансової стійкості ТОВ «Андреас Штіль». За досліджуваний період 2019 – 2022 роки у структурі майна підприємства спостерігається найбільша частка оборотних активів. У 2022 році вона становила 92,84% від загальних активів підприємства. Найбільша частка капіталу підприємства належить власному капіталу - 92,17% в структурі пасивів підприємства. Підприємство не має короткострокових кредитів банку, позиковий капітал складають поточні зобов'язання, які у 2022 році знизилися на 79,29% порівняно з 2021 роком.

У структурі оборотних активів найбільшу частку займають запаси. Так, у 2022 році їх частка склала 75,12% від загальних оборотних активів, а у 2021 році - 78,94%. Дебіторська заборгованість за товари у 2022 році знизилася на 83,8% порівняно з 2021 роком. Гроші та їх еквіваленти за досліджуваний період мають тенденцію до збільшення. Так 2022 році вони збільшилися на 87044 тис грн, що є дуже позитивним, оскільки вони є наймобільнішими

активами підприємства і повинні покривати першочергові платежі підприємства.

Показники ліквідності ТОВ «Андреас Штіль» свідчать про те, що підприємство ліквідне та здатне покрити поточні зобов'язання і забезпечити достатню кількість оборотних активів.

Показники ділової активності за 2019-2022 роки показали, що підприємство ефективно використовує свої ресурси, але є сповільнення оборотності, яке потребує додаткового вкладання коштів та може спричинити погіршення фінансового стану підприємства.

При оцінці показників рентабельності виявлено зниження рентабельності власного капіталу у 2022 році порівняно з 2021 роком на 8%.

Проведено оцінку фінансової стійкості ТОВ «Андреас Штіль» за допомоги таксономічного показника. Було виявлено, що у 2019 році показник був найменший, що вказує на неефективність використовуваних джерел фінансування підприємства. Найвищий рівень ефективності було досягнуто у 2022 році, а саме 100%, що вказує на оптимізацію джерел фінансування.

РОЗДІЛ 3

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ ТОВ «АНДРЕАС ШТІЛЬ»

3.1. Оптимізація структури капіталу ТОВ «Андреас Штіль»

Від раціонального співвідношення власних та позикових коштів залежить фінансова стійкість підприємства та фінансовий результат його діяльності. Тому перед власниками підприємства постає завдання сформувати оптимальну структуру капіталу для ефективної діяльності.

Оптимальна структура капіталу – це таке співвідношення власних та позикових коштів, за якого забезпечується найефективніша пропорційність між коефіцієнтом фінансової рентабельності та коефіцієнтом фінансової стійкості підприємства [36, с.27].

Можна виділити три найбільш поширені критерії оптимізації структури капіталу:

1. Максимізація рентабельності власного капіталу;
2. Мінімізація середньозваженої вартості капіталу;
3. Мінімізація рівня фінансових ризиків.

ТОВ «Андреас Штіль» при здійсненні господарської діяльності позиковий капітал практично не використовує. Кредитами банків підприємство не користується. Але має місце поточна кредиторська заборгованість. Основою капіталу ТОВ «Андреас Штіль» є власні кошти.

Доцільно розглянути механізм оптимізації структури капіталу за критерієм максимізації рівня фінансової рентабельності. Для проведення оптимізаційних розрахунків використаємо механізм розрахунку фінансового важеля.

Сформуємо вихідні дані для розрахунку ефекту фінансового важеля ТОВ «Андреас Штіль» (табл.3.1):

Таблиця 3.1

Вихідні дані для розрахунку ефекту фінансового важеля ТОВ «Андреас Штіль» за 2022 рік

Показник	Формула	2022 рік
Коефіцієнт валової	Валовий прибуток/ Середньорічна вартість активів*100%	0,957

рентабельності активів		
Середня розрахункова ставка відсотку		0
Диференціал фінансового важелю	Коефіцієнт валової рентабельності активів - Середня розрахункова ставка відсотку	0,957
Плече фінансового важелю	Середній розмір позикового капіталу/ Середній розмір власного капіталу	0,084
Ефект фінансового важелю	(Диференціал фінансового важелю)*(1- Ставка податку на прибуток)* Плече фінансового важелю	0,065

Джерело: складено автором

Фінансовий леверидж (ефект фінансового важелю) проявляється найбільше тоді, коли підприємство використовує позикові кошти.

Для розрахунків використаємо 5 умовних моделей співвідношення власного та позикового капіталу (табл. 3.2):

Таблиця 3.2

Оптимізація структури капіталу за критерієм максимізації рівня фінансової рентабельності

Показники	2022 рік	Варіанти розрахунку				
		1	2	3	4	5
Власний капітал	559106	559106	559106	559106	559106	559106
Позиковий капітал всього, у тому числі:	47453	98665,7	139776,5	186368,6	559106	0
-короткострокові кредити	0	51212,7	92323,5	138915,6	511653	0
-поточні зобов'язання за розрахунками	47453	47453	47453	47453	47453	0
Сукупний капітал	606559	657771,7	698882,5	745474,6	1118212	559106
Структура капіталу,%:						
-власний капітал	92,18	85	80	75	50	100
-позиковий капітал, у тому числі:	7,82	15	20	25	50	0
короткострокові кредити	0	52	66	74	91	0
поточні зобов'язання за розрахунками	7,82	48	34	26	9	0
Плече фінансового важеля	0,084	0,176	0,25	0,333	1	0
Ставка відсотка за кредит, %	0	0,11	0,15	0,17	0,20	0
Коефіцієнт валової рентабельності активів, %	0,957	0,957	0,957	0,957	0,957	0,957
Валовий прибуток	529963	529963	529963	529963	529963	529963

Продовження таблиці 3.2

Витрати за відсотками за кредит	0	5633,4	13848,5	23615,6	102330,6	0
Фінансовий результат від операційної діяльності	350714	350714	350714	350714	350714	350714
Фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування	350798	345080,6	336866,4	327098,4	248383,4	350798

Ставка податку на прибуток, %	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18
Сума податку на прибуток	63148	62114,5	60635,8	58877,7	44709	63148
Чистий прибуток	287650	282966,1	276230,2	268220,3	203674,4	287650
Рентабельність власного капіталу, %	0,514	0,506	0,494	0,479	0,364	0,514
Ефект фінансового важеля, %	0,065	0,122	0,173	0,231	0,694	0

Джерело: розраховано автором у Додатку Р на основі праці [36]

За даними розрахунків можемо спостерігати, що найвищий коефіцієнт рентабельності власного капіталу досягається при мінімальному фінансовому ефекті фінансового важелю 0,065 у 2022 році, а також при використанні співвідношення власного та позикового капіталу 100% : 0%. А отже, можемо зробити висновок, що ТОВ «Андреас Штіль» не вигідно залучати позиковий капітал, бо такі варіанти (моделі) не приводять до зростання власного капіталу, а навпаки, до його зниження. Така тенденція відбувається при умові, коли коефіцієнт валової рентабельності активів перебуває як на рівні, нижчому ніж мінімальна ставка за кредит, так і навпаки.

Відмова від банківських кредитів позитивно впливає на ефективність формування та використання прибутку.

Для підвищення фінансової стійкості та збільшення обсягів реалізації на підприємстві можуть залучатися позикові кошти у вигляді короткострокових кредитів банку. Це підвищує фінансовий ризик, зменшує ліквідність балансу, але інколи залучені позикові кошти є доцільним і виправданим кроком. Для доцільності його застосування визначимо оптимальну структуру капіталу за критерієм мінімізації ризиків. Для цього потрібно визначити постійну та змінну частини оборотних коштів підприємства [36, с. 28].

Постійна частина оборотних активів – це необхідний мінімум оборотних активів, який потрібний ТОВ «Андреас Штіль» для здійснення поточної операційної діяльності. Щоб визначити постійну частину оборотних коштів візьмемо найменший обсяг оборотних коштів за кожен місяць звітнього року. Змінна частина оборотних коштів пов'язана з різними

факторами: сезонності, змін обсягів реалізації товарів, цільового призначення.

Існують три стратегії щодо фінансування різних груп активів за рахунок капіталу, а саме:

- агресивна стратегія, яка спрямована на використання власного капіталу і довгострокових зобов'язань лише для фінансування необоротних активів. Оборотні активи за цим підходом формуються за рахунок короткострокових зобов'язань. Така стратегія фінансування активів забезпечує найнижчу вартість сукупного капіталу підприємства, та має високий ризик можливості втрати або недостатності капіталу;

- помірна або компромісна стратегія спрямована на фінансування необоротних активів і постійної частини оборотних активів за рахунок власного капіталу та довгострокових зобов'язань. Змінна частина оборотних активів фінансується короткостроковими зобов'язаннями. Ця стратегія залучення джерел надає можливість досягти компромісу між вартістю капіталу та ризиком його втрати;

- консервативна стратегія передбачає використання власного капіталу та довгострокових зобов'язань для формування необоротних активів та половини змінної частини оборотних активів. За цією стратегією існує мінімальний фінансовий ризик, так як короткострокові зобов'язання використовуються у незначних обсягах для формування змінної частини оборотних активів.

Для досягнення оптимального співвідношення елементів капіталу підприємства раціонально застосовувати метод в результаті якого виконується максимізація підвищення рентабельності власного капіталу та рівня фінансової стійкості.

Сформуємо вихідні дані для визначення оптимальної структури капіталу ТОВ «Андреас Штіль» за критерієм мінімізації рівня фінансових ризиків (табл. 3.3):

Таблиця 3.3

Вихідні дані для визначення структури капіталу ТОВ «Андреас Штіль» з метою мінімізації рівня фінансового ризику

Показник	2019 рік		2020 рік		2021 рік		2022 рік	
	сума, тис грн	питома вага, %	сума, тис грн	питома вага, %	сума, тис грн	питома вага, %	сума, тис грн	питома вага, %
Необоротні активи	42391	12,40	42138	11,50	37107	7,41	43642	7,19
Оборотні активи у тому числі:	299461	87,59	324213	88,49	463583	92,58	562917	92,80
постійна частина	214595	62,77	204527	55,82	348630	69,62	425340	70,12
змінна частина	84866	24,82	119686	32,66	114953	22,95	137577	22,68
Сукупний капітал	341852	100	366351	100	500690	100	606559	100

Джерело: розраховано автором

Тепер ми можемо розрахувати розмір власного та позикового капіталу ТОВ «Андреас Штіль» при використанні різних стратегій до фінансування окремих груп активів.

Розрахуємо частку капіталу ТОВ «Андреас Штіль» за мінімізацією рівня фінансового ризику. При цьому змінну частину оборотних активів фінансують звичайно за рахунок короткострокового позикового капіталу, а за консервативною стратегією – частково і за рахунок власного капіталу; постійну ж частину оборотних коштів фінансують найчастіше за рахунок власного капіталу та довгострокових позикових коштів (табл.3.4):

Таблиця 3.4

Частка капіталу ТОВ «Андреас Штіль» за мінімізацією рівня фінансового ризику

№	Показник	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік
1.	Загальна сума активів, тис. грн.	341852	366351	500690	606559
2.	Необоротні активи, тис. Грн	42391	42138	37107	43642
3.	Постійна частина оборотних активів, тис. грн	214595	204527	348630	425340
4.	Власний капітал (ВК) + довгостроковий позиковий капітал (ДЗК) (п. 2 + п.3), тис. грн.	256986	246665	385737	468982
5.	Короткостроковий позиковий капітал (КЗК) (п. 1 – п.4), тис. грн	84866	119686	114953	137577
6.	Частка власного капіталу ($[\text{п.4} / \text{п.1}] 100$), %	75,17	67,33	77,04	77,31
7.	Частка позикового капіталу ($[\text{п.5} / \text{п.1}] 100$), %	24,82	32,66	22,95	22,68

Джерело: розраховано автором

Визначимо частку активу у 2022 році та застосуємо три стратегії фінансування підприємства (табл.3.5):

Таблиця 3.5

Стратегії фінансування активів ТОВ «Андреас Штіль»

Показник	Частка активу 2022 рік	Стратегія фінансування активів		
		Агресивна	Помірна	Консервативна
Необоротні активи	7,19	40 % – ДЗК 60 % – ВК	20 % – ДЗК 80 % – ВК	10 % – ДЗК 90 % – ВК
Постійна частина оборотних активів	70,12	50 % – ДЗК 50 % – ВК	25 % – ДЗК 75 % – ВК	100 % – ВК
Змінна частина оборотних активів	22,68	100 % – КЗК	100 % – КЗК	50 % – ВК 50 % – КЗК

Джерело: розраховано автором на основі [36]

Розрахуємо нормативну величину коефіцієнтів концентрації власного (Квк), концентрації залученого (позикового) капіталу (Кзк) та фінансового лівериджу (Кфл) у 2022 році:

1. За агресивної стратегії:

$$Квк = 7,19 \times 0,6 + 70,12 \times 0,5 + 22,68 \times 0 = 39,37\%$$

$$Кзк = 7,19 \times 0,4 + 70,12 \times 0,5 + 22,68 \times 1 = 60,61\%$$

$$Кфл = \frac{60,61}{39,37} = 1,539\%$$

2. За помірної стратегії:

$$Квк = 7,19 \times 0,8 + 70,12 \times 0,75 + 22,68 \times 0 = 58,34\%$$

$$Кзк = 7,19 \times 0,2 + 70,12 \times 0,25 + 22,68 \times 1 = 41,64\%$$

$$Кфл = \frac{41,64}{58,34} = 0,713\%$$

3. За консервативної стратегії:

$$Квк = 7,19 \times 0,9 + 70,12 \times 1 + 22,68 \times 0,5 = 87,93\%$$

$$Кзк = 100 - 87,93 = 12,06\%$$

$$Кфл = \frac{12,06}{87,93} = 0,137\%$$

Отже, при розрахунках нормативної величини коефіцієнтів концентрації власного та залученого капіталу ми змогли отримати ту структуру капіталу, яка буде сприяти мінімізації рівня фінансового ризику ТОВ «Андреас Штіль» за даних умов фінансування. В нашому випадку стратегія фінансування наближається до консервативної фінансової політики стосовно фінансування різних груп активів.

У 2022 році фактично частка власного капіталу складала 92,17%, що є близьким до консервативного типу – 87,93%. Так, за розрахунками ТОВ «Андреас Штіль» у 2022 році має реальний розмір власного капіталу

вищий на 4,23%. Позиковий капітал вищий за фактичний на 4,23%. При застосуванні консервативної стратегії ТОВ «Андреас Штіль» зможе мінімізувати ризики та створити за даним співвідношенням власного та позикового капіталу необхідний рівень фінансової безпеки. А для її забезпечення ТОВ «Андреас Штіль» повинно забезпечити достатню фінансову незалежність та гнучкість в прийнятті відповідних управлінських рішень. В цьому допоможе ефективна система моніторингу показників фінансової стійкості, яка забезпечує попередження кризових явищ на підприємстві.

3.2. Шляхи удосконалення процесу управління фінансовою стійкістю ТОВ «Андреас Штіль»

За результатами дослідження ТОВ «Андреас Штіль» виявлено стійкий фінансовий стан, абсолютну фінансову стійкість, ліквідність та платоспроможність підприємства. Але оцінка фінансового стану підприємства показала зниження коефіцієнта оборотності активів, що може впливати на фінансову стійкість підприємства.

ТОВ «Андреас Штіль» займається оптовим продажем інструментів для сільського та лісового призначення. Тому для безперервності товарного забезпечення дилерської мережі підприємство змушене формувати значні складські запаси. Принципами забезпечення відповідності співвідношення оборотних активів є умови діяльності підприємства та досягнення мінімізації витрат із залучення та утримання оборотних активів.

Для оптимізації обсягу оборотних активів можемо запропонувати:

- оцінку та реалізацію резервів для збільшення товарообороту, прискорення операційного та фінансового циклів;
- нормування оборотних активів. Визначення найменших розмірів товарних запасів, при яких забезпечується безперервність процесу обігу,

встановлення необхідного обсягу страхових запасів, визначення доцільного обсягу партій товарів, які замовляються тощо;

- розрахунок сукупного обсягу оборотних активів шляхом сумування його окремих складових, при потребі проводити коригування нормативів для визначення найкращого варіанту обсягу та структури оборотних активів враховуючи коефіцієнти ліквідності, фінансової стійкості та рентабельності.

Склад і структура оборотних активів ТОВ «Андреас Штіль» не є оптимальною. Показники ліквідності перевищують нормативні значення, а оборотність оборотних активів у 2022 році знизилася, що може свідчити про неефективне використання оборотних активів. Тому потрібне удосконалення управління оборотними активами в частині їх оптимізації. Нормативне значення коефіцієнта поточної ліквідності (покриття) від 1 до 3. Пропонуємо скористатися оптимізаційною моделлю, розробленою Гросул В.А., Філіпенко О.М. [18, с.291], обмежуючими параметрами якої будуть нормативні значення показника поточної ліквідності (покриття) (табл.3.6):

Таблиця 3.6

Структура оборотних активів для різних значень коефіцієнта покриття

Показник	Коефіцієнт покриття			
	Факт 11,86	1,5	2	3
Частка запасів у структурі оборотних активів, %	75,12	54	65	76
Частка дебіторської заборгованості у структурі оборотних активів, %	1,95	33	25	17
Частка високоліквідних активів у структурі оборотних активів, %	22,27	13	10	7

Джерело: складено автором

З таблиці 3.6 видно, що варіанти структури оборотних активів та фактична структура оборотних активів відрізняються від отриманих варіантів оптимізації. Частка запасів найбільше відповідає коефіцієнту покриття, який дорівнює 3. У інших показників є значні відмінності. Проведемо обчислення

вартісних показників згідно статей оборотних активів в балансі для кожного коефіцієнта покриття (табл. 3.7):

Таблиця 3.7

Обсяги оборотних активів для різних значень коефіцієнта покриття

Показник	Коефіцієнт покриття (КП)			
	11,86	1,5	2	3
Оборотні активи, тис. грн.	562917	$562917 * 1,5 / 11,86 = 71195,2$	$562917 * 2 / 11,86 = 94926,9$	$562917 * 3 / 11,86 = 142390,5$
Запаси, тис. грн.	422891	$71195,2 * 0,54 = 38445,4$	$94926,9 * 0,65 = 61702,4$	$142390,5 * 0,76 = 108215,7$
Дебіторська заборгованість, тис. грн	11036	$71195,2 * 0,33 = 23494,4$	$94926,9 * 0,25 = 23731,7$	$142390,5 * 0,17 = 24205,3$
Грошові кошти та інші оборотні активи, тис. грн.	128990	$71195,2 * 0,13 = 9255,4$	$94926,9 * 0,10 = 9492,8$	$142390,5 * 0,07 = 9979,5$
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	2,64	0,19	0,20	0,21

Джерело: розраховано автором

Отже, всі отримані варіанти передбачають скорочення загального обсягу оборотних активів і зміни їх статей. При коефіцієнті покриття КП = 3 потрібно збільшити запаси, в чому фактично немає потреби. При КП = 2 відбудеться зниження запасів, але це призведе до значного підвищення дебіторської заборгованості і значного зниження грошових коштів та інших оборотних активів, що є неможливим. Тому жоден з розрахованих варіантів не є оптимальним при нормативному значенні коефіцієнта покриття.

Можна зробити висновки, що у виборі ефективного варіанту оптимізації насамперед потрібно враховувати потреби підприємства в оборотних активах та реальні можливості щодо досягнення встановлених параметрів.

Науковець Гудзь Т.П. [15, с.6] зазначає, що раціональна структура активів підприємства характеризується величиною коефіцієнта співвідношення необоротної та оборотної їх частини у межах 1,5-1,2 – для виробничих та 0,7-0,5 – для торгівельних підприємств. Величина показника може коливатися у цих межах та бути нижчою за них з огляду на специфіку діяльності суб'єкта підприємництва при обов'язковому збереженні стійкої

тенденції перевищення темпу приросту виручки над оборотними коштами, а останніх – над необоротними активами.

Характеристика позитивних тенденцій формування фінансової рівноваги підприємства наведена в табл. 3.8:

Таблиця 3.8

Характеристика позитивних тенденцій ліквідності для формування фінансової рівноваги підприємства

Показники формування фінансової рівноваги підприємства	Позитивні тенденції формування фінансової рівноваги підприємства
Структура майна	$1,2(0,5) < K_{HA/OA} < 1,5(0,7)$ або $K_{HA/OA} < 1,2(0,5)$ - для виробничих (торгівельних) підприємств при $T_{pQ} > T_{pOA} > T_{pHA} > 100\%$
Ліквідність товарно-матеріальних цінностей (ТМЦ)	$T_{pQ} > T_{pV} > T_{pЗ} > 100\%$
Забезпеченість виробництва фондами обороту	$T_{pV} > T_{pFO} > 100\%$
Якість дебіторської заборгованості	$T_{pQ} > T_{pДЗ} > 100\%$

Джерело: [14, с.13]

Розшифровка позначень до табл. 3.3:

$K_{HA/OA}$ – коефіцієнт співвідношення необоротних та оборотних активів;

T_{pQ} – темп росту чистого доходу від реалізації;

T_{pOA} – темп росту оборотних активів;

T_{pHA} – темп росту необоротних активів;

$T_{pЗ}$ – темп росту залишків на складі готової продукції або/та товарів (виробничих запасів) для виробничих та торговельних підприємств (для транспортних і будівельних підприємств);

T_{pV} – темп росту обсягу виробленої продукції (закуплених товарів);

T_{pFO} – темп росту матеріальних оборотних засобів;

$T_{pДЗ}$ – темп росту дебіторської заборгованості.

Застосуємо позитивні тенденції ліквідності для формування фінансової рівноваги ТОВ «Андреас Штіль».

Оцінка тенденцій ліквідності ТОВ «Андреас Штіль» наведена в табл. 3.9.

Таблиця 3.9

Оцінка тенденцій ліквідності ТОВ «Андреас Штіль»

№ з/п	Показники	Фактично за 2022 р.	Оптимізація
1	$K_{HA/OA}$ - коефіцієнт співвідношення необоротних та оборотних активів	0,08	0,7 (рекомендовано для торговельних підприємств (див. ряд. 1. табл. 3.3))
2	T_{pQ} – темп росту чистого доходу від реалізації	163,5	
3	T_{pOA} – темп росту оборотних активів	188,0	150,0 (застосовано в межах, визначених формулою, наведеною в ряд.10)
4	T_{pHA} – темп росту необоротних активів	103,0	
5	$T_{pз}$ – темп росту залишків на складі готової продукції або/та товарів (виробничих запасів) для виробничих та торговельних підприємств (для транспортних і будівельних підприємств)	240,5	130,0 (застосовано в межах, визначених формулою, наведеною в ряд.11)
6	T_{pV} – темп росту обсягу виробленої продукції (закуплених товарів);	178,5	150,0 (застосовано в межах, визначених формулою, наведеною в ряд.11)
7	T_{pFO} – темп росту матеріальних оборотних засобів	178,6	130,0 (застосовано в межах, визначених формулою, наведеною в ряд.12)
8	$T_{pдз}$ – темп росту дебіторської заборгованості	15,4	150,0 (застосовано в межах, визначених формулою, наведеною в ряд.13)
9	T_{pA} – темп росту активів підприємства	177,4	150,0 (верхня межа зростання темпів активів (ряд.3-ряд.8))
10	Структура майна $0,5 < K_{HA/OA} < 0,7$ або $K_{HA/OA} < 0,5$ - для виробничих (торгівельних) підприємств при $T_{pQ} > T_{pOA} > T_{pHA} > 100\%$	$K_{HA/OA} < 0,5$ $163,5 < 188,0 > 103,0 > 100\%$	$K_{HA/OA} < 0,5$ $163,5 > 150,0 > 103,0 > 100\%$
11	Ліквідність товарно-матеріальних цінностей (ТМЦ) $T_{pQ} > T_{pV} > T_{pз} > 100\%$	$163,5 < 178,5 < 240,5 > 100\%$	$163,5 > 150,0 > 130,0 > 100\%$
12	Забезпеченість виробництва фондами обороту $T_{pV} > T_{pFO} > 100\%$	$178,5 < 178,6 > 100\%$	$150,0 > 130,0 > 100\%$
13	Якість дебіторської заборгованості	$163,5 > 15,4 < 100\%$	$163,5 > 150,0 > 100\%$

$T_{pO} > T_{pДЗ} > 100\%$		
----------------------------	--	--

Джерело: розраховано автором

В результаті розрахованої оптимізації структури оборотних активів ТОВ «Андреас Штіль», рекомендовано структуру оборотних активів у розмірах, наведених в табл. 3.10.

Таблиця 3.10

Рекомендована структура оборотних активів ТОВ «Андреас Штіль»

Показники	Фактично за 2022 р.	Оптимізація	Показники, які підлягають оптимізації	Сума, тис. грн.
T_{pOA} – темп росту оборотних активів	188,0	150%	Оборотні активи	$562917 * 1,50 / 1,88 = 449192$
$T_{pз}$ – темп росту залишків на складі готової продукції або/та товарів (виробничих запасів) для виробничих та торговельних підприємств	240,5	130%	Залишки на складі готової продукції або/та товарів (виробничих запасів) для виробничих та торговельних підприємств	$748 * 1,3 / 2,405 = 404$
T_{pV} – темп росту обсягу виробленої продукції (закуплених товарів)	178,5	150%	Обсяг виробленої продукції (закуплених товарів)	$422143 * 1,5 / 1,785 = 354761$
T_{pFO} – темп росту матеріальних оборотних засобів	178,6	130%	Матеріальні оборотні засоби	$422891 * 1,3 / 1,786 = 355165$
$T_{pДЗ}$ – темп росту дебіторської заборгованості	15,4	150%	Дебіторська заборгованість	$11036 * 1,5 / 0,154 = 63470$

Джерело: розраховано автором

В табл. 3.11 наведено зміни, які відбудуться в складі активів ТОВ «Андреас Штіль» при оптимальній структурі оборотних активів.

Таблиця 3.11

Зміни, які відбудуться в складі активів ТОВ «Андреас Штіль» при оптимальній структурі оборотних активів, тис. грн

Показники	Фактично 2022 р.	Оптимізація	Відхилення
Оборотні активи	562917	449192	-113725
Залишки на складі готової продукції або/та товарів (виробничих запасів)	748	404	-344

для виробничих та торговельних підприємств			
Обсяг виробленої продукції (закуплених товарів)	422143	354761	-67382
Матеріальні оборотні засоби	422891	355165	-67726
Дебіторська заборгованість	6533	63470	56937

Джерело: розраховано автором

Оскільки, згідно з табл. 3.11, рекомендується зменшити обсяг оборотних активів на 113725,5 тис. грн., то, відповідно, при збереженні валюти балансу, повинен збільшитися обсяг необоротних активів на цю ж суму.

Зміна структури оборотних активів призведе до зміни показників оборотності, які наведені в табл. 3.12:

Таблиця 3.12

Зміна показників ділової активності ТОВ «Андреас Штіль»

Показники	2022 р.	Після оптимізації	Відхилення
Оборотність загальних активів	3,28	3,28	0
Фондовіддача	53,6	20	-33,6
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	3,54	4	0,5
Період одного обороту оборотних активів	101,7	90,4	-11,3
Коефіцієнт оборотності запасів	3,26	3,6	0,3
Період одного обороту запасів	110,4	100,9	-9,5
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	52,84	28,90	-23,9
Період погашення дебіторської заборгованості (днів)	6,90	12,50	5,7
Період погашення кредиторської заборгованості	37,15	37,15	0
Тривалість операційного циклу	117,32	102,22	-15,1
Тривалість фінансового циклу	80,17	65,07	-15,1
Коефіцієнт оборотності власного капіталу (обороту)	4,37	4,37	0

Джерело: розраховано автором

В результаті проведеної оптимізації структури оборотних активів ТОВ «Андреас Штіль» можна спостерігати, що загальний коефіцієнт оборотності активів не змінився, оскільки не змінилася валюта балансу, а от коефіцієнт оборотності оборотних активів збільшився на 0,46, що потягло за

собою скорочення періоду одного обороту оборотних активів на 11,3 дня. Збільшився також коефіцієнт оборотності запасів на 0,34, що потягло за собою скорочення періоду одного обороту запасів на 9,5 днів. А от коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості, навпаки, зменшився на 23,9, що потягло за собою збільшення періоду погашення дебіторської заборгованості на 5,7 дня. В результаті проведеної оптимізації структури оборотних активів операційний та фінансовий цикли зменшилися – на 15,1 день, що позитивно вплине на роботу ТОВ «Андреас Штіль».

Серед важливих показників фінансової стійкості підприємства є показник рентабельності. В табл. 3.13 показано, як зміняться показники рентабельності ТОВ «Андреас Штіль» після проведеної оптимізації структури оборотних активів.

Таблиця 3.13

Зміна показників рентабельності ТОВ «Андреас Штіль» після проведеної оптимізації структури оборотних активів

Показники	За 2022 р.	Після оптимізації	Відхилення
Рентабельність реалізації	29,2	29,2	0
Рентабельність основних засобів	799,6	192,1	-607,5
Рентабельність виробничої діяльності (окупність витрат)	41,2	41,2	0
Рентабельність операційної діяльності	0,2	0,2	0
Рентабельність власного капіталу	51,4	51,4	0

Джерело: розраховано автором

В результаті проведеної оптимізації структури оборотних активів показники рентабельності не змінилися, окрім одного – зменшилася рентабельність основних засобів. Це пояснюється тим, що за незмінної валюти балансу ми зменшили суму оборотних активів за рахунок збільшення основних засобів, що і призвело до зменшення показника рентабельності основних засобів. Але це не є критичним, оскільки рентабельність основних засобів і так є занадто високою 192,1%.

Вивільнення коштів з обороту характеризується перевищенням темпу росту виручки від реалізації над темпом росту дебіторської заборгованості. А це вказує на те, що ТОВ «Андреас Штіль» своєчасно надходить оплата від споживачів та замовників. Щоб завчасно виявити проблемні борги та відстежити підвищення дебіторської заборгованості потрібно притримуватися правил забезпечення контролю за якістю розрахунків.

ТОВ «Андреас Штіль» перетворює свої оборотні активи в грошову форму, а вони вже використовуються для покриття зобов'язань. Тому можна зробити висновок, що оцінити платоспроможність та ліквідність ТОВ «Андреас Штіль» можна, порівнявши ці елементи балансу. Коефіцієнт поточної ліквідності робить саме це.

Показник поточної ліквідності показує реальну можливість підприємства відповідати за поточними зобов'язаннями використовуючи оборотні активи.

В табл. 3.14 наведено, як зміняться показники ліквідності у разі оптимізації структури оборотних активів.

Таблиця 3.14

Зміна показників ліквідності ТОВ «Андреас Штіль» після проведеної оптимізації структури оборотних активів

Показники	2022 р.	Після оптимізації	Відхилення
Коефіцієнт поточної ліквідності (коефіцієнт покриття; ліквідність 1-го рівня)	11,9	9,5	-2,4
Коефіцієнт швидкої ліквідності (ліквідність 2-го рівня)	3,0	2,0	-1
Коефіцієнт абсолютної ліквідності (коефіцієнт термінової ліквідності; «кислотний тест»; коефіцієнт критичної оцінки)	2,6	2,6	0

Джерело: розраховано автором

Як видно з табл. 3.14, коефіцієнт поточної ліквідності зменшився на 2,4, а коефіцієнт швидкої ліквідності зменшився на 1. Показник коефіцієнту абсолютної ліквідності не змінився. Не дивлячись на те, що показники

ліквідності 1-го і 2-го рівня зменшилися, вони залишаються набагато більшими за їх рекомендоване значення. Так, коефіцієнт поточної ліквідності після оптимізації структури оборотних активів становить 9,5 (при нормі 1-2), а показники швидкої ліквідності становить 2,0 (при нормі 0,6-1). Коефіцієнт абсолютної ліквідності також набагато перевищує норму 2,6 (при нормі 0,2-0,6).

Найголовнішими показниками для нашого дослідження є показники фінансової стійкості, зміна яких наведена в табл. 3.15.

Таблиця 3.15

Зміна показників фінансової стійкості ТОВ «Андреас Штіль» після проведеної оптимізації структури оборотних активів

Показники	За 2022 р.	Після оптимізації	Відхилення
Сума робочого капіталу	515464	401739	-113725
Сума власних обігових коштів	515464	401739	-113725
Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними коштами	0,92	0,89	-0,03
Маневреність робочого капіталу	0,82	0,88	0,06
Маневреність власних обігових коштів	0,24	0,31	0,07
Коефіцієнт забезпечення власними обіговими коштами запасів	1,22	1,13	-0,09
Коефіцієнт покриття запасів	1,24	1,16	-0,08
Коефіцієнт фінансової автономії	0,92	0,92	0
Коефіцієнт фінансової залежності	1,08	1,08	0
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,85	0,66	-0,19
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	0,08	0,08	0
Коефіцієнт фінансової стабільності	10,86	8,47	-2,39
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,92	0,92	0

Джерело: розраховано автором

Аналіз зміни показників фінансової стійкості ТОВ «Андреас Штіль» після проведеної оптимізації структури оборотних активів показав, що сума власних обігових коштів і сума робочого капіталу зменшаться після оптимізації на 113725 тис. грн. Зменшаться також коефіцієнти забезпечення оборотних активів власними коштами, коефіцієнт забезпечення власними обіговими коштами запасів, коефіцієнт покриття запасів, коефіцієнт маневреності власного капіталу і коефіцієнт фінансової стабільності. Однак,

коефіцієнт фінансової стійкості не зміниться. В результаті збільшиться маневреність робочого капіталу і маневреність власних обігових коштів.

3.3. Резерви підвищення фінансової стійкості ТОВ «Андреас Штіль»

Позитивним моментом діяльності підприємства є збільшення його стійкості, тобто збільшення проценту забезпеченості – забезпеченість матеріальних оборотних засобів власними джерелами фінансування на 122%, що є негативним для підприємства, оскільки відволікає власні обігові кошти у накопичення товарів, що призводить до збільшення логістичних послуг і витрат на їх утримання.

Проаналізувавши загальний стан ТОВ «Андреас Штіль», можна зробити пропозиції по покращенню використання капіталу підприємства:

- перш за все підприємство повинно реалізувати всю продукцію, що застоюється на складах. Реалізацією і просуванням продукції на ринок на підприємстві займається відділ маркетингу. Саме цей відділ повинен забезпечити просування товару не тільки на вітчизняний ринок, але й за кордон. Введення сучасної моделі відділу маркетингу забезпечує зв'язок цього відділу з всіма іншими відділами підприємства, що забезпечує їх ефективну роботу;

- зниження собівартості продукції – дозволить підприємству бути конкурентоспроможним на ринку збуту. Можливе за рахунок впровадження нової техніки, технологій, більш раціонального використання як матеріальних, так і трудових ресурсів, зменшення питомої ваги постійних затрат в собівартості продукції, адже зниження собівартості продукції прямо пропорційно впливає на збільшення прибутку підприємства.

Слід наголосити, що існує багато можливостей фінансової стабілізації ТОВ «Андреас Штіль» за рахунок застосування його внутрішніх і зовнішніх можливостей.

Дерево рішень – це графічне відображення послідовності рішень і становища оточення з вказанням певних ймовірностей і ефективностей для будь-яких комбінацій альтернатив і станів середовища [3, с. 56].

Для ТОВ «Андреас Штіль» ключові шляхи покращення фінансового стану наведені на рис. 3.1:

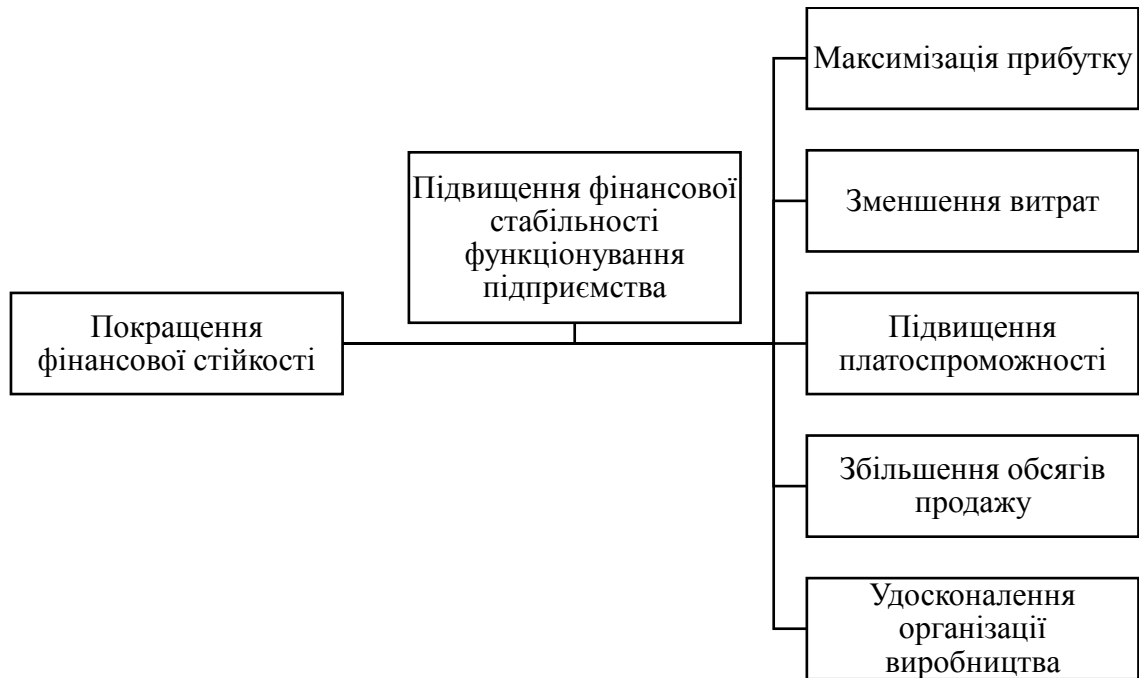

Рис. 3.1. Граф-дерево цілей покращення фінансової стійкості ТОВ «Андреас Штіль»

Джерело: складено автором

З рис. 3.1 видно, що на першому місці знаходиться основна ціль – покращення фінансового стану, котру можна досягти сформулювавши ціль 2 – підвищення фінансової стабільності функціонування ТОВ «Андреас Штіль».

Для узагальнення наведених цілей скористуємося загальновідомим підходом, коли всі рішення відображаються у вигляді дерева рішень, на якому показуються альтернативи досягнення позначених цілей (рис. 3.2).

Рис. 3.2. Дерево рішень ТОВ «Андреас Штіль» для покращення фінансового становища

Джерело: складено автором

З даних рис. 3.2 видно, що для досягнення головної цілі слід виконати багато другорядних, таких як: максимізація прибутку, зменшення розміру витрат, зростання обсягів продажу, підвищення платоспроможності та удосконалення організації виробництва.

З метою підвищення фінансової стійкості як резерв пропонується оптимальний прогностичний баланс (табл. 3.13).

Таблиця 3.13

Оптимальний прогнозний баланс ТОВ «Андреас Штіль» на 2023 р.

Статті	Код рядка	2022 рік	Прогноз 2023 рік (розрахунок у таб. 3.10)	2022 рік у структурі	Прогноз 2023 р. у структурі	Відхилення прогнозу на 2023 від 2022 р., тис. грн.	Відхилення прогнозу на 2023 від 2022 р., Структура
1	2	3	4	5	6	7	8
Актив							
I. Необоротні активи							
Нематеріальні активи	1000	138	138	0,02	0,02	0,00	0,00
первісна вартість	1001	2 453	2 453	0,40	0,40	0,00	0,00
накопичена амортизація	1002	2 315	2 315	0,38	0,38	0,00	0,00
Незавершені капітальні інвестиції	1005	1 999	1 999	0,33	0,33	0,00	0,00
Основні засоби	1010	35 976	149 701	5,93	24,68	113725,00	18,75
первісна вартість	1011	90 709	204 434	14,95	33,70	113725,00	18,75
знос	1012	54 733	54 733	9,02	9,02	0,00	0,00
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	3 814	3 814	0,63	0,63	0,00	0,00
Підстрочені подаїконі активи	1045	1 715	1 715	0,28	0,28	0,00	0,00
Усього та розділом I	1095	43 642	157 367	7,20	25,94		18,75
II. Оборотні активи							
Запаси	1100	422 891	355 165	69,72	58,55	-67726,00	-11,17
виробничі запаси	1101	748	404	0,12	0,07	-344,00	-0,06
товари	1104	422 143	354 761	69,60	58,49	-67382,00	-11,11
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	6 533	63 470	1,08	10,46	56937,00	9,39
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				0,00	0,00	0,00	0,00
за виданими авансами	1130	3 585	3 585	0,59	0,59	0,00	0,00
з бюджетом	1135	16	16	0,00	0,00	0,00	0,00
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	658	658	0,11	0,11	0,00	0,00
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	192	192	0,03	0,03	0,00	0,00
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	72	72	0,01	0,01	0,00	0,00
Гроші та їх еквівалент	1165	125 362	125 362	20,67	20,67	0,00	0,00
рахунки в банках	1167	114 312	114 312	18,85	18,85	0,00	0,00
Ниграї майбутніх періодів	1170	2 121	2 121	0,35	0,35	0,00	0,00

Продовження таблиці 3.13

Інші оборотні активи	1190	1487	1487	0,25	0,25	0,00	0,00
Усього за розділом II	1195	562 917	449 192	92,80	74,06	-113725,00	-18,75
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200				0,00	0,00	0,00
Баланс	1300	606 559	606 559	100,00	100,00	0,00	0,00
Пасив					0,00	0,00	0,00
I. Власний капітал					0,00	0,00	0,00
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	49 948	49 948	8,23	8,23	0,00	0,00
Додатковий капітал	1410	2 870	2 870	0,47	0,47	0,00	0,00
Резервний капітал	1415	4 537	4 537	0,75	0,75	0,00	0,00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	501 751	501 751	82,72	82,72	0,00	0,00
Усього за розділом I	1495	559 106	559 106	92,18	92,18	0,00	0,00
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				0,00	0,00	0,00	0,00
товари, роботи, послуга	1615	2 037	2 037	0,34	0,34	0,00	0,00
розрахунками з бюджетом	1620	26 366	26 366	4,35	4,35	0,00	0,00
у тому числі з податку на прибуток	1621	21 017	21 017	3,46	3,46	0,00	0,00
розрахунками зі страхування	1625			0,00	0,00	0,00	0,00
розрахунками з оплати праці	1630			0,00	0,00	0,00	0,00
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	6 718	6 718	1,11	1,11	0,00	0,00
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	6031	6031	0,99	0,99	0,00	0,00
Поточні забезпечення	1660	6 165	6 165	1,02	1,02	0,00	0,00
Інші поточні зобов'язання	1690	136	136	0,02	0,02	0,00	0,00
Усього за розділом III	1695	47 453	47 453	7,82	7,82	0,00	0,00
Баланс	1900	606559	606559	100,00	100,00	0,00	0,00

Джерело: розраховано автором

Таким чином, для удосконалення управління фінансовою стійкістю ТОВ «Андреас Штіль» пропонується оптимізувати структуру оборотних активів, яка дозволить вивільнити із власних оборотних коштів частину оборотних активів, що дозволить підприємству економити на логістичних витратах і витрат на утримання матеріальних запасів.

Висновки до розділу 3

1. Обґрунтовано доцільність оптимізації структури капіталу ТОВ «Андреас Штіль». Оптимізація структури капіталу за критерієм максимізації рівня фінансової рентабельності показала, що підприємству не вигідно залучати позиковий капітал, бо моделі розподілу власного та позикового капіталу не приводять до зростання власного капіталу, а навпаки, до його зниження.

Визначення оптимальної структури капіталу за критерієм мінімізації ризиків показало наближення ТОВ «Андреас Штіль» до консервативної фінансової політики стосовно фінансування різних груп активів. При застосуванні консервативної стратегії ТОВ «Андреас Штіль» зможе мінімізувати ризики та створити за даним співвідношенням власного та позикового капіталу необхідний рівень фінансової безпеки.

2. Запропоновано шляхи удосконалення процесу управління фінансовою стійкістю ТОВ «Андреас Штіль». За моделлю, розробленою Гросул В.А., Філіпенко О.М., обмежуючим параметрами для оптимізації оборотних активів є показник поточної ліквідності (покриття). Але жоден з розрахованих варіантів не є оптимальним при нормативному значенні коефіцієнта покриття.

Запропоновано методика науковця Гудзь Т.П., за якої раціональна структура активів підприємства характеризується коефіцієнтом співвідношення необоротних та оборотних активів у межах 0,7 - 0,5 для торгівельних підприємств. Визначено резерви підвищення фінансової стійкості підприємства. Запропоновано граф-дерево цілей покращення фінансової стійкості ТОВ «Андреас Штіль». Складено прогнозний баланс з урахуванням оптимізації структури необоротних та оборотних активів.

ВИСНОВКИ

1. Охарактеризовано наукові підходи щодо визначення сутності та змісту управління фінансовою стійкістю управління. Сформульовано, що управління фінансовою стійкістю слід розглядати як системний процес прийняття оперативних та стратегічних управлінських рішень, який спрямований на забезпечення платоспроможності, кредитоспроможності та зростання прибутку і капіталу, підтримання його фінансової рівноваги.

2. Досліджено механізм управління фінансовою стійкістю підприємства для адаптації до зовнішнього середовища. Визначено механізм управління як систему методів, фінансових інструментів та важелів, принципів розроблення та реалізації запропонованих управлінських рішень, які стосуються забезпечення на такому рівні фінансових активів та ресурсів, їх формування і розподілення, щоб це дозволило суб'єкту господарювання підтримувати розвиток, спираючись на зростанні капіталу та прибутку при збереженні кредитоспроможності та платоспроможності. Встановлено, що управління фінансовою стійкістю із застосуванням фінансового механізму може досягти необхідного результату лише за умови поєднання доцільно спрямованого взаємовпливу всіх його елементів.

3. Розглянуто різні наукові підходи щодо визначення показників оцінки фінансової стійкості підприємства. Встановлено, що єдиного загального підходу до алгоритму оцінки фінансової стійкості немає. Дослідження показало, що найчастіше для оцінки фінансової стійкості суб'єкта господарювання використовують:

- розрахунок абсолютних показників та визначення типу фінансової стійкості;
- розрахунок відносних показників;
- розрахунок порогу рентабельності та запасу фінансової стійкості;
- розрахунок інтегрального показника фінансової стійкості.

4. Представлено загальну характеристику діяльності ТОВ «Андреас Штіль» та фактори впливу зовнішнього та внутрішнього середовища. Товариство

з обмеженою відповідальністю «Андреас Штіль» є дочірню компанію Andreas STIHL (Німеччина), яке займається оптовим продажем інструментів сільського та лісового призначення, здійснює дистрибуторські функції через дилерську мережу магазинів. Карта стратегічних груп конкурентів виявила лідируючі позиції на регіональному ринку оптової торгівлі інструментів сільського та лісового господарства в середовищі великих підприємств. Побудова SWOT матриці показала слабкі та сильні сторони підприємства, його можливості та загрози. Аналіз основних показників фінансово-господарської діяльності ТОВ «Андреас Штіль» свідчить про те, підприємство покращує свою фінансово-господарську діяльність за рахунок збільшення чистого доходу.

5. Проведено аналіз фінансової стійкості ТОВ «Андреас Штіль». Аналіз абсолютних показників показав, що у фінансуванні основної операційної діяльності підприємства бере участь лише власний капітал. З 2019 по 2021 рік ТОВ «Андреас Штіль» не мало можливостей для покриття усіма можливими джерелами запасів та мало кризовий тип фінансового стану. У 2022 році завдяки збільшенню власного капіталу на 287650 тис грн підприємство змогло досягнути абсолютної фінансової стабільності та вивести підприємство з фінансової кризи.

Аналіз відносних показників показав незалежність від позикових коштів, за рахунок власного капіталу було профінансовано 92% активів, зниження фінансового ризику у 2022 році порівняно з 2021 роком на 76%, збільшення коефіцієнта забезпечення запасів власним капіталом на 57%.

Аналіз порогу рентабельності і запасу фінансової стійкості ТОВ «Андреас Штіль» показав, що підприємство знаходиться в прибутковій зоні. У 2022 році підприємству потрібно 1361984,3 тис грн, щоб покрити постійні витрати 1007868,4 тис грн. Запас фінансової стійкості має тенденцію до підвищення і склав у 2022 році 25,8% від суми операційних доходів.

6. Здійснено оцінку фінансового стану та фінансової стійкості ТОВ «Андреас Штіль». За досліджуваний період 2019 – 2022 роки у структурі майна підприємства спостерігається найбільша частка оборотних активів. У 2022 році вона становила 92,84% від загальних активів підприємства. Найбільша частка

капіталу підприємства належить власному капіталу - 92,17% в структурі пасивів підприємства. Підприємство не має короткострокових кредитів банку, позиковий капітал складають поточні зобов'язання, які у 2022 році знизилися на 79,29% порівняно з 2021 роком.

У структурі оборотних активів найбільшу частку займають запаси. Так, у 2022 році їх частка склала 75,12% від загальних оборотних активів, а у 2021 році - 78,94%. Дебіторська заборгованість за товари у 2022 році знизилася на 83,8% порівняно з 2021 роком. Гроші та їх еквіваленти за досліджуваний період мають тенденцію до збільшення. Так 2022 році вони збільшилися на 87044 тис грн, що є дуже позитивним, оскільки вони є наймобільнішими активами підприємства і повинні покривати першочергові платежі підприємства.

Показники ліквідності ТОВ «Андреас Штіль» свідчать про те, що підприємство ліквідне та здатне покрити поточні зобов'язання і забезпечити достатню кількість оборотних активів.

Показники ділової активності за 2019-2022 роки показали, що підприємство ефективно використовує свої ресурси, але є сповільнення оборотності оборотних активів, яке потребує додаткового вкладання коштів та може спричинити погіршення фінансового стану підприємства.

При оцінці показників рентабельності виявлено зниження рентабельності власного капіталу у 2022 році порівняно з 2021 роком на 8%.

Проведено оцінку фінансової стійкості ТОВ «Андреас Штіль» за допомоги таксономічного показника. Було виявлено, що у 2019 році показник був найменший, що вказує на неефективність використовуваних джерел фінансування підприємства. Найвищий рівень ефективності було досягнуто у 2022 році, а саме 100%, що вказує на оптимізацію джерел фінансування.

7. Обґрунтовано доцільність оптимізації структури капіталу підприємства. Оптимізація структури капіталу за критерієм максимізації рівня фінансової рентабельності показала, що підприємству не вигідно залучати позиковий капітал, бо моделі розподілу власного та позикового капіталу не приводять до зростання власного капіталу, а навпаки, до його зниження.

Визначення оптимальної структури капіталу за критерієм мінімізації ризиків показало наближення ТОВ «Андреас Штіль» до консервативної фінансової політики стосовно фінансування різних груп активів. При застосуванні консервативної стратегії ТОВ «Андреас Штіль» зможе мінімізувати ризики та створити за даним співвідношенням власного та позикового капіталу необхідний рівень фінансової безпеки.

8. Запропоновано шляхи удосконалення процесу управління фінансовою стійкістю ТОВ «Андреас Штіль». За моделлю, розробленою Гросул В.А., Філіпенко О.М., обмежуючим параметрами для оптимізації оборотних активів є показник поточної ліквідності (покриття). Але жоден з розрахованих варіантів не є оптимальним при нормативному значенні коефіцієнта покриття.

Запропоновано методику науковця Гудзь Т.П., за якої раціональна структура активів підприємства характеризується коефіцієнтом співвідношення необоротних та оборотних активів у межах 0,7 - 0,5 для торгівельних підприємств. Визначені оптимальні показники оборотних активів, запасів, виробничих запасів, товарів, дебіторської заборгованості для підтримки фінансової рівноваги. В результаті оптимізації відбулося зниження оборотності оборотних активів на 113725 грн, зниження обсягу запасів на 67382 грн та підвищення дебіторської заборгованості на 56937 грн.

9. Визначено резерви підвищення фінансової стійкості підприємства. Запропоновано граф-дерево цілей покращення фінансової стійкості ТОВ «Андреас Штіль». Складено прогнозний баланс з урахуванням оптимізації структури необоротних та оборотних активів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ареф'єва О. В., Пілецька С. Т., Кравчук Н. М. Адаптивне управління фінансовою стійкістю підприємства при забезпеченні його економічної безпеки. *Економіка та управління підприємствами. Проблеми системного підходу в економіці*. 2020. № 1(75). с. 80-89.
2. Багацька К.В., Говорушко Т.А., Шеремет О.О. Фінансовий аналіз: Підручник. К., 2014. 320 с.
3. Балджи М.Д. Економічний ризик та методи його вимірювання. Навчальний посібник. Харків: Промарт, 2015. 300 с.
4. Бердар М.М. Фінанси підприємств. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
5. Білик М.Д., Павловська О.В., Притуляк Н.М., Невмержицька Н.Ю. Фінансовий аналіз : навч. посіб. 2-ге вид., без змін. Київ : КНЕУ, 2007. 592 с.
6. Васильченко, Г.В. Теоретичні аспекти дослідження поняття «управління фінансовою стійкістю». *Економічний форум*. 2012. № 2. С. 43–47
7. Верзун А. О. Теоретичні підходи до формування та забезпечення фінансової стійкості підприємств. *Агросвіт*. 2013. № 15. С.50 – 52.
8. Гарасюк, О.А., Богачевська К.В. Удосконалення поняття управління фінансовою стійкістю. *Економіка і регіон*. 2012. № 3 (34). С. 228–232.
9. Гаркуша Н. М. Аналіз фінансової стійкості підприємства як засіб попередження його банкрутства / Н. М. Гаркуша, Т. О. Сідорова, І. В. Руденко. *Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг*. 2013. Вип. 1(1). С. 19–23.
10. Гапак Н. М., Капштан С. А. Особливості визначення фінансової стійкості підприємства. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія «Економіка»*. 2014. № 1 (42). С. 191-196.
11. Геворкян А.Ю., Гаврик А.А. Теоретичні аспекти формування механізму управління фінансовою стійкістю підприємства. *Економіка. Енергозбереження. Енергетика. Енергоаудит*. № 3-4. 202. С.43-47.

12. Геращенко І.О. Механізм управління фінансовою стійкістю підприємства. *Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»*. Економічні науки. 2017. №24(1246). С.124-127.
13. Григорська Н. М. Управління економічною стійкістю підприємства в розрізі наукових надбань та сучасних підходів. *Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут»*. Київ, 2012. № 9. С. 241-247.
14. Гончар Л.О., Беляк А.О. Удосконалення механізму формування фінансової стійкості підприємства сфери гостинності. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип.25. С.1-9.
15. Гудзь Т. П. Управління фінансовою рівновагою підприємства / Гудзь Т. П. // *Вісник соціально-економічних досліджень. Одеський державний економічний університет*. 2008. Вип.30. С. 117-126.
16. Дехтяр Н. А., Дейнека О. В., Черніговець К. В. Оцінка фінансової стійкості підприємства із застосуванням методів економіко-математичного моделювання. *Вісник Одеського національного університету. Серія «Економіка»*. 2016. Т. 21, Вип. 1. С. 195-199.
17. Дехтяр Н. А., Дейнека О. В., Голик Д.В. Оптимізація структури активів. *Гроші, фінанси та кредит. Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2018. Вип.1(12). С.289-293
18. Довбня С.Б. Оптимізація фінансування як засіб підвищення фінансової стійкості підприємства. *Економічний вісник. Економіка підприємства*. 2014, №1. С. 88-94.
19. Докієнко Л. М. Методологічні принципи управління фінансовою стійкістю підприємств торгівлі. *Вісник КНТЕУ*. 2004. № 2. С. 63–75.
20. Донченко Т.В. Теоретичні основи формування механізму управління фінансовою стійкістю підприємства / Т.В. Донченко. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2010. № 1. Т.1. С. 23-27.
21. Єлецких С. Я. Послідовність етапів процесу управління розвитком промислового підприємства з позицій забезпечення його фінансової стійкості. *Науковий огляд*. 2014. Т. 8, № 9. С. 41-57.

22. Єлецьких С.Я. Дослідження сутності та складових фінансового механізму стійкого промислового підприємства. *Економіка промисловості*. 2013. № 3(63). С. 105-112.
23. Єлецьких С.Я. Комплексна оцінка фінансової стійкості підприємства: якісний підхід. *Економіка промисловості*. 2012. № 1 (16). С. 1-4.
24. Єлецьких С.Я. Удосконалення процесу управління фінансово стійким розвитком промислового підприємства. *Економіка промисловості*. 2012. № 3-4 (59-60). С. 74-80.
25. Захарова Ю.Ю. Підходи до формування й оцінки фінансової стійкості підприємства. *Економіка. Фінанси, грошовий обіг і кредит. Бізнесінформ*. 2020. №10. С.307-313.
26. Кальченко О. М. Теоретичні аспекти формування механізму управління фінансовою стійкістю підприємства. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2016. № 2 (6). С. 320–326.
27. Крамаренко Г.О., Чорна О.Є. Фінансовий аналіз. Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2008. – 392 с
28. Кузенко, О.Л. Теоретичні підходи до визначення сутності управління фінансовою стійкістю підприємства.. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2013. № 43. С. 152–157.
29. Мамонтова Н.А. Фінансова стійкість акціонерних підприємств і методи її забезпечення (на прикладі підприємств харчової промисловості): автореферат дисертації кандидата економічних наук. Київ: Інститут економіки та прогнозування, 2006. 59 с
30. Методичні рекомендації до лабораторних робіт з навчальної дисципліни «Економіко-математичне моделювання фінансових процесів» для студентів спеціальності 8.03050801 «Фінанси і кредит"» усіх форм навчання / укл. І. Б. Медведєва. Х. : Вид. ХНЕУ, 2013. 116 с.
31. Островська О.А. Фінансовий стан та фінансова стійкість підприємств: теоретичні аспекти визначення їх суті. *Стратегія економічного розвитку України*. 2012. Вип. 4 (11). 182 с.

32. Пігуль Н.Г., Дехтяр Н.А. Теоретичні засади управління фінансовою стійкістю підприємства. *Гроші, фінанси і кредит. Інфраструктура ринку*. 2022. Випуск 69. С. 199-204.
33. Приймак І. І. Організація стратегічного управління суб'єктами господарювання в економіці України. *Вісник Львівського університету*. Серія «Економіка». 2006. Вип. 36. С. 143–147.
34. Погріщук Г. Б., Руденко В. В. Управління фінансовою стійкістю підприємства в умовах ринкової турбулентності. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2015. № 6. С. 773-778
35. Савицька В.Г. Економічний аналіз діяльності підприємства. Київ: Знання, 2005. 654 с
36. Салига К.С., Писаренко А.А. Оптимізація структури капіталу підприємства. *Загальні питання економіки. Інвестиції: практика та досвід*. №10. 2011. С. 27-29
37. Сімах Ю.А. Визначення поняття конкурентостійкість підприємства / Ю.А. Сімах. *Вісник Міжнародного слов'янського університету*. Серія «Економічні науки». 2007. Т. X. № 1. С. 12–16.
38. Скляр Г. П., Педик О. О. Механізм забезпечення фінансової стійкості підприємств споживчої кооперації та його удосконалення в умовах перехідної економіки. *Українська кооперація*. 2010. № 3. С. 83 -88.
39. Собчишин В.М., Дроботя Я.А. Управління фінансовою стійкістю підприємства: зміст, етапи та напрями. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2019. №6. С. 121-128.
40. Стратегічний аналіз галузі. Навчальний посібник / За ред. Лотиш О.Я. – Тернопіль: Економічна думка, 2019. 248 с.
41. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Полтава: Видавництво ПП «Астроя», 2020. 434 с
42. Тютюнник Ю.М. Фінансовий аналіз: [Навчальний посібник] / Ю.М. Тютюнник. К.: Знання, 2012. 815с

43. Фінансова звітність ТОВ «Ал-ко Кобер». URL: https://clarity-project.info/edr/33061594/finances?current_year=2022 (дата звернення: 15.12.2023).
44. Фінансова звітність ТОВ «Хускварна Україна». URL: https://clarity-project.info/edr/35039974/finances?current_year=2022 (дата звернення: 15.12.2023).
45. Фінансова звітність ТОВ «Ерідон Тех». URL: https://clarity-project.info/edr/33870417/finances?current_year=2022 (дата звернення: 15.12.2023).
46. Фінансова звітність ТОВ «Ведерстад». URL: https://clarity-project.info/edr/34307795/finances?current_year=2022 (дата звернення: 15.12.2023).
47. Фінансова звітність ТОВ «Андреас Штіль». URL: <https://www.stihl.ua/uk/events-news/about-stihl-company/stihl-in-ukraine> (дата звернення: 15.12.2023).
48. Фінансова звітність ТОВ «Тайтен Машинері Україна». URL: https://clarity-project.info/edr/38379774/finances?current_year=2022 (дата звернення: 15.12.2023).
49. Фурман І. В. Процес управління фінансовою стійкістю підприємства та шляхи його вдосконалення. *Економіка. Менеджмент. Бізнес*. 2017. № 1 (19). С. 31-36.
50. Чередніченко А.О., Васечко Л.І., Рамський А.Ю. Стратегічне управління фінансовою стійкістю суб'єктів господарювання в сучасному економічному середовищі. Випуск №1(11). 2023. С.112-121.
51. Школьник І. О., Боярко І. М., Дейнека О. В. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Київ : «Центр учбової літератури», 2016. 368 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю "Андреас Шгіль"	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ	
Територія	КИЇВСЬКА	за СДРПОУ	2023	01 01
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КАТОТТГ ¹	32250480	
Вид економічної діяльності	Оптова торгівля сільськогосподарськими машинами й устаткуванням	за КОПФГ	240	
Середня кількість працівників ²	40	за КВЕД	46.61	
Адреса, телефон	вулиця АНТОНОВА, буд. 10, Бучанський, КИЇВСЬКА обл., 08135, Україна		3933530	
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)				
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):				
за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку				
за міжнародними стандартами фінансової звітності				

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2022 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	406	138
первісна вартість	1001	2 453	2 453
накопичена амортизація	1002	2 047	2 315
Незавершені капітальні інвестиції	1005	77	1 999
Основні засоби	1010	31 872	35 976
первісна вартість	1011	83 038	90 709
знос	1012	51 166	54 733
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	3 718	3 814
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	1 034	1 715
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	37 107	43 642
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	365 997	422 891
виробничі запаси	1101	422	748
незавершене виробництво	1102	-	-
готова продукція	1103	-	-
товари	1104	365 575	422 143
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	40 362	6 533
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	6 770	3 585
з бюджетом	1135	10 390	16
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	658
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	189	192
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	4	72
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	38 318	125 362
готівка	1166	-	-
рахунки в банках	1167	38 318	114 312
Витрати майбутніх періодів	1170	963	2 121
Частка перестраховика у страхових резервах у тому числі в:	1180	-	-
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	590	1 487
Усього за розділом II	1195	463 583	562 917
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	500 690	606 559

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	49 948	49 948
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	2 870	2 870
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	4 537	4 537
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	214 101	501 751
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	271 456	559 106
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	2 572	2 037
розрахунками з бюджетом	1620	7 746	26 366
у тому числі з податку на прибуток	1621	7 746	21 017
розрахунками зі страхування	1625	7	-
розрахунками з оплати праці	1630	3	-
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	3 541	6 718
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	210 396	6 031
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	4 153	6 165
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	816	136
Усього за розділом III	1695	229 234	47 453
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	500 690	606 559

Керівник

Д'яченко Едуард Леонідович

Головний бухгалтер

Студенцова Єлена Вікторівна

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць територій територіальних громад.

² Визначається в порядку визначення центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Додаток Б

Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю "Андреас Штіль" (найменування)	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ		
			2023	01	01
			32250480		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2022 р.

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 816 742	1 491 169
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестраховування</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1 286 779)	(1 197 652)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	529 963	293 517
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	19 721	31 151
у тому числі:	2121	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(35 717)	(23 338)
Витрати на збут	2150	(77 840)	(83 765)
Інші операційні витрати	2180	(85 413)	(19 401)
у тому числі:	2181	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	350 714	198 164
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	96	98
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	-	-
у тому числі:	2241	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(12)	(82)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Додаток Г

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю "Андрас Штіл" за СДРІОУ	Дата (рік, місяць, число)	2022	01	01
Територія	КИЇВСЬКА	за КАТОТТГ	32250480		
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	UA32080050030064312		
Вид економічної діяльності	Оптова торгівля сільськогосподарськими машинами й устаткуванням	за КВЕД	240		
Середня кількість працівників	2 39		46.61		
Адреса, телефон	вулиця АНТОНОВА, буд. 10, с. ЧАЙКИ, КИСВО-СВЯТОШИНСЬКИЙ РАЙОН, КИЇВСЬКА обл., 08135	3933530			

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого вводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "ч" у відповідній клітинці):
за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2021 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	393	406
первісна вартість	1001	2 218	2 453
накопичена амортизація	1002	1 825	2 047
Незавершені капітальні інвестиції	1005	1 078	77
Основні засоби	1010	35 880	31 872
первісна вартість	1011	80 476	83 038
знос	1012	44 596	51 166
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	3 620	3 718
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	1 167	1 034
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	42 138	37 107
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	220 173	365 997
виробничі запаси	1101	484	422
незавершене виробництво	1102	-	-
готова продукція	1103	-	-
товари	1104	219 689	365 575
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	39 942	40 362
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	2 440	6 770
з бюджетом	1135	118	10 390
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	80	189
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	114	4
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	59 997	38 318
готівка	1166	-	-
рахунки в банках	1167	59 997	38 318
Витрати майбутніх періодів	1170	1 155	963
Частина перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-

резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	194	590
Усього за розділом II	1195	324 213	463 583
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	366 351	500 690

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	49 948	49 948
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	2 870	2 870
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	4 537	4 537
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	138 526	214 101
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	195 881	271 456
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	1 825	2 572
розрахунками з бюджетом	1620	9 586	7 746
у тому числі з податку на прибуток	1621	1 521	7 746
розрахунками зі страхування	1625	-	7
розрахунками з оплати праці	1630	24	3
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	1 166	3 541
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	154 062	210 396
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	3 386	4 153
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	421	816
Усього за розділом III	1695	170 470	229 234
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	366 351	500 690

Керівник

Д'яченко Едуард Леонідович

Головний бухгалтер

Студенцова Єлена Вікторівна

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

² Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю "Андреас Штілль" (найменування)	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ		
			2022	01	01
			32250480		
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) за Рік 2021 Р.			Форма № 2 Код за ДКУД 1801003		

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 491 169	1 113 352
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестраховування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1 197 652)	(921 187)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	293 517	192 165
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	31 151	13 110
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(23 338)	(20 070)
Витрати на збут	2150	(83 765)	(72 344)
Інші операційні витрати	2180	(19 401)	(64 211)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	198 164	48 650
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	98	308
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	-	-
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(82)	(-)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	198 180	48 958
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(35 674)	(8 813)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	162 506	40 145
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	162 506	40 145

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	8 027	7 402
Витрати на оплату праці	2505	32 994	27 141
Відрахування на соціальні заходи	2510	4 096	3 376
Амортизація	2515	7 128	6 705
Інші операційні витрати	2520	74 259	112 001
Разом	2550	126 504	156 625

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Дяченко Едуард Леонідович

Головний бухгалтер

Студенцова Єлена Вікторівна

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю "Андреас Штіль"	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
Територія	КИЇВСЬКА	за ЄДРПОУ	2021	01	01
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОАТУУ	32250480		
Вид економічної діяльності	Оптова торгівля сільськогосподарськими машинами й устаткуванням	за КОПФГ	240		
Середня кількість працівників	1 38	за КВЕД	46.61		
Адреса, телефон	вулиця АНТОНОВА, буд. 10, с. ЧАЙКИ, КИСВО-СВЯТОШИНСЬКИЙ РАЙОН, КИЇВСЬКА обл., 08135	3933530			

Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2020 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	573	393
первісна вартість	1001	2 027	2 218
накопичена амортизація	1002	1 454	1 825
Незавершені капітальні інвестиції	1005	432	1 078
Основні засоби	1010	37 340	35 880
первісна вартість	1011	76 320	80 476
знос	1012	38 980	44 596
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	3 312	3 620
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	734	1 167
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	42 391	42 138
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	236 818	220 173
Виробничі запаси	1101	311	484
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	236 507	219 689
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	42 313	39 942
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	3 130	2 440
з бюджетом	1135	63	118
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	164	80
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	268	114
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	15 709	59 997
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	15 709	59 997
Витрати майбутніх періодів	1170	972	1 155
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-

резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	24	194
Усього за розділом II	1195	299 461	324 213
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	341 852	366 351

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	49 948	49 948
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	2 870	2 870
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	4 537	4 537
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	148 383	138 526
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	205 738	195 881
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	1 497	1 825
розрахунками з бюджетом	1620	7 509	9 586
у тому числі з податку на прибуток	1621	3 635	1 521
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	5	24
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	143	1 166
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	123 441	154 062
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	2 935	3 386
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	584	421
Усього за розділом III	1695	136 114	170 470
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів державного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	341 852	366 351

Керівник

Д'яченко Едуард Леонідович

Головний бухгалтер

Студенцова Олена Вікторівна

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю "Андреас Штіль" Дата (рік, місяць, число)

КОДИ		
2021	01	01
32250480		

 за ЄДРПОУ
(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2020 р.

Форма N2 Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1 113 352	1 111 002
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	<i>2010</i>	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	<i>2011</i>	-	-
<i>премії, передані у перестраховання</i>	<i>2012</i>	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	<i>2013</i>	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	<i>2014</i>	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(921 187)	(930 620)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	<i>2070</i>	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	192 165	180 382
збиток	2095	(-)	(-)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	<i>2105</i>	-	-
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	<i>2110</i>	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	<i>2111</i>	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	<i>2112</i>	-	-
Інші операційні доходи	2120	13 110	55 052
<i>у тому числі:</i>	<i>2121</i>	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2122</i>	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	<i>2123</i>	-	-
Адміністративні витрати	2130	(20 070)	(17 653)
Витрати на збут	2150	(72 344)	(74 244)
Інші операційні витрати	2180	(64 211)	(13 104)
<i>у тому числі:</i>	<i>2181</i>	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2182</i>	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	48 650	130 433
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	308	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	-	-
<i>у тому числі:</i>	<i>2241</i>	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(2)
<i>Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті</i>	<i>2275</i>	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	48 958	130 431
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(8 813)	(23 499)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	40 145	106 932
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	40 145	106 932

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	7 402	6 649
Витрати на оплату праці	2505	27 141	22 617
Відрахування на соціальні заходи	2510	3 376	3 032
Амортизація	2515	6 705	6 016
Інші операційні витрати	2520	112 001	66 687
Разом	2550	156 625	105 001

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Головний бухгалтер

Дяченко Едуард Леонідович

Студенцова Олена Вікторівна

Розрахунок відносних показників фінансової стійкості ТОВ «Андреас Штіль»**за 2019-2022 роки**

Показник	2019	2020	2021	2022	Алгоритм розрахунку [38, с. 113]	Розрахунок
Коефіцієнт фінансової незалежності	0,60	0,53	0,54	0,92	Власний капітал/Валюта Балансу (Ф.1.p.1495/p.1900)	2019: 205738/341852 = 0,60 2020: 195881/366351 = 0,53 2021: 271456/500690 = 0,54 2022: 559106/606559 = 0,92
Коефіцієнт фінансової залежності	1,66	1,87	1,84	1,08	Валюта Балансу/Власний капітал (Ф.1.p.1900/p.1495)	2019: 341852/205738 = 1,66 2020: 366351/195881 = 1,87 2021: 500690/271456 = 1,84 2022: 606559/559106 = 1,08
Коефіцієнт фінансової стабільності	1,51	1,14	1,18	11,78	Власний капітал/Позиковий капітал (Ф.1.p.1495/(p.1595 + p.1695))	2019: 205738/136114 = 1,51 2020: 195881/170470 = 1,14 2021: 271456/229234 = 1,18 2022: 559106/47453 = 11,78
Коефіцієнт фінансового ризику	0,66	0,87	0,84	0,08	Позиковий капітал/Власний капітал (Ф.1.(p.1595+p.1695)/p.1495)	2019: 136114/205738 = 0,66 2020: 170470/195881 = 0,87 2021: 229234/271456 = 0,84 2022: 47453/559106 = 0,08
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,79	0,78	0,86	0,92	Власні оборотні кошти/Власний капітал (Ф.1 (p.1495-p.1095)/p.1495)	2019: (205738 - 42391)/205738 = 0,79 2020: (195881 - 42138)/195881 = 0,78 2021: (271456 - 37107)/271456 = 0,86 2022: (559106 - 43642)/559106 = 0,92
Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними оборотними коштами	0,54	0,47	0,50	0,91	Власні оборотні кошти/Оборотні активи (Ф.1 (p.1495 - p.1095) /p.1195)	2019: (205738-42391)/299461 = 0,54 2020: (195881-42138)/324213 = 0,47 2021: (271456-37107)/463583 = 0,50 2022: (559106-43642)/562917 = 0,91
Коефіцієнт забезпечення запасів власними коштами	0,68	0,69	0,64	1,22	Власні оборотні кошти/Запаси (Ф.1 (p.1495 - p.1095) /p.1100)	2019: (205738-42391)/236818 = 0,68 2020: (195881-42138)/220173 = 0,69 2021: (271456-37107)/365992 = 0,64 2022: (559106-43642)/422891 = 1,22
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	0,39	0,46	0,45	0,07	Позиковий капітал/Валюта балансу (Ф.1.(p.1595+p.1695)/p.1900)	2019: 136114/341852 = 0,39 2020: 170470/366351 = 0,46 2021: 229234/500690 = 0,45 2022: 47453/606559 = 0,07

Розрахунок показників ліквідності та платоспроможності

ТОВ «Андреас Штіль» за 2029 – 2022 рр.

Показник	2019	2020	2021	2022	Алгоритм розрахунку [38, с. 147]	Розрахунок
Коефіцієнт поточної ліквідності	2,20	1,90	2,02	11,86	Оборотні активи/Поточні зобов'язання (Ф.1р.1195/р.1695)	2019: 299461/136114 = 2,20 2020: 324213/170470 = 1,90 2021: 463583/229234 = 2,02 2022: 562917/47453 = 11,86
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,45	0,60	0,41	2,87	Поточні фінансові інвестиції+Гроші+Дебіторська заборгованість+Витрати майбутніх періодів+Інші оборотні активи/Поточні зобов'язання (Ф.1 (р.1125+р.1130+ р.1135+р.1140+р.1145 +р.1155+ р.1165 + р.1170 + р.1190)/р.1695	2019: (42313+3130+63+164+268+15709 + 972+ 24)/136114 = 0,45 2020: (39942+2440+118+80+114+59997+1155+194)/170470 = 0,60 2021: (40362+6770+10390+189 + 4 + 38318 + 963 + 590) /229234 = 0,41 2022: (6533+ 3585+16+658 +192+72+125362+2121+1487) /47453 = 2,87
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,11	0,35	0,16	2,64	Поточні фінансові інвестиції + Гроші та їх еквіваленти/Поточні зобов'язання (Ф.1 (р.1160+р.1165)/р.1695	2019: 15709/136114 = 0,11 2020: 59997/170470 = 0,35 2021: 38318/229234 = 0,16 2022: 125362/47453 = 2,64
Коефіцієнт покриття запасів	1,26	1,47	1,26	1,33	Джерела покриття/Запаси (Ф.1.(р.1495+1695 - р.1095) / р.1100	2019: (205738+136114-42391) / 236818 = 1,26 2020: (195881+170470 - 42138) /220173 = 1,47 2021:(271456+229234- 37107) /365992 = 1,26 2022: (559106+47453-43642) / 422891 = 1,33

Додаток М

Таблиця М.1

**Розрахунок показників ділової активності ТОВ «Андреас Штіль» за 2019-
2020 роки***

№п.	Показник	2019	2020	2021	2022	Алгоритм розрахунку [38, с. 315]	Розрахунок
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Коефіцієнт оборотності активів	3,24	3,14	3,43	3,28	Чистий дохід/ Середньорічна вартість активів (Ф.2.р.2000/Ф.1(р.1300, гр.3 +р.1300,гр.4):2)	2019: 1111002/ 341852 = 3,24 2020: 1113352/ (341852 +366351):2 =3,14 2021: 1491169/ (366351 +500690):2 = 3,43 2022: 1816742/ (500690 +606559):2 = 3,28
2.	Тривалість одного обороту активів, днів	111,11	114,64	104,95	109,75	360 /п.1	2019: 360/3,25 =111,11 2020: 360/3,14 =114,64 2021: 360/3,43 =104,95 2022: 360/3,28=109,75
3.	Коефіцієнт оборотності оборотних активів	3,71	3,57	3,78	3,54	Чистий дохід/ Середньорічна вартість оборотних активів (Ф.2.р.2000/ Ф.1(р.1195,гр.3+ р.1195,гр.4):2)	2019: 1111002/299461 = 3,71 2020: 1113352/ (299461 +324213):2 =3,57 2021: 1491169/(324213 +463583):2 = 3,78 2022: 1816742/(463583 +562917):2 = 3,54
4.	Тривалість одного обороту оборотних активів, днів	97,03	100,84	95,23	101,69	360 /п.3	2019: 360/3,71 = 97,03 2020: 360/3,57 = 100,84 2021: 360/3,78 =95,23 2022: 360/3,54 = 101,69
5.	Оборотність дебіторської заборгованості	24,18	25,12	29,70	52,12	Чистий дохід/ Середньорічна величина поточної дебіторської заборгованості (Ф.2 р.2000/ Ф.1 (сума з р.1125 по р.1155, гр.3 + сума з р.1125 по р.1155, гр.4):2)	2019: 1111002/(42313+ 3130 +63+164+268) = 24,18 2020: 1113352/(42313+ 3130 +63+164+268 + 39942 + 2440 + 118 +80 +114):2 = 25,12 2021: 1491169/(39942 + 2440 + 118 + 80 + 114 + 40362 +6770 + 10390 +189 +4):2 = 29,70 2022: 1816742/(40362 +6770 + 10390 +189 +4 + 6533 + 3583 + 16 + 658 + 192+72):2 = 52,12
6.	Тривалість одного обороту дебіторської заборгованості, днів	14,88	14,33	12,12	6,90	360/п.5	2019: 360/24,18 = 14,88 2020: 360/25,12 =14,33 2021: 360/29,70 = 12,12 2022: 360/52,12 = 6,90

Продовження таблиці М.1

1	2	3	4	5	6	7	8
7.	Коефіцієнт оборотності власного капіталу	5,40	5,54	6,34	4,37	Чистий дохід/ Середньорічна вартість власного капіталу (Ф.1.р.2000/ Ф.1 (р.1495,гр.3+р.1495,гр.4): 2)	2019: 1111002/205738 = 5,40 2020: 1113352/ (205738+195881):2 = 5,54 2021: 1491169/ (195881+271456):2 = 6,34 2022: 1816742/ (271456+559106):2 = 4,37
8.	Тривалість одного обороту власного капіталу	66,6	64,9	56,7	82,3	360/п.7	2019: 360/5,40 = 66,6 2020: 360/5,54 = 64,9 2021: 360/6,34 = 56,7 2022: 360/4,37 = 82,3
9.	Оборотність кредиторської заборгованості	6,83	6,18	6,12	9,69	Собівартість реалізованої продукції/ Середньорічна величина поточної кредиторської заборгованості (Ф.2 р.2050/ Ф.1(р.1695,гр.3+ р.1695,гр.4):2)	2019: 930620/136114 = 6,83 2020: 921187/(136114 +170470):2 = 6,18 2021: 1197652/ (170470 + 229234) :2 = 56,7 2022: 1286779/ (229234+47453):2 = 9,69
10.	Тривалість одного обороту кредиторської заборгованості, днів	52,70	58,25	58,82	37,15	360/п.9	2019: 360/6,83= 52,70 2020: 360/6,18 =58,25 2021: 360/6,12 =58,82 2022: 360/9,69 =37,15
11.	Коефіцієнт обертання запасів	3,92	4,03	4,08	3,26	Собівартість реалізованої продукції/ Середньорічна вартість запасів (Ф.2.р.2050/ Ф.1(р.1100, гр.3 +р.1100,гр.4):2)	2019: 930620/236818 = 3,92 2020: 921187/(236818 +220173):2 = 4,03 2021: 1197652/ (220173+365997):2 = 4,08 2022: 1286779/ (365997+422891):2 = 3,26
12.	Тривалість одного обороту запасів, днів	91,83	89,33	88,23	110,4 2	360/п.11	2019: 360/3,92 =91,83 2020: 360/4,03= 89,33 2021: 360/4,08 =88,23 2022: 360/3,26 = 110,42
13.	Тривалість операційного циклу, днів	106,7 1	103,6 6	100,3 5	117,3 2	п.12 + п.6	2019: 91,83+14,88 = 106,71 2020: 89,33+14,33 = 103,66 2021: 88,23+12,12 = 100,35 2022: 110,42+6,90 = 117,32
14.	Тривалість фінансового циклу, днів	54,01	45,41	41,53	80,17	п.13 – п.10	2019: 106,71 - 52,70 = 54,01 2020: 103,66 - 58,25 = 45,41 2021: 100,35 - 58,82 = 41,53 2022: 117,32 -37,15 = 80,17

*Розрахунки оборотності за 2019 рік розраховуємо на основі фінансової звітності підприємства без даних 2018 року, за причиною їх відсутності.

**Розрахунок показників рентабельності ТОВ «Андреас Штіль» за
2019 – 2022 роки***

Показник	2019	2020	2021	2022	Алгоритм розрахунку [38, с. 237]	Розрахунок
Рентабельність сукупного капіталу (активів)	0,38	0,13	0,39	0,57	Фінансовий результат до оподаткування / Середньорічна вартість капіталу (Ф.2р.2290/ Ф.1(р.1900,гр.3+р.1900, гр.4):2)	2019:130431/341852 = 0,38 2020: 48958/(341852+366351):2 = 0,13 2021: 198180/(366351+ 500690):2 = 0,39 2022: 350798/(500690+ 606559) :2 = 0,57
Рентабельність власного капіталу	0,72	0,20	0,59	0,51	Чистий прибуток /Середньорічна вартість власного капіталу (Ф.2р.2290/ Ф.1(р.1495,гр.3+р.1495, гр.4):2)	2019: 106932/205238 = 0,72 2020: 40145/(205738+ 195881) :2 = 0,20 2021: 162506/ (195881+ 271456) :2 = 0,59 2022: 287650/(271456+ 559106):2 = 0,51
Рентабельність продажу за чистим прибутком	0,09	0,03	0,10	0,15	Чистий прибуток/Чистий дохід (Ф.2р.2350/Ф.2р.2000)	2019: 106932/1111002 = 0,09 2020: 40145/1113352 = 0,03 2021: 162506/1491169 = 0,10 2022: 287650/1816742 = 0,15
Рентабельність продукції за операційним прибутком	0,14	0,05	0,16	0,27	Фінансовий результат від операційної діяльності/ Собівартість реалізованої продукції (Ф.2.р.2190/Ф.2.р.2050)	2019: 130433/930620 = 0,14 2020: 48650/921187 = 0,05 2021: 198164/1197652 = 0,16 2022: 350714/1286779 = 0,27
Рентабельність господарської діяльності	0,10	0,03	0,12	0,19	Чистий прибуток/ Собівартість + операційні витрати (Ф.2р.2350/ Ф.2р.2350+ р.2130+р.2150+р.2180)	2019: 106932/ (930620 + 17653+74244+13104) = 0,10 2020: 40145/(921187+ 20070 + 72344 + 64211) = 0,03 2021: 162506/1197652+23338 +83765 + 19401) = 0,12 2022: 287650/ (1286779 + 35717 +77840 +85413) = 0,19
Загальна рентабельність оборотних активів	0,43	0,15	0,50	0,68	Фінансовий результат до оподаткування /Середньорічна вартість оборотних активів (Ф.2р.2290/Ф.1 (р.1195,гр.3+р.1195,гр.4) :2)	2019: 130433/299461 = 0,43 2020: 48650/(299461 + 324213):2 = 0,15 2021: 198164/ (324213 + 463583):2 = 0,50 2022: 350714/(463583 + 562917) = 0,68

*Розрахунки за 2019 рік розраховуємо на основі фінансової звітності підприємства без даних 2018 року, за причиною їх відсутності.

Додаток П

Таблиця П.1.1

**Розрахунок середніх значень та стандартних відхилень для
таксономічного аналізу**

Показник	2019	2020	2021	2022	Середнє значення \bar{x} за формулою (2.1)	Стандартне відхилення σ за формулою (2.2)
Коефіцієнт автономії	0,60	0,53	0,54	0,92	$(0,60 + 0,53 + 0,54 + 0,92) / 4 = 0,647$	$\sqrt{\frac{(0,60-0,647)^2+(0,53-0,647)^2+(0,54-0,647)^2+(0,92-0,647)^2}{4}}$ = 0,079
Коефіцієнт фінансового ризику	0,66	0,87	0,84	0,08	$(0,66 + 0,87 + 0,84 + 0,08) / 4 = 0,612$	$\sqrt{\frac{(0,66-0,612)^2+(0,87-0,612)^2+(0,84-0,612)^2+(0,08-0,612)^2}{4}}$ = 0,158
Коефіцієнт забезпечення запасів власними коштами	0,68	0,69	0,64	1,22	$(0,68 + 0,69 + 0,64 + 1,22) / 4 = 0,807$	$\sqrt{\frac{(0,68-0,807)^2+(0,69-0,807)^2+(0,64-0,807)^2+(1,22-0,807)^2}{4}}$ = 0,228
Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними оборотними коштами	0,54	0,47	0,50	0,91	$(0,54 + 0,47 + 0,50 + 0,91) / 4 = 0,605$	$\sqrt{\frac{(0,54-0,605)^2+(0,47-0,605)^2+(0,50-0,605)^2+(0,91-0,605)^2}{4}}$ = 0,088
Коефіцієнт фінансової стабільності	1,51	1,14	1,18	11,78	$(1,51 + 1,14 + 1,18 + 11,78) / 4 = 3,902$	$\sqrt{\frac{(1,51-3,902)^2+(1,14-3,902)^2+(1,18-3,902)^2+(11,78-3,902)^2}{4}}$ = 2,274
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	0,39	0,46	0,45	0,07	$(0,39 + 0,46 + 0,45 + 0,07) / 4 = 0,342$	$\sqrt{\frac{(0,39-0,342)^2+(0,46-0,342)^2+(0,45-0,342)^2+(0,07-0,342)^2}{4}}$ = 0,079
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,79	0,78	0,86	0,92	$(0,79 + 0,78 + 0,86 + 0,92) / 4 = 0,837$	$\sqrt{\frac{(0,79-0,837)^2+(0,78-0,837)^2+(0,86-0,837)^2+(0,92-0,837)^2}{4}}$ = 0,036

**Розрахунок матриці стандартизованих значень за допомоги програми
Microsoft Excel**

G3 : ✕ ✓ fx =(C3-AVERAGE(C3;D3;E3;F3))/DEVSQ(C3;D3;E3;F3)									
	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1	Показник	Значення показників за роками				Стандартизоване значення показників за формулою 2.3			
2		2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022
3	Коефіцієнт автономії	0,6	0,53	0,54	0,92	-0,4662577	0,1411797	0,2432978	0,7344858
4	Коефіцієнт фінансового ризику	0,66	0,87	0,84	0,08	0,1176106	0,6860485	0,9015759	-0,7225483
5	Коефіцієнт забезпечення запасів власними коштами	0,68	0,69	0,64	1,22	-0,5585369	0,1133815	0,1662177	0,6080681
6	Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними оборотними коштами	0,54	0,47	0,5	0,91	-0,513834	0,1171614	0,2244184	0,7112332
7	Коефіцієнт фінансової стабільності	1,51	1,14	1,18	11,78	-0,0288871	-0,025856	-0,0207693	0,0847086
8	Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	0,39	0,46	0,45	0,07	0,4662577	0,8674198	-0,042175	-0,5269763
9	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,79	0,78	0,86	0,92	-3,6893204	0,0685965	0,0919684	0,1231231

Розрахунок еталонного значення за допомоги програми Microsoft Excel

J3 : X ✓ fx =MAX(F3;G3;H3;I3)										
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1	Показник	Значення показників за роками				Стандартизоване значення показників за формулою 2.3				Еталонне значення
2		2019	2020	2021	2022	2019	2020	2021	2022	
3	Коефіцієнт автономії	0,6	0,53	0,54	0,92	-0,4662577	0,1411797	0,2432978	0,7344858	0,734485758
4	Коефіцієнт фінансового ризику	0,66	0,87	0,84	0,08	0,1176106	0,6860485	0,9015759	-0,7225483	-0,72254826
5	Коефіцієнт забезпечення запасів власними коштами	0,68	0,69	0,64	1,22	-0,5585369	0,1133815	0,1662177	0,6080681	0,608068121
6	Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними оборотними коштами	0,54	0,47	0,5	0,91	-0,513834	0,1171614	0,2244184	0,7112332	0,711233216
7	Коефіцієнт фінансової стабільності	1,51	1,14	1,18	11,78	-0,0288871	-0,025856	-0,0207693	0,0847086	0,084708616
8	Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	0,39	0,46	0,45	0,07	0,4662577	0,8674198	-0,042175	-0,5269763	-0,52697631
9	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,79	0,78	0,86	0,92	-3,6893204	0,0685965	0,0919684	0,1231231	0,123123065

**Розрахунок показників для оптимізації структури капіталу за
критерієм максимізації рівня фінансової рентабельності**

Показники	2022 рік	Варіанти розрахунку				
		1	2	3	4	5
Власний капітал	559106	559106	559106	559106	559106	559106
Позиковий капітал всього, у тому числі:	47453	98665,7	139776,5	186368,6	559106	0
-короткострокові кредити	0	51212,7	92323,5	138915,6	511653	0
-поточні зобов'язання за розрахунками	47453	47453	47453	47453	47453	0
Сукупний капітал	606559	657771,7	698882,5	745474,6	1118212	559106
Структура капіталу,%:						
-власний капітал	92,18	85	80	75	50	100
-позиковий капітал, у тому числі:	7,82	15	20	25	50	0
короткострокові кредити	0	52	66	74	91	0
поточні зобов'язання за розрахунками	7,82	48	34	26	9	0
Плече фінансового важеля (Середній розмір позикового капіталу/ Середній розмір власного капіталу)	47453/559106 = 0,084	(51212,7+47453) / 559106 = 0,176	(92323,5+47453) / 559106 = 0,250	(138915,6+47453) / 559106 = 0,333	(511653+47453) / 559106 = 1	559106/0 = 0
Ставка відсотка за кредит, %	0	0,11	0,15	0,17	0,20	0
Коефіцієнт валової рентабельності активів, % (Валовий прибуток/ Середньорічна вартість активів)	529963/ (500690 + 606559) :2 = 0,957	0,957	0,957	0,957	0,957	0,957
Валовий прибуток	529963	529963	529963	529963	529963	529963
Витрати за відсотками за кредит	0	5633,4	13848,5	23615,6	102330,6	0
Фінансовий результат від операційної діяльності	350714	350714	350714	350714	350714	350714
Фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування (Фінансовий результат від операційної діяльності - Витрати за відсотками за кредит)	350714 - 0 = 350798	350714 - 5633,4 = 345080,6	350714 - 13848,5 = 336866,4	350714 - 23615,6 = 327098,4	350714 - 102330,6 = 248383,4	350714 - 0 = 350798
Ставка податку на прибуток, %	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18	0,18
Сума податку на прибуток	63148	62114,5	60635,8	58877,7	44709	63148
Чистий прибуток (Фінансовий результат до оподаткування - Сума податку на прибуток)	350798 - 63148 = 287650	345080,6 - 62114,5 = 282966,1	336866,4 - 60635,8 = 276230,2	327098,4 - 58877,7 = 268220,3	248383,4 - 44709 = 203674,4	350798 - 63148 = 287650
Рентабельність власного капіталу, % (Чистий прибуток/Власний капітал)	287650/559106 = 0,514	282966,1/559106 = 0,506	276230,2/559106 = 0,494	268220,3/559106 = 0,479	203674,4/559106 = 0,364	287650/559106 = 0,514
Ефект фінансового важеля, % (Коефіцієнт валової рентабельності активів- Ставка відсотка за кредит)*(1-0,18)* Плече фінансового важеля	(0,957-0) * 0,82 * 0,084 = 0,065	(0,957-0,11) * 0,82 * 0,176 = 0,122	(0,957-0,15) * 0,82 * 0,250 = 0,173	(0,957-0,17) * 0,82 * 0,333 = 0,231	(0,957-0,15) * 0,82 * 1 = 0,694	(0,957-0) * 0,82 * 0 = 0

